

ENQUESTA A LA POBLACIÓ FEMENINA SOBRE LA VIOLÈNCIA A LA LLAR

**INFORME DE RESULTATS
AGOST 2008**

Estudi realitzat pel Centre de Recerca Sociològica per al Consell General

0. ÍNDEX

1. MARC TEÒRIC	3
2. INTRODUCCIÓ TEÒRICA DE L'ENQUESTA	5
2.1. Descripció de l'estudi.....	5
2.2. Criteris utilitzats per a la classificació de les dones en relació al maltractament.....	8
3. METODOLOGIA	11
4. ENQUESTA A LA POBLACIÓ	12
4.1. Variables sociodemogràfiques generals de la població femenina.....	12
4.2. Quantificació dels actes violents contra la dona en l'àmbit domèstic. Dades Introductòries.....	30
4.3. Incidència de les variables sociodemogràfiques en el maltractament.....	41
4.4. Síntomes derivats del maltractament.....	56
4.5. Perfil comparatiu de les dones víctimes de maltractament amb la població femenina resident a Andorra.....	58
EDAT	58
SITUACIÓ FAMILIAR.....	60
ESTAT CIVIL	62
SITUACIÓ LABORAL.....	84
NIVELL EDUCATIU	94
CREENCES RELIGIUSES.....	98
NIVELL D'INGRESSOS EN LA LLAR	100
4.6. Incidència de les diferents simptomatologies en les dones maltractades.....	102
4.7. El maltractament. Actes i actituds associats.....	105
4.8. Els maltractadors	112
4.8.1. Qui són?	112
4.8.2. Perfil dels maltractadors.....	118
4.9. Dones que han trencat una relació de parella en els últims deu anys, el maltractament com a causa i conseqüència	126
4.10. El maltractament entre les dones andorranes i estrangeres residents a Andorra	129
4.11. El maltractament entre les dones discapacitades.....	131
4.12. Percepció sobre la incidència del maltractament dins de l'àmbit familiar	132
CONCLUSIONS	133
ANNEXES	136
BIBLIOGRAFIA	147

1. MARC TEÒRIC

La violència és un fenomen inherent a la condició humana, però en el darrers anys hi ha cada cop més consciència del seu impacte, i com a conseqüència, està present en molts estudis socials. Entre aquests estudis, la violència dins la llar ocupa un lloc cada cop més rellevant.

En primer lloc, s'ha de tenir en compte que la violència domèstica no és un cas aïllat dins les nostres societats, sinó que és un fenomen immers dins un context històric i cultural que ha normalitzat l'ús de la violència en diferents àmbits, incloses les relacions quotidianes i familiars. És per això que l'estudi d'aquestes característiques socials serà de gran ajuda per poder entendre millor la seva prevalença i dinàmica.

Però a què ens referim quan parlem de violència domèstica? Segons la definició de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), la violència és la utilització deliberada de la força física o el poder (ja sigui en grau d'amenaça o efectiu), contra un mateix, una altra persona o un grup o comunitat, que causi o tingui moltes probabilitats de causar lesions, mort, danys psicològics, trastorns del desenvolupament o privacions. Quan parlem específicament de la violència domèstica, una definició¹ seria que és la que inclou totes les formes d'abús que tenen lloc dins un vincle afectiu relativament estable, mentre que altres autors² afegeixen a la definició la manifestació de poder que porta la intenció de dominar a algú, principalment mitjançant l'agressió.

És important remarcar que aquestes definicions remetent a que aquestes relacions poden ser en qualsevol direcció (home envers la dona, però també dona envers l'home, fills amb els pares o a la inversa), és a dir, a les llars qualsevol dels seus membres pot ser maltractat o maltractador, independentment de la posició familiar que ocupen³.

De tota manera, la major part dels estudis publicats arriben al consens de que la violència que pateix la dona dins l'àmbit familiar és de les més generalitzades, i la que porta també a un més gran nombre de víctimes mortals any rere any (això, no obstant, no és obstacle per reconèixer la necessitat de realitzar estudis que analitzin la violència en general, o treballs que incideixin, per exemple, sobre la violència envers els infants, la gent gran, o sobre qualsevol altre membre de la llar).

A més, l'avantatge de restringir l'objecte d'estudi a la violència dins la llar (el que fa aquest treball) cap a la dona és que, si bé no comprèn tot el ventall de la violència domèstica, s'opta per mesurar un fenomen més acotat, i l'anàlisi pot arribar a interpretacions més clares.

¹ Corsi J, Dohmen M, Sotés M, Bonino L.: "Violencia masculina en la parella". Paidós, Argentina, 1995

² Apodaca RL. La violencia intrafamiliar contra la mujer en la ciudad de México. Salud Mental. M

³ Trujano Ruiz, P.; Martínez Quiroga, K.; Benítez Martínez, J.C.; a l'article "Violencia hacia el varón", afirmen que encara hi ha moltes més dones víctimes de violència domèstica que a l'inversa (l'article parla de possibles casos de violència cap a l'home en disputes per la custòdia dels fills, en els processos de divorcis, així com casos en general de violència física i psicològica), s'hauria treballar per trobar relacions més respectuoses, justes i equitatives, que aconseguixin l'eradicació de la violència, vingui d'on vingui.

A més, i en funció de les dificultats metodològiques dels treballs de camp (i en especial les enquestes), es delimita la realitat més concretament permetent que el disseny metodològic estigui més adaptat al fenomen analitzat.

De tota manera, s'ha de tenir en compte que definir l'objecte d'estudi a la violència cap a les dones de més de 18 anys dins l'àmbit de la llar (o si té parella, encara que sigui fora de la llar de residència) com és el cas de la present enquesta, deixa de banda altres manifestacions de violència que les dones poden patir, com per exemple el "mobbing" a les treballadores, el maltractament a menors, o en general, qualsevol maltractament fora de l'àmbit de la llar.

S'ha de puntualitzar que, per analitzar un tema tan complex com és el de la violència, les ciències socials han d'assumir un repte molt important. De fet, la diversitat de tècniques metodològiques que s'utilitzen no són prou sòlides per si mateixes per analitzar qüestions com aquesta, encara que els treballs més interessants s'han realitzat des de l'àmbit de tècniques qualitatives, ja que són una eina molt adequada per poder entendre els factors que condicionen la violència, així com les vivències i percepcions de les víctimes i dels agressors.

D'altra banda, les tècniques quantitatives tenen limitacions per analitzar fenòmens com aquest, que tradicionalment han estat dins de l'esfera privada, i que són, a més, molt difícils de quantificar. Malgrat aquestes objeccions, la necessitat d'estimar la prevalença de la violència de gènere ha fet necessari l'ús de les enquestes, ja que les estadístiques oficials registren només una petita part d'aquests comportaments. La investigació mitjançant una enquesta permet, a més, identificar quines són característiques i els factors associats, amb la possibilitat de realitzar millors diagnòstics i dissenyar respostes adaptades a les diferents realitats.

És per aquest motiu que, com a complement dels treballs realitzats fins a la data al Principat, es va decidir per part del Consell General encarregar al CRES la realització d'aquest treball quantitatiu.

Després d'analitzar el ventall de treballs realitzats en altres països sobre aquest tema, es va optar per utilitzar la mateixa metodologia i el qüestionari que l'enquesta realitzada l'any 2006 (és la seva tercera edició) per l'Institut de la Mujer del Govern Espanyol, la "Macroencuesta Violencia contra las mujeres", que oferia varis avantatges: d'una banda, és una enquesta contrastada (amb molts ítems que es demanen arreu d'Europa), molt adaptada a l'objecte d'estudi, i per l'altra, ens permet comprar l'estat de la qüestió amb la realitat del nostre país veí.

2. INTRODUCCIÓ TEÒRICA DE L'ENQUESTA

2.1. Descripció de l'estudi

En el present estudi es recullen els resultats de l'enquesta realitzada a Andorra durant els mesos de maig, juny i juliol de 2008 sobre la violència contra les dones en l'àmbit domèstic.

Aquesta enquesta s'ha realitzat a Espanya en tres ocasions per l'Instituto de la Mujer⁴. Bàsicament, s'ha mantingut tota l'estructura de l'enquesta igual a l'original per poder posteriorment fer un treball comparatiu dels dos països (Espanya i Andorra), encara que s'han adaptat algunes de les qüestions a la realitat d'Andorra.

Els objectius d'aquesta investigació han estat els següents:

- ⇒ Valoració quantitativa dels actes violents contra la dona en l'àmbit domèstic.
- ⇒ Identificar la incidència, en funció de les característiques sociodemogràfiques de la maltractada, en el maltractament.
- ⇒ Determinar si el grup afectat per violència dintre de la llar presenta distribucions diferents dels símptomes testats respecte al conjunt de la població femenina resident a Andorra.

L'esquema de presentació de les dades és homogeni i respon al criteri de mostrar els resultats comparatius dels següents grups de dones:

- **Població de dones residents a Andorra:** dades globals de l'estudi.
- **Dones Tipus A:** dades de les dones que han estat tècnicament considerades com a maltractades. Al llarg de l'estudi es detallen els criteris que s'han utilitzat.
- **Dones Tipus B:** dades de les dones que s'autoclassifiquen com a maltractades.

⁴ La primera enquesta es va portar a terme l'any 1999, a l'inici del primer "Plan de acción contra la violencia doméstica" del Instituto de la Mujer, la segona al 2002 al final d'aquest Pla, i l'any 2006, es va realitzar una investigació idèntica amb la finalitat de veure l'evolució del maltractament envers la dona en l'àmbit domèstic després d'aprovar la Ley Orgánica de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género de 28 de desembre de 2004.

També s'han utilitzat les següents variables per segmentar la informació:

⇒ **Edat:**

- De 18 a 29 anys
- De 30 a 44 anys
- De 45 a 64 anys
- De 65 anys o més

⇒ **Estat civil:**

- Soltera
- Casada
- Separada
- Divorciada
- Vídua

Altres variables referides a la **situació social** de la dona que s'han utilitzat en el present estudi són:

⇒ **Situació familiar:**

- Relació de parella en l'actualitat i convivència o no amb aquesta parella
- Actual relació i relacions anteriors de les dones que actualment tenen parella
- Relacions anteriors de les dones que actualment no tenen parella
- Nombre de fills
- Persones que conviuen en el domicili actualment
- Cap de família i persona que aporta els majors ingressos a la llar

⇒ **Situació laboral:**

- Actives
- Ocupades
- Parades

- Inactives

⇒ **Nivell educatiu:**

- No sap llegir ni escriure
- Estudis primaris incomplets
- Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)
- EGB, Batxiller elemental
- FP1 o equivalent
- FP2 o equivalent
- BUP, COU, Batxiller superior
- Estudis universitaris. Cicle curt
- Estudis universitaris. Cicle llarg

⇒ **Creences religioses:**

Com es defineixen en l'aspecte religiós.

- Catòlica practicant
- Catòlica no practicant
- Altres religions
- Agnòstica/Atea
- No practica cap religió

⇒ **Ingressos familiars:**

Ingressos familiars tenint com a referència la mitjana d'ingressos familiars a Andorra de 2.900 euros mensuals.

- Molt superiors (més del doble)
- Superiors
- Més o menys aquesta xifra
- Inferiors
- Bastant inferiors (menys de la meitat)

⇒ **Nacionalitat:**

- Andorrana
- Espanyola
- Francesa
- Portuguesa
- Altres

⇒ **Discapacitat:**

- Discapacitat física
- Discapacitat psíquica
- Discapacitat física i psíquica
- No presenta discapacitat

2.2. Criteris utilitzats per a la classificació de les dones en relació al maltractament

Dones Tipus A:

Les dones Tipus A⁵ són aquelles a les quals se les ha considerat maltractades per respondre “freqüentment” o “a vegades” a almenys una de les tretze frases que es demanen⁶ de les vint-i-sis frases estudiades.

- Ets una dona maltractada

- Quan el teu xicot, marit o company t'impedeix veure a la família o tenir relacions amb els amics, veïns...
- Quan t'insulta o amenaça, et fa sentir humiliada, estúpida e inútil.
- Quan no et deixa treballar o estudiar.
- Quan et treu els diners que guanyes o no et dóna el suficient que necessites per les necessitats bàsiques de la família.
- Quan et controla, t'assetja i decideix per tu.
- Quan et desqualifica o riu de les teves actuacions.
- Quan et castiga amb la incomunicació verbal o roman sord davant les teves demandes.
- Quan et desautoritza constantment en presència dels teus fills i vol que no els tinguis en compte.
- Quan t'imposa l'acte sexual.

I les definicions dels diversos tipus de violència que realitza el Consell d'Europa⁷:

- ⇒ **Violència física:** empentes, estirades de cabell, bufetades, cops, cops de peu, cremades, mossegades, escanyaments, punyalades, mutilació genital, tortura i assassinat.
- ⇒ **Violència sexual:** qualsevol activitat sexual no consentida: acudits, bromes sexuals, mirades fixes irascibles, comentaris desagradables, exhibicionisme, trucades telefòniques ofensives, propostes sexuals indesitjables, visionat o participació forçada en pornografia, “tocaments” no desitjats, relació sexual obligada, violació, incest, tot allò dirigit a la consecució d'actes sexuals que

⁵ Criteris utilitzats per a la classificació de les dones en relació al maltractament a “la macroenquesta sobre la violència contra las mujeres” realitzat per Sigma Dos, SA per a l'Instituto de la Mujer. Abril 2006.

⁶ Per a la realització d'aquestes frases els disseny de l'enquesta va tenir en compte la informació teòrica de diversos estudis sobre la matèria.

⁷ Consell d'Europa (1997). Informe del grupo de especialistas para combatir la violencia contra las mujeres”

la dona considera dolorosos o humiliants, embaràs forçat, tràfic i explotació a la indústria del sexe.

- ⇒ **Violència psicològica:** acudits, bromes, comentaris, amenaces aïllament, menyspreu, intimidació i insults en públic.
- ⇒ **Violència econòmica:** desigualtat en l'accés als recursos compartits, per exemple, negar/controlar l'accés als diners, impedir l'accés a un lloc de treball o a l'educació, negativa als drets de propietat.
- ⇒ **Violència estructural:** terme estrictament relacionat amb la violència econòmica, però que inclou barreres invisibles i intangibles en contra de la realització de les opcions potencials i dels drets bàsics. Aquests obstacles es troben molt arrelats i es reproduïxen diàriament en el mateix teixit social, per exemple, les diferències de poder i les relacions (estructures) de poder que generen i legitimen la desigualtat.
- ⇒ **Violència espiritual:** erosionar o destruir les creences culturals o religioses d'una dona a través del ridícul i del càstig, o el fet d'obligar a algú a que accepti un sistema de creences determinat.

Basant-se en tota aquesta informació, s'escullen tretze frases, d'un total de vint-i-sis, que inclouen aquests sis tipus de violència i que descriuen situacions més greus o serioses que les altres.

Aquestes frases són les següents:

- ⇒ (1) L'impedeix veure a la família o tenir relacions amb amics o veïns.
- ⇒ (2) Li treu els diners que vostè guanya o no li dóna el suficient per mantenir-se.
- ⇒ (4) L'insulta o amenaça.
- ⇒ (6) Decideix les coses que vostè pot o no pot fer.
- ⇒ (7) Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganes
- ⇒ (8) No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar...)
- ⇒ (9) De vegades li produeix por.
- ⇒ (12) Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dóna cops.
- ⇒ (14) Li diu que on anirà sense ell/ella (que no és capaç de fer res sola).
- ⇒ (15) Li diu que tot ho fa malament, que és una persona negada.
- ⇒ (22) Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a alguna organització).
- ⇒ (23) No valora el treball que realitza.
- ⇒ (25) Li diu coses que no la deixen bé davant dels seus fills.

Les frases 1, 4, 9, 14, 15, 23 i 25 són el reflex de situacions de violència psicològica. La frase 2, violència econòmica. La 6 i la 8, violència estructural. La 7, violència sexual. La 12, física. I la 22 violència espiritual.

Conseqüentment, les dones Tipus A són aquelles que afirmen que, en l'actualitat, alguna persona de la seva llar (o el seu xicot, parella que no conviu amb ella) és causant "freqüentment" o "de vegades", d' almenys una de les situacions anteriors.

Dones Tipus B:

Les dones Tipus B, són les que afirmen haver sofert alguna situació **durant l'últim any** en la qual s'han considerant maltractades per algun familiar, pel seu xicot o per alguna de les persones que conviu en la seva llar, és a dir, **s'autoclassifiquen com a maltractades**.

3. METODOLOGIA

El treball de camp s'ha realitzat entre el 16 de maig, juny i el 31 juliol de 2008.

Aquest treball s'ha fet mitjançant una enquesta personal telefònica. L'univers és tota la població de dones residents a Andorra de 18 o més anys.

La mostra són 988 enquestades escollides de manera aleatòria sistemàtica a totes les llars que tenen telèfon, i dins de cada llar la persona escollida també ha estat triada de manera aleatòria (entre les dones d'una mateixa llar) per tal d'obtenir una mostra el més representativa possible de tota la població.

Amb un nivell de confiança del 95%, el marge d'error és +/- el 3% amb la hipòtesis més desfavorable $P=Q=50$ i en el supòsit d'una selecció aleatòria simple.

Ponderació:

Per tal d'adequar la proporció de la mostra als percentatges reals que hi ha a la població femenina d'Andorra, s'han calculat els corresponents coeficients de ponderació per grups d'edat.

La resta de variables sociodemogràfiques de les persones enquestades i les respostes a les diferents preguntes, s'han calculat després d'aplicar aquesta ponderació en funció de l'edat.

4. ENQUESTA A LA POBLACIÓ

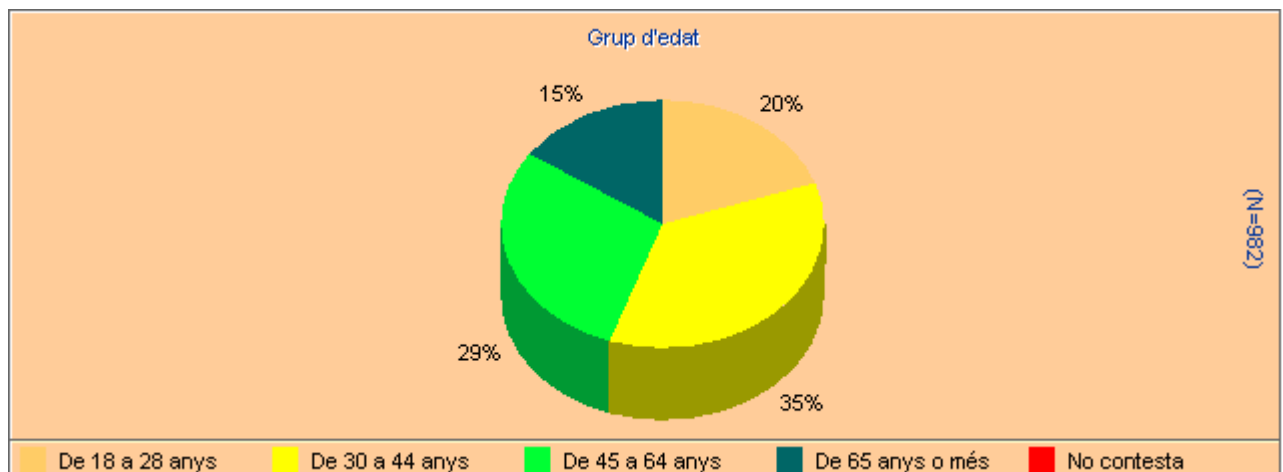
4.1. Variables sociodemogràfiques generals de la població femenina

Un cop aplicats els coeficients de ponderació, obtenim una mostra per edats on gairebé el 20% de les dones tenen entre 18 a 29 anys, un 35'3% de 30 a 44 anys, un 29'5% de 45 a 64 anys, i un 15'4% tenen 65 anys o més.

També cal assenyalar que de les 988 enquestes realitzades, i per efecte de la ponderació sobre l'edat, ens resulten 982 enquestes per a l'anàlisi final dels resultats. Tal i com veiem a la taula de resultats, podem observar que a la part superior es mostra el total d'enquestes (982 enquestes) un cop aplicat el coeficient de ponderació. Aquests coeficients de ponderació s'apliquen per garantir que la mostra s'apropi el màxim possible a la població real d'Andorra.

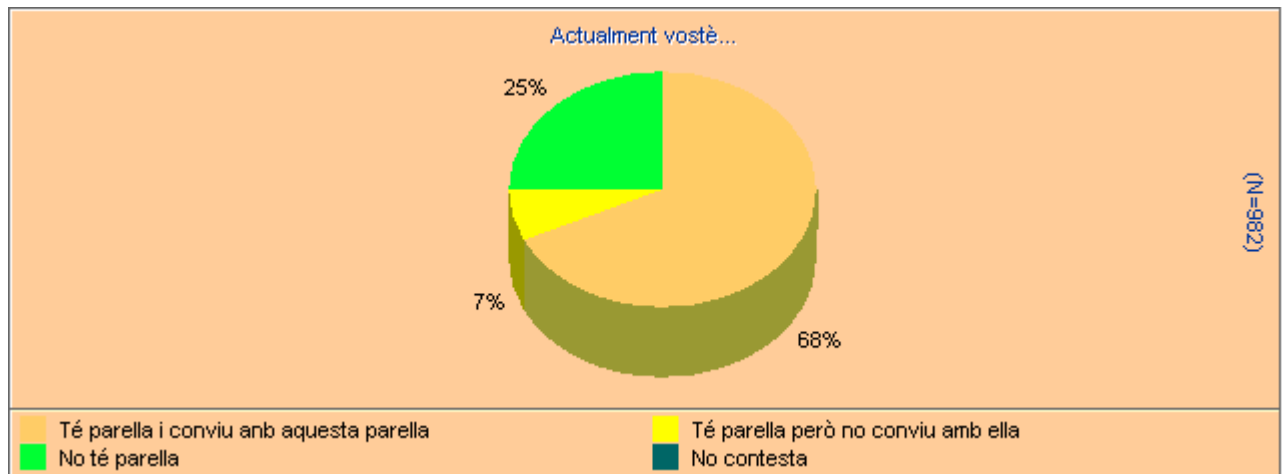
Edat:

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
De 18 a 29 anys	195	19,8
De 30 a 44 anys	347	35,3
De 45 a 64 anys	290	29,5
De 65 anys o més	151	15,4

Actualment vostè...

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Té parella i conviu amb aquesta parella	667	67,9
No té parella	245	25,0
Té parella però no conviu amb ella	70	7,1

A la pregunta de quina és la situació de convivència amb la parella, si és que la té, un 75% de la mostra manifesta tenir parella (un 68% conviuen amb la parella mentre que un 7% tenen parella però no conviuen amb ella); un quart de la mostra manifesta no tenir parella en l'actualitat (25%).

**Independentment de l'actual relació de parella (la tingui o no la tingui)
Vostè actualment està?**

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Soltera	264	26,9
Casada	519	52,8
Separada	58	5,9
Divorciada	32	3,3
Vídua	109	11,1

Tal i com s'assenyala a la taula i gràfic anterior i referent a l'estat civil de les dones enquestades, més de la meitat de la mostra afirma estar casada (52,8%) i gairebé un terç de la població de dones són solteres (27%); les vídues representen un 11% de la mostra i les divorciades un 3'3%.

Quin és el seu nivell d'estudis assolit?

	Freqüències	Percentatges
Nivell estudis	982	100
No sap llegir ni escriure	8	0,8
Estudis primaris incomplets	136	13,9
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	199	20,3
EGB. Batxiller Elemental	186	18,9
FP I o equivalent	31	3,2
FP II o equivalent	56	5,7
BUP, COU, Batxiller Superior	174	17,7
Estudis Universitaris. Cicle Curt	104	10,6
Estudis Universitaris. Cicle Llarg	88	9,0

Quant al nivell d'estudis assolit per la població femenina enquestada i a nivell global, les dones que no tenen estudis o tenen estudis primaris representen un terç de la població femenina enquestada (35%); les formacions de Batxiller elemental o equivalent representen un 22% de la mostra global; formacions de Batxiller superior o equivalent representen gairebé un quart de la mostra (23,4%) i finalment, les titulacions universitàries corresponen a un 19,6% de la població femenina.

Vostè té fills?

	Freqüències	Percentatges
Vostè té fills?	982	100
Sí	697	71,0
No	285	29,0

Més d'un 70% de la mostra afirma que té fills respecte a un terç de la mostra enquestada que manifesta no tenir-ne (concretament el 29% de les dones enquestades no té fills).

En total i amb vostè quantes persones conviuen al seu domicili?

	Freqüències	Percentatges
Persones que conviuen en el seu domicili?	982	100
Mitjana	2,74	

A la pregunta de quantes persones conviuen al domicili de la persona enquestada, surt una mitjana global de 2'7 persones per unitat familiar.

I en el domicili on vostè viu. Qui és el cap de família?

	Freqüències	Percentatges
Qui és el cap de família?	982	100
Vostè i el seu marit/parella per igual	321	32,7
El seu marit/parella	312	31,8
Vostè mateixa	242	24,6
El seu pare/pare polític/parella de la seva mare	80	8,1
La seva mare/mare política/parella del seu pare	16	1,6
El seu pare i la seva mare	2	0,2
Altres	10	1

En l'anàlisi de la resposta de qui és el cap de família de la unitat domèstica, es manifesta que gairebé un terç de la població femenina contesta que ella i el seu marit/parella per igual (32,7%), un 31,8% contesta que el seu marit/parella els casos en què ella mateixa és el cap de família representen gairebé un quart de les respostes a nivell global (24,6%), i en molta menor proporció, el seu pare (8,1%), mare (0,2%) i altres persones de la llar (que correspon a 1% de les respostes totals i on trobem: fills = 5 casos; germà/cunyat = 2 casos; neboda = 1 cas; gendre = 1 cas)

S'observa que la figura del cap de família l'ocupen indistintament ells o elles en gairebé el 33% dels casos, en el 32% dels casos són els marits o les parelles qui encapçalen la llar, en gairebé el 25% són elles qui ocupen aquest paper i en el 11% dels casos restants són altres persones.

És vostè qui aporta més ingressos econòmics a la seva llar?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Sí	239	24,3
No	737	75,1
No contesta	6	0,6

Demanar només a les que han dit que no: ens podria dir qui és la persona que aporta els majors ingressos a la seva llar?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Qui aporta els majors ingressos a la seva llar?	737	75
Marit/parella	365	49,5
El seu marit i vostè per igual	249	33,8
Pare/pare polític/parella de la seva mare	76	10,3
Fill/filla	24	3,3
Mare/mare política/parella del seu pare	8	1,1
El seu germà/cunyat	2	0,3
Altres	13	1,7

Un 24% de les dones manifesten que són elles mateixes qui aporten més ingressos a la llar. Entre les dones que han contestat que no són les que aporten els majors ingressos a la llar (i que representen les tres quartes parts de la mostra enquestada) en primer lloc, manifesten que és el marit/parella (49,5%), seguit dels dos per igual (33,8%) i, en molta menor proporció, el pare (10,3%), els fills (3,3%), la mare (0,3%) o altres persones (1,7%).

A totes: quina és la seva situació laboral principal actualment?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Treball a l'empresa privada, en un lloc fix	478	48,6
Estic jubilada o incapacitada	165	16,8
Treball a l'administració pública	145	14,8
Estic treballant pel meu compte (autònoma)	64	6,6
Treball a l'empresa privada, en un lloc eventual	19	2,0
Sóc mestressa de casa	58	5,9
Sóc estudiant	42	4,3
Estic aturada i no busco treball	9	0,9
Estic aturada i busco treball	2	0,2

Quant a de la situació laboral de les dones enquestades, comprovem que més del 70% de la mostra treballa, ja sigui en empresa pública, privada, pel seu compte o en un lloc fix o eventual. Aquestes dades representen un alt percentatge de dones actives en el mercat laboral andorrà (les dones aturades, busquin o no busquin feina, també pertanyen al grup de dones actives).

Poc més d'un quart de la mostra enquestada, manifesta que pertany al grup de estudiants, mestresses de casa i jubilades/incapacitades (població inactiva).

% verticals (N=982)	Total dones
ACTIVES	
Ocupades	
Estic treballant pel meu compte (autònoma)	6,6
Treballo a l'administració pública	14,8
Treballo a l'empresa privada, en un lloc fix	48,6
Treballo a l'empresa privada, en un lloc eventual	2,0
Parades	
Estic aturada i busco treball	0,2
Estic aturada i no busco treball	0,9
INACTIVES	
Sóc estudiant	4,3
Sóc mestressa de casa	5,9
Estic jubilada o incapacitada	16,8

Només per a les dones que treballen: Ens podria dir quina és la raó principal per la qual vostè treballa? (Resposta múltiple)

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Raons principals per treballar?	696	71
Per aportar ingressos a casa	618	87,6
Per viure	196	27,7
Tenir més independència econòmica	98	13,9
Aplicar els meus coneixements professionals	55	7,9
Sentir-me més realitzada	49	7,0
Sortir de casa i relacionar-me	26	3,6
Perquè li agrada	19	2,7
Realitzar tasques diferents	2	0,3
Altres raons	10	1,5

Els resultats donen percentatges superiors a 100% ja que és una taula multiresposta

Les raons principals que assenyalen les dones enquestades per treballar són principalment les raons econòmiques. En aquest sentit trobem respostes que indiquen que treballen per aportar ingressos a casa (87,6%), per viure (27,7%) i per tenir més independència econòmica (13,9%).

Altres motius, que també s'assenyalen però en menor proporció, són l'aplicació dels coneixements professionals (7,9%), per sentir-se més realitzada (7%), sortir de casa i relacionar-se (3,6%), perquè li agrada treballar (2,7%) i, finalment també s' indiquen altres raons, però en molta menor proporció, per realitzar tasques diferents (0,3%), per poder estudiar i altres.

Només per a les que tenen parella actualment i si a més treballen: diria vostè que a la seva parella li agrada que vostè tingui un treball?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
A la seva parella li agrada que vostè tingui un treball?	584	59
Sí	544	93,2
No	33	5,6
No contesta	7	1,1

Només per a les que no treballen actualment:

Ha tingut alguna feina remunerada anteriorment?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Ha tingut alguna feina anteriorment?	276	28
Sí	222	80,2
No	55	19,8

Per quina raó va deixar la feina? (resposta múltiple)³

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Per quina raó va deixar la feina?	222	22
Es va jubilar	104	47,6
Per atendre/tenir cura dels fills	35	16,2
Pels estudis	32	14,8
No m'interessava continuar treballant	10	4,6
No em convenia l'horari	6	3,0
L'empresa va tancar	6	2,5
Perquè em vaig casar	4	1,6
Va acabar el contracte. Em van acomiadar	2	0,8
Ns/Nc	1	0,4
Altres	27	12,3

Les raons que donen les dones enquestades per haver deixat la feina remunerada són les següents: la jubilació (47,6%), per atendre o tenir cura del fills (16,2%), pels estudis (14,8%), no m'interessava continuar treballant (4,6%), els horaris de treball (3%), l'empresa va tancar (2,5%).

Els altres motius (27 casos que representen un 12%) que s'indiquen per haver deixat la feina són: la malaltia/ incapacitat (22 casos), i la cura d'un familiar com la mare, sogres, néta (5 casos).

³ Els resultats donen percentatges superiors a 100% ja que és una taula multiresposta

Busca feina en l'actualitat?

	Frequències	Percentatges
Total	982	100
Busca feina en l'actualitat?	276	28%
Sí	11	4,0
No	265	96,0

Per què no busca feina? (Taula múltirresposta)

	Frequències	Percentatges
Total	982	100
Per què no busca feina?	265	27%
Per edat	157	56,8
Prefereixo dedicar-me a les tasques de la llar	41	14,8
Per estudis	35	12,6
Per malaltia	19	6,8
Tenir cura d'algun familiar	6	2,1
No puc perquè he de fer les feines de la llar	1	0,3
Ns/Nc	16	5,7
Altres	9	3,2

Els motius que tenen les dones enquestades que no treballen per no buscar feina són: per l'edat (56,8%), prefereix dedicar-se a les tasques de la llar (14,8%), per estudis (12,6%), per malaltia (6,8%), tenir cura d'algun familiar (2,1%).

Els altres motius que s'assenyalen són la manca de necessitat econòmica (2 casos), estic molt bé així (5 casos), excedència i embaràs.

Només per a les dones que tenen parella:

En el darrer any el seu actual marit/parella ha treballat?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
En el darrer any, el seu actual marit/parella, ha treballat?	737	75
Sí	647	87,8
No	85	11,6
Ns/Nc	5	0,7

**Les que han dit que el marit treballa:
Quants mesos del darrer any va treballar?**

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Quants mesos del darrer any va treballar?	647	66
Mitjana mesos treballats	11,89	

Tipus de treball del marit/parella

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
El treball és/era...	649	66
A temps complet	633	97,6
A temps parcial	15	2,4

Gairebé el 88% de les dones que tenen parella afirmen que el seu actual marit o parella ha treballat en el darrer any, majoritàriament en una feina a temps complet.

Nivell d'estudis del marit/parella?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Quin és el nivell d'estudis acabats del seu marit/parella actual?	735	75
No sap llegir ni escriure	2	0,2
Estudis primaris incomplets	58	7,9
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	175	23,8
EGB. Batxiller Elemental	173	23,5
FP I o equivalent	34	4,6
FP II o equivalent	41	5,6
BUP, COU, Batxiller Superior	120	16,3
Estudis Universitaris. Cicle Curt	47	6,3
Estudis Universitaris. Cicle Llarg	73	9,9
Ns/Nc	13	1,8

A totes: en l'aspecte religiós, com es defineix vostè?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Catòlica practicant	255	25,9
Catòlica no practicant	554	56,4
Altres religions	13	1,3
Agnòstica/atea	115	11,7
No practica cap religió	34	3,4
No contesta	11	1,1

Altres religions: Testimonis de Jehovà (3 casos), Musulmana (3), Cristiana (1), Protestant (1), Evangelista (4), Budisme (1).

La mitjana d'ingressos familiars a Andorra està al voltant de 2.900 euros mensuals, els ingressos familiars de la seva llar són?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Molt superiors (més del doble)	26	2,7
Superiors	210	21,4
Més o menys aquesta xifra	266	27,1
Inferiors	332	33,8
Bastant inferiors (menys de la meitat)	92	9,3
No contesta	56	5,7

Quina nacionalitat té?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Andorrana	313	31,8
Espanyola	436	44,3
Francesa	39	4,0
Portuguesa	136	13,8
Altres	53	5,3
No contesta	5	0,5

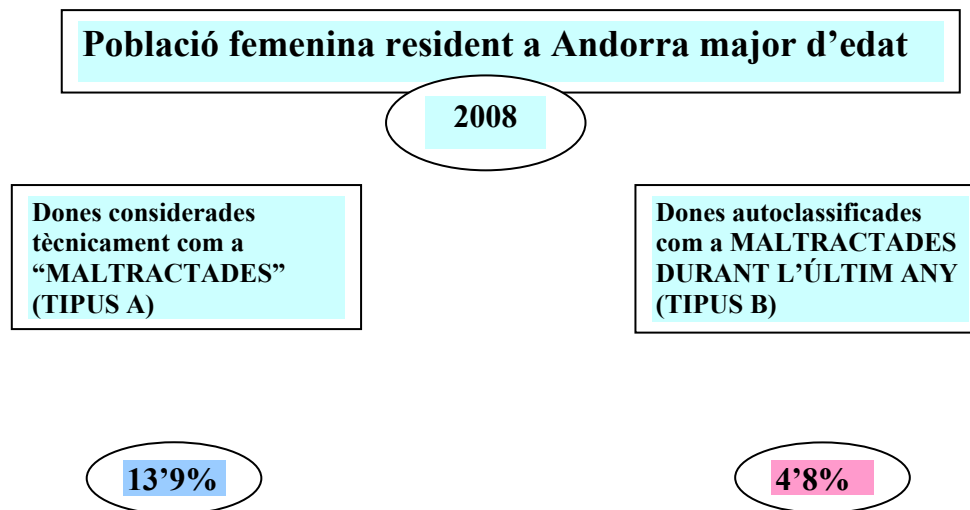
Altres nacionalitats: Resta d'Europa: 22, Centre i Sud-Amèrica: 25, Nord Àfrica: 1, Àsia: 4

Si comparem aquestes dades amb les de la població real andorrana de dones majors de 18 anys comprovem que les dones de nacionalitat andorrana representen un 29,2% de la població real; les dones espanyoles un 39,5%; les franceses un 6,6%; les dones portugueses un 15,8% i "altres" nacionalitats un 8,8% de la població real d'Andorra.

Té algun tipus de discapacitat?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Sí, física	35	3,5
Sí, psíquica	6	0,6
Sí, física i psíquica	1	0,1
No	934	95,1
No contesta	6	0,6

4.2. Quantificació dels actes violents contra la dona en l'àmbit domèstic. Dades Introductòries

El 13'9% de les dones residents a Andorra de 18 anys o més **són considerades "tècnicament" com a maltractades**, el que representa un total de 136 dones entre les 982 de la mostra (dones tipus A). Recordem que són aquelles que afirmen que, en l'actualitat, alguna persona de la seva llar és causant "freqüentment" o "de vegades", d'almenys una de les situacions descrites com a violència.

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Dona "tècnicament" maltractada. Dona Tipus A	136	13,9
Dones tècnicament no maltractades	846	86,1

El 4'8% de les dones residents a Andorra de 18 o més anys **diu haver estat víctima de maltractaments**, durant l'últim any, per alguna de les persones que conviuen a la seva llar, o per la seva parella, encara que no convisqui amb ella.

Aquest percentatge representa un total de 47 dones entre les 982 d'aquesta edat (dones tipus B).

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Dones que afirmen haver sofert alguna situació de maltractament durant l'últim any. Dones tipus B	982	100
Sí	47	4,8
No	935	95,2

Si comparem les dades d'Andorra amb la mateixa enquesta realitzada a Espanya ("3a Macroencuesta sobre la violencia contra la mujeres", del Instituto de la Mujer, abril del 2006), observem els següents resultats:

El 3,6% de les dones residents a Espanya de 18 o més anys declara haver estat víctima de maltractament (dones Tipus B), durant l'últim any, per alguna persona que conviu a la seva llar, o per la seva parella, encara que no convisqui amb la dona.

El 9,6% de les dones resident a Espanya de 18 o més anys són considerades "tècnicament" com a maltractades (dones Tipus A).

La hipòtesi que podria explicar que el percentatges d'Andorra siguin lleugerament més alts que els d'Espanya, és que a Espanya es realitza la mitjana resultant de totes les comunitats autonòmiques; mentre que en els grans nuclis de població hi ha més consciència de la gravetat del problema en els petits nuclis urbans hi ha menys casos de maltractaments (Tipus B). Si compararem aquestes xifres amb qualsevol gran nucli urbà els percentatges són molt similars i en alguns casos són fins i tot superiors a Espanya.

Les dimensions de l'hàbitat, segons els resultats obtinguts a Espanya, estan directament relacionats amb el maltractament declarat, a mida que augmenten les dimensions del municipi de residència de les dones, augmenta també el percentatge de dones que es declaren com a maltractades.

Andorra per les seves característiques de país cosmopolita, amb una taxa d'ocupació femenina molt elevada (si la comparem amb països del nostre entorn) i amb un accés a la informació important té un comportament molt similar a una gran ciutat.

Per una altra banda, les dones maltractades Tipus A (dones "tècnicament" maltractades) tenen un percentatge més elevat entre la població immigrant (concretament les portugueses presenten un percentatge de maltractament "tècnic" del 23,4% respecte al total de la població enquestada femenina de Portugal (13,8%).

Nota:

➤ **Tipus A:** (13,9%) aquesta xifra té com a base **les dones que conviuen amb alguna persona a la llar o tenen una parella encara que no convisqui amb ella** –sobre 849 dones que representen un 86% de la mostra total.

➤ **Tipus B:** (4,8%) aquesta pregunta la contesten **totes** les dones de la mostra.

Per tant aquests dos tipus de maltractament no es poden sumar ni restar, encara que hi hagi dones que puguin estar incloses en els dos grups.

PERSONA QUE CAUSA EL MALTRACTAMENT:

TIPUS A: maltractament tècnic

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Persona que causa el maltractament Dones tipus A	136	13,9%
El seu marit/parella	115	84,6
La seva mare	12	8,9
El seu pare	10	7,1
El seu fill	7	5,4
La seva filla	1	0,7
Altres persones de la seva llar	1	0,7
Ex-parella	1	0,7
Els seus germans/cunyats	0	0,0

Els resultats donen percentatges superiors a 100% ja que és una taula multiresposta

Els actes de violència domèstica envers les dones considerades “tècnicament” com a maltractades, son majoritàriament produïts per la parella (84’6%). La mare és causant d’actes de violència en un 8,9% dels casos presents a la mostra; el pare representa un 7%; els fills un 6’1% (els fills un 5,4 i les filles un 0’7%) i en menor percentatge altres familiars (representa un 0’7% del total de la mostra d’enquestats).

Si aquestes xifres les comparem amb les d’Espanya veiem que el marit/parella presenta un percentatge inferior de casos, encara que també representa el percentatge més important d’actes de violència domèstica, i correspon a un 74,6%; els fills i filles són causants d’actes de violència en un 17,3%; la mare en un 9,8% i el pare en un 9,5%. En menor percentatge, els causants són els germans/es i cunyats (3%) i altres familiars (3,6%).

TIPUS B: maltractament declarat

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Persona que causa el maltractament Dones tipus B	47	4'8%
El meu marit/parella	22	44,9
La meva mare/mare política/parella del meu pare	10	21,2
Els fills meus i del meu marit	7	15,2
Ex-marit/ex-parella	6	13,4
El meu pare/pare polític/parella de la meva mare	4	8,6
Els meus germans/es, cunyats/cunyades	2	3,8
Fills/es del meu actual marit però no meus	1	1,9
Altres familiars	2	5,1
No contesta	1	1,9

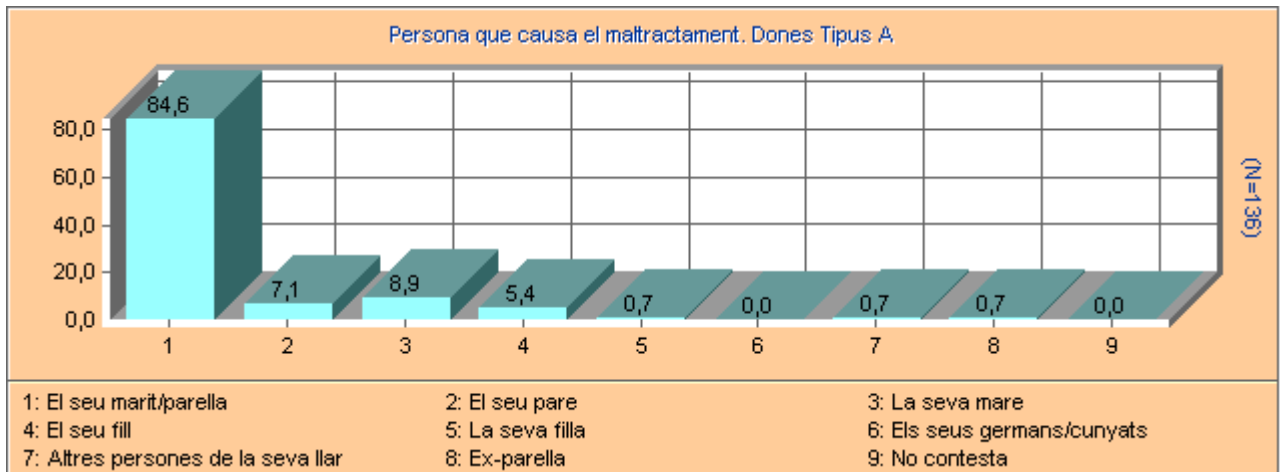
Els resultats donen percentatges superiors a 100% ja que és una taula multirresposta

En el cas de les dones que es declaren maltractades, la major part dels actes de violència domèstica també són provocats per la parella (58,3%), ja sigui la parella actual (44,9%) o l'ex-marit/parella (13,4%); les mares són les causants d'actes de violència en un 21,2% dels casos; els fills i filles en un 17,4% (fills propis de la parella en un 15,2% i fills del marit o parella però no de la dona en el 1,9% dels casos); els pares en un 8,6%; i els germans en un 3,8%.

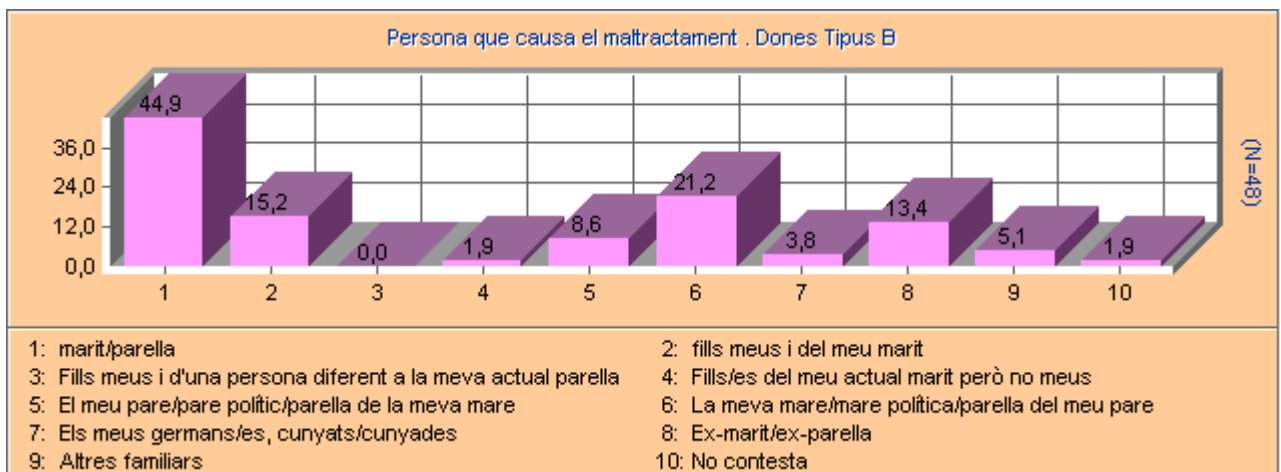
Si comparem aquestes dades amb les obtingudes al 2006 per l'Institut de la mujer, observem que la parella també és la causant de la major part de violència dins la llar amb un 57'3%, ja sigui la parella actual 41'5% o l'ex-marit/parella 15'8%). Els germans i germanes són els causants d'actes de violència en un 12'5%; els fills i filles en un altre 12'5%; les mares en un 7'9% i els pares en un 6'8%.

Persona que causa el maltractament

TIPUS A: maltractament tènic

TIPUS B: maltractament declarat

DES DE FA QUANT TEMPS ES VÉENEN PRODUIENT AQUESTES SITUACIONS?

TIPUS A: maltractament tècnic

% Horitzontals	Casos	Fa menys d'un any	Fa més d'un any però menys de cinc anys	Fa més de cinc anys
Persona que causa el maltractament. Dona tipus A	136	19,4	41,5	33,8
El seu marit/parella	115	19,7	43,3	30,8
El seu pare	10	0,0	50,0	50,0
La seva mare	12	7,7	39,6	52,7
El seu fill	7	12,8	50,0	49,6
La seva filla	1	100,0	0,0	0,0
Altres persones de la seva llar	1	100,0	0,0	0,0
Ex-parella	1	100,0	0,0	0,0

Com es pot apreciar a la taula anterior i al gràfic de la pàgina següent, els actes de maltractaments, produïts sobretot per la parella, no són fets puntuals o esporàdics sinó que són actituds que responen a un comportament agressiu que es perllonga al llarg del temps.

El 84'5% de les dones tipus A manifesten que han estat maltractades en alguna ocasió pel seu actual marit o parella. El 30'8% d'aquestes dones considerades com a maltractades "tècnicament" manifesten també que vénen patint aquest tipus de maltractament des de fa més de cinc anys.

Si analitzem el percentatge d'aquestes dones que manifesten haver patit maltractament per part del marit o parella en el període de temps menor a l'any veiem que la xifra és del 20% i des de fa més d'un any i menys de cinc el 43%.

A la mateixa enquesta realitzada a Espanya, el 67% de les dones considerades "tècnicament" com a maltractades manifesten que vénen patint aquests actes de violència per part del marit o parella des de fa més de cinc anys. Les dones considerades com a maltractades que diuen patir violència per part de la parella o marit des de fa menys d'un any és del 14'6%; i aquelles que diuen patir-la d'entre un i cinc anys representa un 18'7% de les dones tipus A.

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Des de quan es produeixen aquestes situacions (tipus A)	136	13,9
Fa menys d'un any	26	19,4
Fa més d'un any però menys de cinc anys	57	41,5
Fa més de cinc anys	46	33,8
No contesta	8	6,0

La taula presenta la mateixa informació que l'anterior però només té en compte el temps en el qual es ve produint el maltractament per part de qualsevol persona. Un 19% de les dones tipus A manifesta que pateix situacions de maltractament fa menys d'un any; un 41'5% fa més d'un any però menys de cinc; i gairebé un 34% de les dones tipus A manifesta que fa més de cinc anys que rep situacions de maltractament.

TIPUS B: maltractament declarat

Dones que afirmen haver sofert alguna situació on elles s'han considerat maltractades en el darrer any.

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Sí (dones tipus B)	47	4,8
No	928	94,4
No contesta	8	0,8

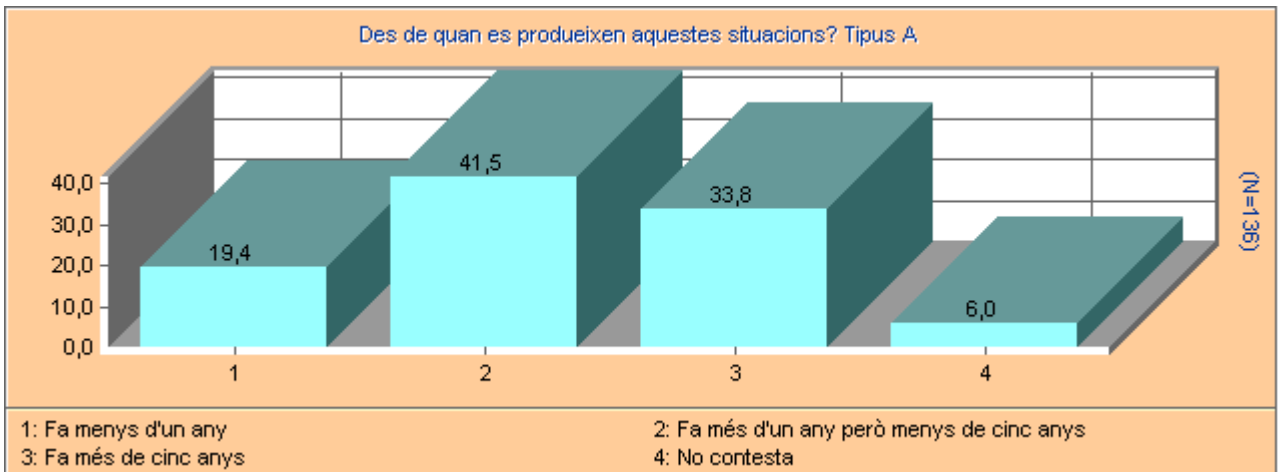
Dones que afirmen haver sofert alguna situació on elles s'han considerat maltractades aquest darrer any o alguna vegada a la seva vida (les dues situacions agrupades).

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Sí (s'han sentit maltractades aquest darrer any o alguna vegada a la seva vida)	171	17,4
No	803	81,9
No contesta	8	0,8

En les taules anteriors es ressalten en negreta les dones que afirmen haver sofert alguna situació on elles s'han considerat maltractades en el darrer any (i que representa un 4,8% respecte a la població global enquestada), així com també les dones que afirmen haver sofert alguna situació on elles s'han considerat maltractades en el darrer any o alguna vegada a la seva vida (que representa un 17,4% respecte al global de la població femenina enquestada).

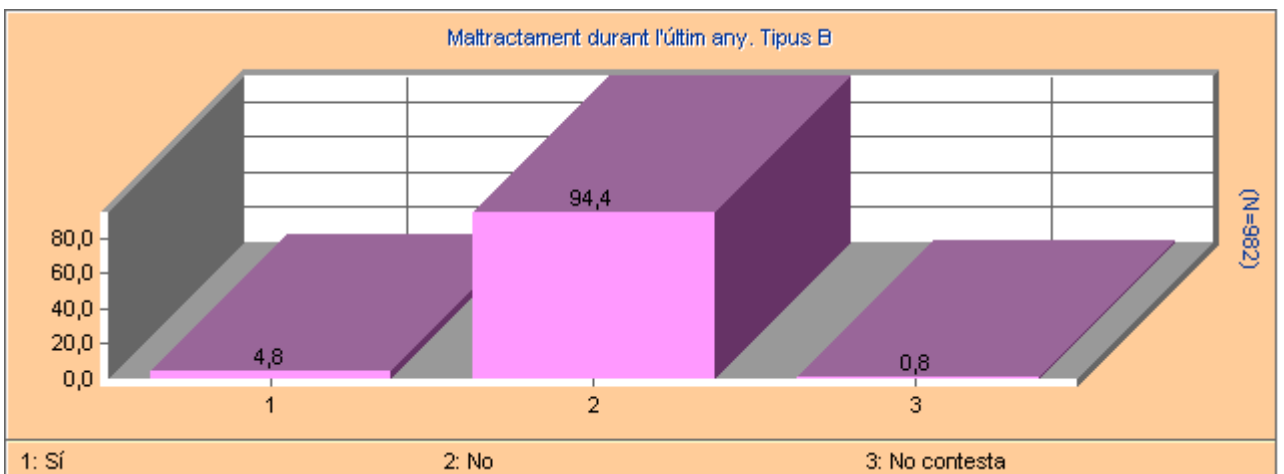
Des de fa quant temps es vénen produint aquestes situacions?

TIPUS A: maltractament tècnic

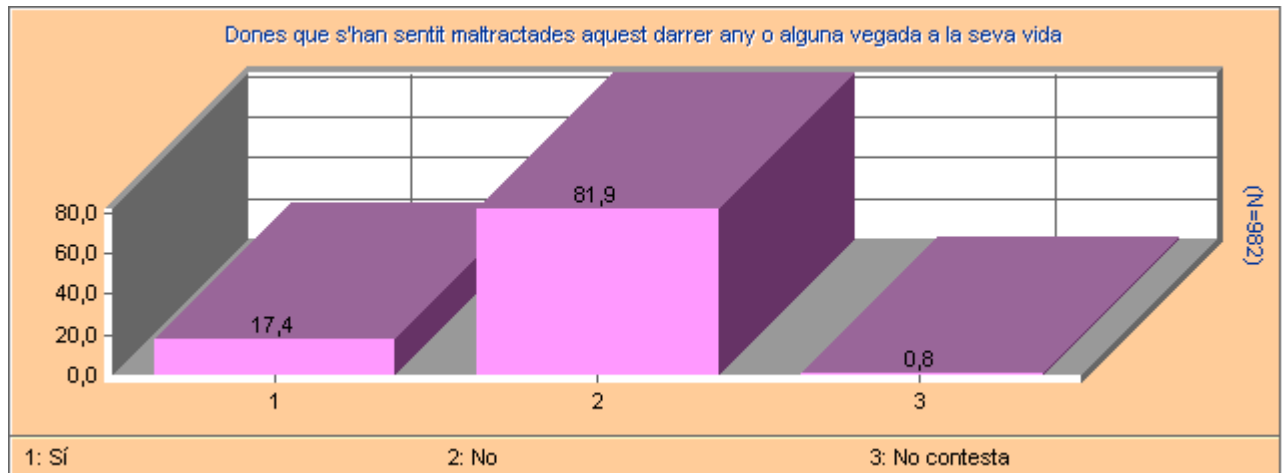

TIPUS B: maltractament declarat

Dones que s'han sentit maltractades l'últim any

Dones que s'han sentit maltractades aquest any o alguna vegada a la seva vida

4.3. Incidència de les variables sociodemogràfiques en el maltractament

En aquest apartat del treball s'analitzaran les diverses qüestions d'interès pel treball i la incidència que les diferents variables sociodemogràfiques tenen sobre el maltractament, per comparar-les posteriorment als resultats obtinguts a la "3a Macroencuesta sobre la violencia contra las mujeres" d'abril de 2006 i realitzada per l'Institut de la Mujer.

EDAT

Dones considerades tècnicament com a "maltractades" en cada grup d'edat

TIPUS A: maltractament tècnic

% Horitzontals	Dona Tipus A	Resta de dones
Total	13,9	86,1
De 18 a 29 anys	12,4	87,6
De 30 a 44 anys	19,9	80,1
De 45 a 64 anys	11,7	88,3
De 65 anys o més	6,2	93,8

Segons l'edat, podem observar que l'interval en el qual és més freqüent el maltractament en el grup de dones considerades "tècnicament" com a maltractades (Tipus A) és el comprès entre 30 i 44 anys (el 19'9% de les dones d'aquesta edat s'han classificat com a "tècnicament" maltractades en comparació al 13'9% del total de dones); seguidament el grup de 45 a 64 anys (un 11'7% d'aquest grup d'edat són dones classificades com a Tipus A) i de 18 a 29 anys (12,4%).

El grup de dones on la incidència de la violència "tècnica" és menor, és el que té 65 o més anys (de les quals un 6'2% s'han considerat "tècnicament maltractades").

Si comparem aquestes dades amb els últims resultats de la mateixa enquesta realitzada a Espanya comprovem que hi ha diferències quant al tram on és més freqüent el maltractament tècnic ja que l'interval on es produeixen més maltractaments és el de 45 i 64 anys (el 12% en relació al 9'6% total de dones).

Quant al grup de dones que presenta menor incidència és el que té 65 anys o més (6'9%).

Dones autocalificades com a maltractades durant l'últim any segons cada grup d'edat

TIPUS B: maltractament declarat

% Horitzontals	Dones Tipus B	Resta de dones
Total	4,8	94,4
De 18 a 29 anys	5,8	92,6
De 30 a 44 anys	5,8	94,0
De 45 a 64 anys	4,5	94,8
De 65 anys o més	1,7	97,2

Segons l'edat, podem observar que l'interval en el qual és més freqüent el maltractament en el grup de dones autocalificades com a maltractades durant l'últim any (Tipus B), en cadascun dels grups d'edat és el comprès entre 18 i 29 anys (el 5,8% d'aquesta edat són dones que declaren haver patit maltractament en el darrer any respecte el 4,8% del total de dones) i el grup de 30 a 44 anys (5'8%) i de 45 a 64 anys (4,5%).

El grup de dones on la incidència de la violència "declarada" és menor, és el que té 65 o més anys (que representa un 1'7% de les dones d'aquesta edat).

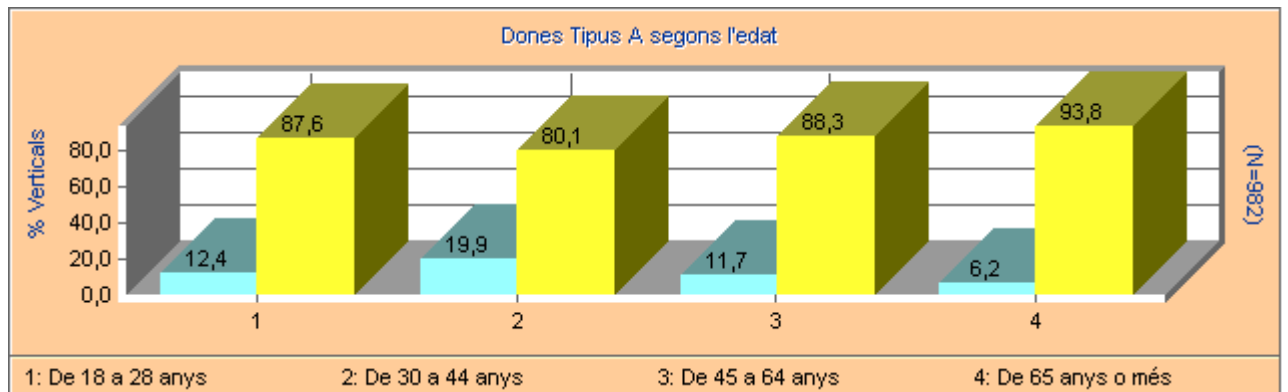
Si comparem aquestes dades amb els últims resultats de la mateixa enquesta realitzada a Espanya veiem que les dones que es declaren maltractades (Tipus B) i on és més freqüent el maltractament és l'interval de 45 i 64 anys i de 30 a 44 anys (4,5% i 4,4% en els dos intervals respecte un 3'6% total de dones); de 18 a 29 anys (3,2%).

Quant al grup de dones que presenta menor incidència, i a l'igual que les dones del Tipus A, és el que té 65 anys o més (el 2'1% de dones d'aquesta edat s'han considerat maltractades).

EDAT

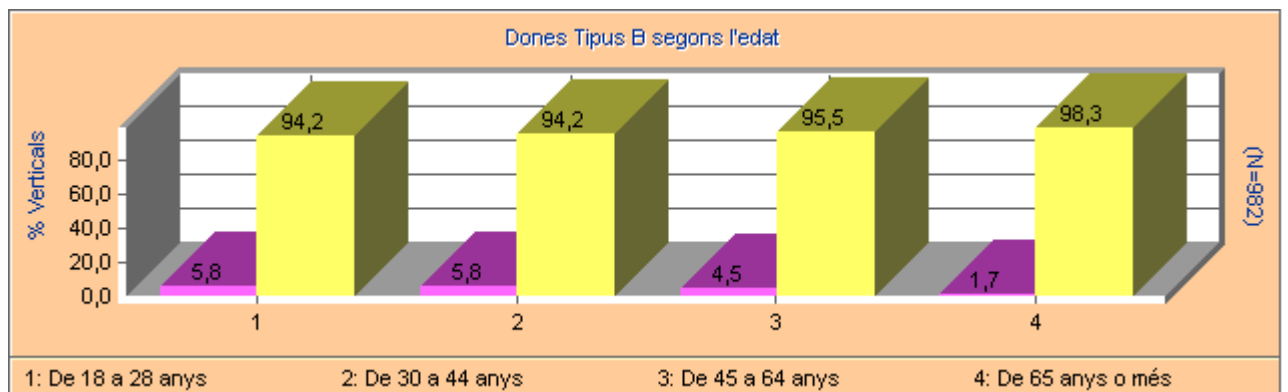
Dones considerades tècnicament com a “maltractades” en cada grup d’edat

TIPUS A: maltractament tècnic

Dones autoclassificades com a maltractades durant l’últim any segons cada grup d’edat

TIPUS B: maltractament declarat

ESTAT CIVIL

Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons l’estat civil

TIPUS A: maltractament tècnic

% Horitzontals	Dona Tipus A	Resta de dones
Total	13,9	86,1
Soltera	13,7	86,3
Casada	18,6	81,4
Separada	3,2	96,8
Divorciada	5,8	94,2
Vídua	0,0	100,0

El major percentatge de dones considerades com a maltractades, des del punt de vista tècnic, es dona entre les dones casades (18,6%); seguit de les solteres (13’7%) i les separades/divorciades (9%); en el cas de les vídues no troben casos de dones classificades com a maltractades tècnicament.

Amb relació a Espanya, aquestes dades difereixen significativament ja que el major percentatge de dones considerades com a maltractades tècnicament es dona actualment entre les dones separades i divorciades (14’9%); seguit de les casades o en parella (11’1%). En el cas de solteres i viudes el maltractament tècnic es dona en menor proporció (8’6% en el cas de les solteres i 2’4% en el cas de les vídues).

Dones autoclassificades com a maltractades durant l'últim any segons l'estat civil

TIPUS B: maltractament declarat

% Horitzontals	Dones Tipus B	Resta de dones
Total	4,8	94,4
Soltera	6,0	93,4
Casada	3,9	95,1
Separada	12,7	87,3
Divorciada	5,7	94,3
Vídua	1,6	97,6

Quant a les dones autoclassificades com a maltractades durant l'últim any segons l'estat civil, es dona el més alt percentatge entre les separades/divorciades (18,4%); seguit de les solteres amb percentatge molt menor (6%) i entre les casades i vídues aquest percentatge disminueix de manera considerable (3,9% i 1,6% respectivament).

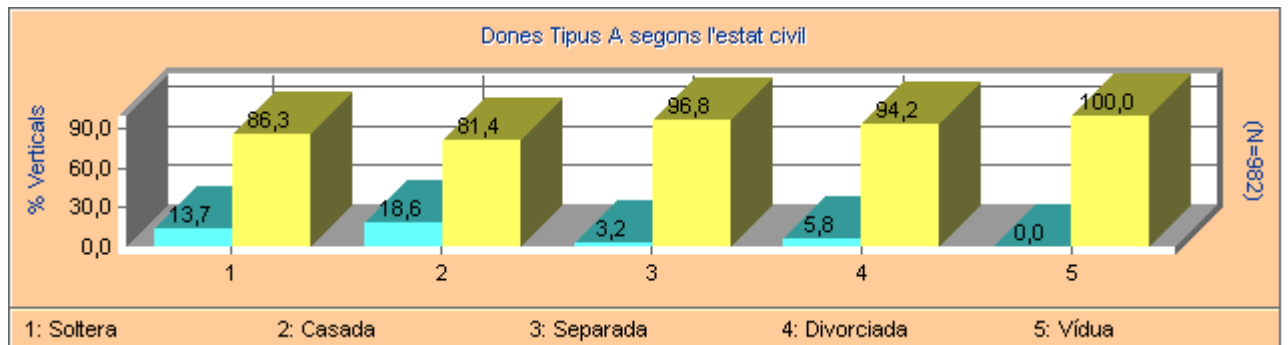
En els resultats de la mateixa enquesta realitzada a Espanya també trobem que el major percentatge de dones que es declaren víctimes de maltractament es dona fonamentalment entre les separades/divorciades (16,6%) seguit del col·lectiu de solteres i casades (3,3% i 3,2% respectivament) i finalment les vídues amb un 2,3%.

A continuació es mostren les gràfiques on es pot observar el percentatge corresponent a cadascun dels estats civils relacionats amb les dones Tipus A i Tipus B respecte al percentatge de dones restants amb el mateix estat civil.

ESTAT CIVIL

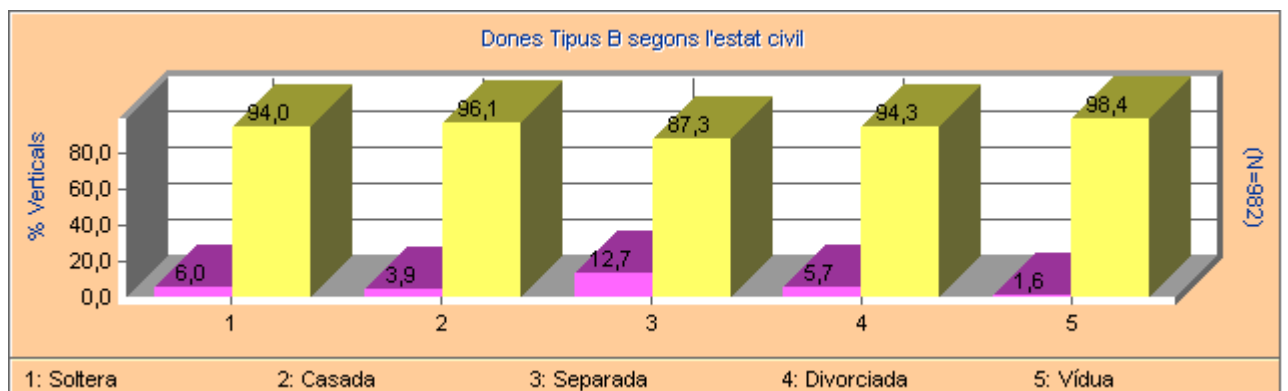
Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons l’estat civil

TIPUS A: maltractament tècnic

Dones autoclassificades com a maltractades durant l’últim any segons l’estat civil

TIPUS B: maltractament declarat

NIVELL D' ESTUDIS

Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons el nivell d’estudis

TIPUS A: maltractament tècnic

% Horitzontals	Dona Tipus A	Resta de dones
Total	13,9	86,1
Sense estudis o amb estudis primaris	17,6	82,4
Batxiller elemental o equivalent	16,2	83,8
Batxiller superior o equivalent	9,5	90,5
Estudis universitaris	10,0	90,0

Les dades que s’obtenen segons l’educació de les dones classificades com a tècnicament maltractades, revelen que a major nivell d’estudis es donen menys casos de violència “tècnica”. En aquest sentit, trobem una incidència major entre les dones que no tenen estudis o amb estudis primaris (17,6%), seguit de les dones que tenen nivells educatius de Batxiller elemental o equivalent (16,2%) i, en menor proporció, les dones que tenen nivells educatius de Batxiller superior o equivalent i estudis universitaris (9,5% i 10% respectivament).

Amb relació a les dades obtingudes a Espanya també és reflecteix la mateixa conclusió, a major nivell d’estudis es donen menys casos de violència tècnica, encara que la tendència no és del tot constant ja que en els estudis de Batxiller elemental o equivalent la proporció de maltractament és major, és a dir, no es constata una correlació tan evident com en el cas d’Andorra

Dones autoclassificades com a maltractades durant l'últim any segons el nivell d'estudis

TIPUS B: maltractament declarat

% Horitzontals	Dones tipus B	Resta de dones
Total	4,8	94,4
Sense estudis o amb estudis primaris	3,7	95,5
Batxiller elemental o equivalent	3,7	96,3
Batxiller superior o equivalent	6,0	92,4
Estudis universitaris	6,3	92,8

Respecte al nivell d'estudis de les dones que es declaren maltractades, la incidència és major en els dos nivells educatius superiors, és a dir, Batxiller superior o equivalent i estudis universitaris (amb un 6% i un 6,3% entre les dones Tipus B amb aquests estudis formatius superiors). Les dones que presenten una menor incidència d'aquest maltractament declarat són en igual mida, dones sense estudis o amb estudis primaris i dones amb formacions de Batxiller elemental o equivalent (amb percentatges de 3,7% en els dos casos).

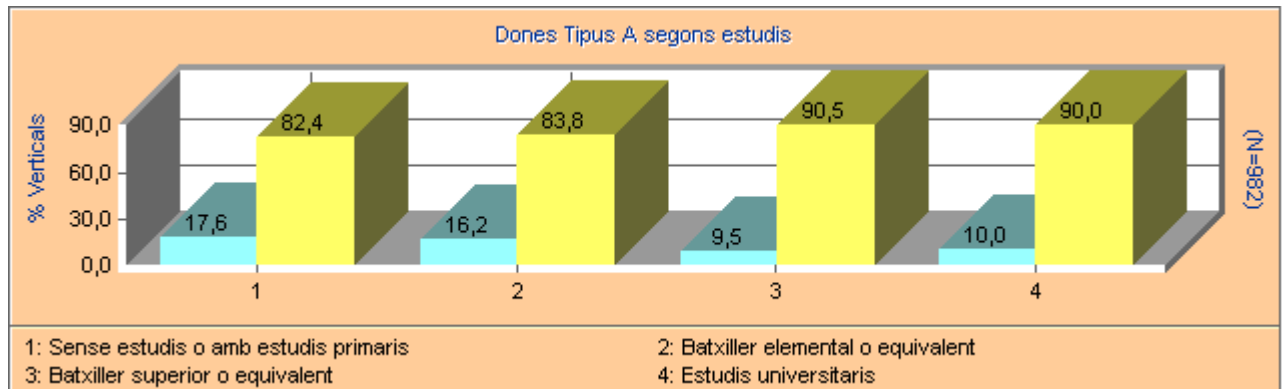
Si comparem les dades amb les d'Espanya veiem que la tendència és similar però amb diferències i que s'observen, quant al maltractament declarat, que la incidència és major en els nivells educatius intermedis –Batxiller elemental i Batxiller superior.

A mena de conclusió, mentre que la violència tècnica sembla ser que té més incidència entre les dones amb un menor nivell d'estudis, el maltractament declarat, s'evidencia més entre les enquestades amb més estudis.

NIVELL D' ESTUDIS

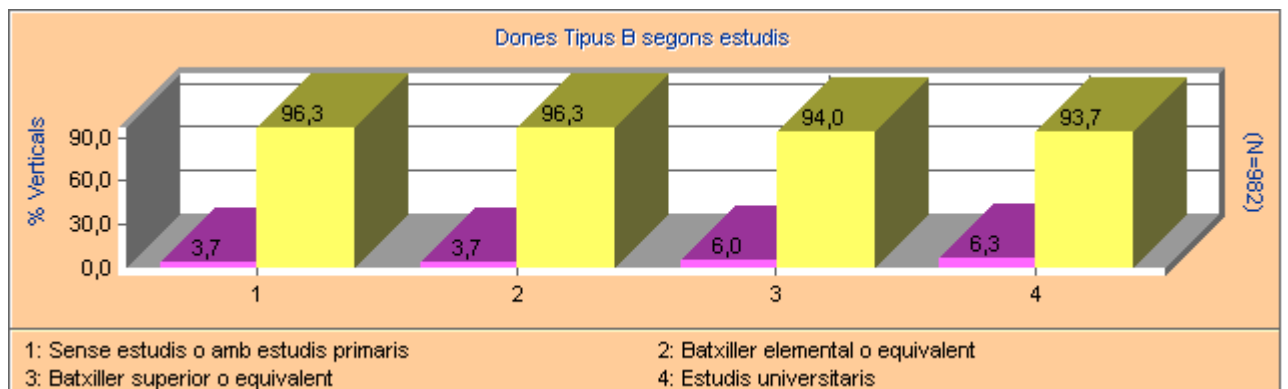
Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons el nivell d' estudis

TIPUS A: maltractament tècnic

Dones autoclassificades com a maltractades durant l'últim any segons el nivell d' estudis

TIPUS B: maltractament declarat

NIVELL D' INGRESSOS

Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons el nivell d'ingressos

TIPUS A: maltractament tècnic

% Horitzontals	Dona Tipus A	Resta de dones
Total	13,9	86,1
Molt superiors (més del doble)	6,9	93,1
Superiors	13,8	86,2
Més o menys aquesta xifra	18,6	81,4
Inferiors	11,1	88,9
Bastant inferiors (menys de la meitat)	9,9	90,1

Respecte a les dones considerades com a “tècnicament” maltractades relacionat amb el nivell d'ingressos de la família, els majors percentatges de dones afectades es donen entre aquelles amb ingressos familiars superiors a 2.900 euros al mes (13,8%), al voltant d'aquesta xifra (el 18,6% sobre el total de les dones que tenen aquests ingressos familiars són “tècnicament” maltractades), i els ingressos inferiors 2.900 euros que representen un 11'1% del total de dones que tenen aquests ingressos.

La menor incidència la trobem en les dones que tenen uns ingressos familiars que dobren els 2.900 euros (6'9%) i entre les dones que tenen unes entrades econòmiques familiars bastant inferiors a aquesta xifra (que representen un 9,9% sobre el total de les dones que tenen aquests ingressos familiars bastant inferiors, menys de la meitat de 2.900 euros).

Aparentment, no es pot relacionar el nivell d'ingressos econòmics de la família amb el maltractament tècnic ja que no es produeix una relació directa, en la majoria dels casos, entre ingressos familiars i maltractament tècnic.

A l'enquesta realitzada a Espanya, els resultats obtinguts varien significativament ja que els majors percentatges de dones considerades com a maltractades des del punt de vista tècnic, es dona entre les dones amb ingressos al voltant de 900 euros al mes i inferiors a aquesta xifra.

Dones autotriassificades com a maltractades durant l'últim any segons el nivell d'ingressos

TIPUS B: maltractament declarat

% Horitzontals	Dones tipus B	Resta de dones
Total	4,8	94,4
Molt superiors (més del doble)	7,0	93,0
Superiors	5,2	94,8
Més o menys aquesta xifra	2,2	97,8
Inferiors	5,4	94,6
Bastant inferiors (menys de la meitat)	4,9	94,1

Si relacionem les variables d'ingressos familiars i maltractament declarat durant l'últim any, els percentatges de dones que s'autotriassifiquen com a maltractades, comprovem que els grups de dones que tenen uns ingressos molt superiors (més del doble) i superiors a 2.900 euros presenten els majors percentatges de maltractament declarat (un 7% de les dones que es troben dins de l'interval d'ingressos molt superiors a 2.900 euros i un 5'2% entre les dones que afirmen unes entrades econòmiques superiors a aquesta mateixa xifra); seguit de les dones amb ingressos inferiors i bastant inferiors, menys de la meitat, a 2.900 euros (5,4% i 4'9% respectivament sobre el total de dones amb els mateixos ingressos familiars).

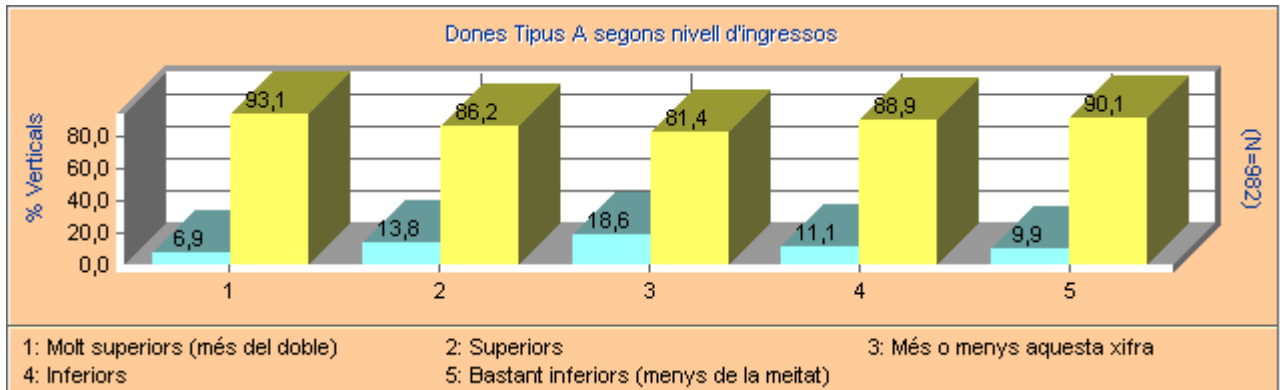
Les dones que presenten una incidència menor de maltractament declarat, són les que tenen uns ingressos al voltant dels 2.900 euros aproximadament (amb un 2'2% sobre el total de dones que tenen aquests ingressos econòmics)

La comparació amb la última enquesta realitzada a Espanya, revela que les dones amb ingressos inferiors o bastant inferiors manifesten una incidència més important que les restants dones, però també s'observa, comparant les tres enquestes realitzades a Espanya, que el percentatge de maltractament declarat està augmentant progressivament en el grup de dones amb ingressos superiors i molt superiors.

NIVELL D' INGRESSOS

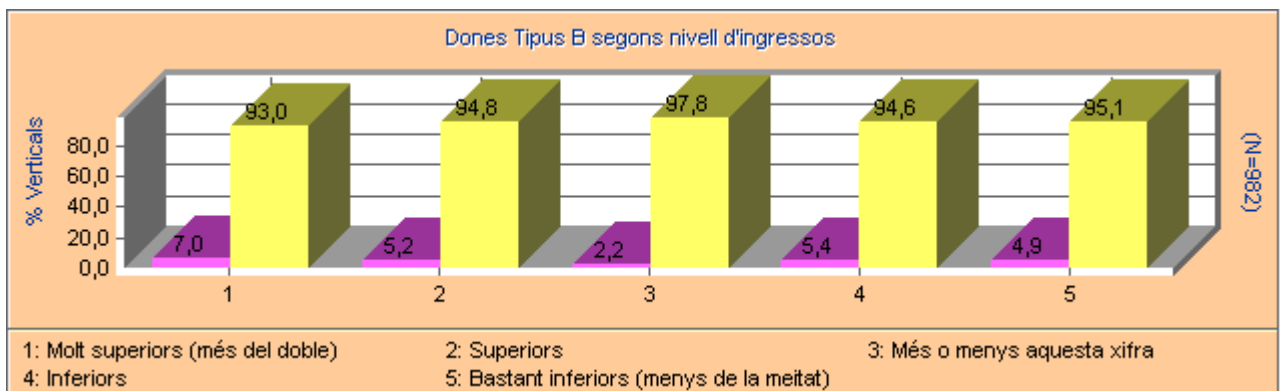
Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons el nivell d'ingressos

TIPUS A: maltractament tècnic

Dones autoclassificades com a maltractades durant l'últim any segons el nivell d'ingressos

TIPUS B: maltractament declarat

SITUACIÓ LABORAL

Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons la seva situació laboral

TIPUS A: maltractament tècnic

% Horitzontals	Dona Tipus A	Resta de dones
Total	13,9	86,1
Estic treballant pel meu compte (autònoma)	12,8	87,2
Treballo a l'administració pública	9,5	90,5
Treballo a l'empresa privada (fixa)	16,3	83,7
Treballo a l'empresa privada (eventual)	9,6	90,4
Estic aturada i busco treball	0,0	100,0
Estic aturada i no busco treball	30,1	69,9
Sóc estudiant	26,9	73,1
Sóc mestressa de casa	12,6	87,4
Estic jubilada o incapacitada	8,0	92,0

Segons els resultat el major percentatge de maltractament “tècnic” es dona entre les dones que estan aturades i no busquen treball i en el grup de les estudiant (30% entre el col·lectiu de dones aturades i que no busquen treball i 26,9% sobre el col·lectiu d'estudiants); les dones que treballen en empresa privada amb contracte fix (16,3%), dones autònomes (12,8%), mestresses de casa (12,6%).

Les que presenten una incidència menor de maltractament “tècnic” són dones que treballen a l'administració pública (9,5%), empresa privada amb contracte eventual (9,6%), i en menor proporció les dones jubilades o incapacitades (amb un 8% sobre el total de dones amb aquesta situació).

Quant a l'enquesta realitzada a Espanya i relacionat amb la situació laboral, on hi ha el major percentatge de maltractament tècnic és entre les dones que treballen com a autònomes, aquelles que estan aturades sense buscar treball, les que treballen en empresa privada amb contracte eventual i les que estan aturades i busquen feina.

Dones autotriassificades com a maltractades durant l'últim any segons la seva situació laboral

TIPUS B: maltractament declarat

% Horitzontals	Dones Tipus B	Resta de dones
Total	4,8	94,4
Estic treballant pel meu compte (autònoma)	2,7	97,3
Treballo a l'administració pública	5,9	92,9
Treballo a l'empresa privada (fixa)	5,2	93,9
Treballo a l'empresa privada (eventual)	4,7	95,3
Estic aturada i busco treball	0,0	100,0
Estic aturada i no busco treball	10,1	89,9
Sóc estudiant	3,8	96,2
Sóc mestressa de casa	6,3	93,7
Estic jubilada o incapacitada	2,7	96,2

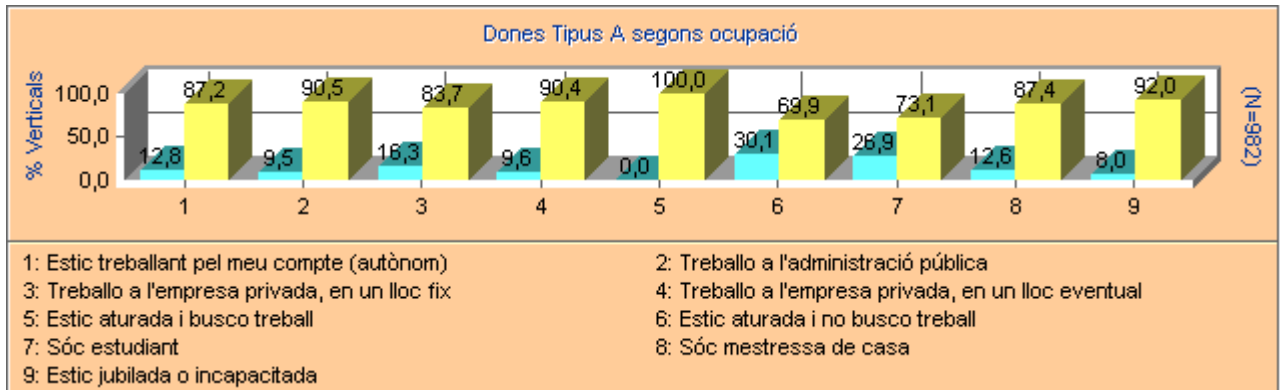
Respecte a les dones que es declaren maltractades durant l'últim any, s'observa que les dones aturades que no busquen treball són les que tenen una major incidència (10 % sobre el total d'aquest grup), seguides de les mestresses de casa (6'3%), les dones que treballen a l'administració pública (gairebé representen un 6% del total de les dones que treballen a l'administració) i les dones que treballen a l'empresa privada amb contracte fix (5,2%).

Les dones que presenten un percentatge menor de maltractament declarat, dones que s'autotriassifiquen com a maltractades durant l'últim any, són les dones que treballen en empresa privada amb contracte eventual (4,7%), seguides de les estudiant (3'8%) i les autònomes i jubilades (amb un 2,7%, en els dos grups, sobre el global de cadascun dels col·lectius).

SITUACIÓ LABORAL

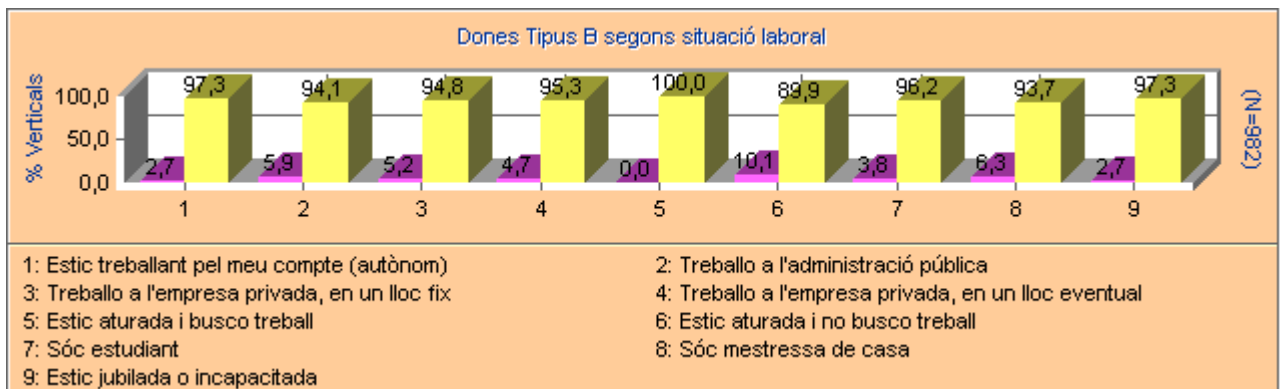
Dones considerades tècnicament com a “maltractades” segons la seva situació laboral

TIPUS A: maltractament tècnic

Dones autoclassificades com a maltractades durant l'últim any segons la seva situació laboral

TIPUS B: maltractament declarat

4.4. Síntomes derivats del maltractament

	Dones Tipus A	Dones Tipus B
Mals de cap	59,4	73,9
Grip	33,2	41,2
Ganes de plorar sense motiu	41,9	53,8
Mals d'esquena o articulacions	78,4	78,2
Canvis d'ànim	65,1	68,6
Ansietat o angoixa	50,7	54,0
Inapetència sexual	54,9	50,5
Irritabilitat	51,1	61,2
Insomni, manca de son	45,7	66,6
Fatiga permanent	32,9	46,1
Tristesa perquè pensava que no valia res	35,3	51,4

Quant a tots els símptomes considerats podem comprovar que en gairebé la seva totalitat tots són experimentats, en més percentatge, per les dones que es declaren maltractades durant l'últim any (dones Tipus B) que per les dones que hem classificat com a "tècnicament" maltractades (dones Tipus A).

Els símptomes més freqüents entre els grups de dones maltractades tècnicament (Tipus A) són els següents:

- ⇒ Mals d'esquena o articulacions
- ⇒ Canvis d'ànim
- ⇒ Mals de cap
- ⇒ Inapetència sexual
- ⇒ Irritabilitat
- ⇒ Ansietat o angoixa
- ⇒ Insomni
- ⇒ Ganes de plorar sense motiu

A nivell dels símptomes més freqüents en les dones que s'autoclassifiquen com a maltractades (Tipus B) destaquen el següents:

- ⇒ Mals d'esquena i articulacions
- ⇒ Mals de cap
- ⇒ Canvis d'ànim

- ⇒ Insomni
- ⇒ Irritabilitat
- ⇒ Ansietat o angoixa
- ⇒ Ganes de plorar sense motiu
- ⇒ Tristesa perquè pensava que no valia res

Si comparem els símptomes més freqüents entre els grups de dones maltractades, segons els resultats de l'enquesta realitzada a Andorra, amb els resultats obtinguts a Espanya, els símptomes més freqüents són els següents:

Resultats enquesta sobre la violència contra les dones a Espanya (abril, 2006)

Dones Tipus A	Dones Tipus B
- mals d'esquena o articulacions (77%)	- mals d'esquena o articulacions (80,3%)
- canvis d'ànim (69,5%)	- canvis d'ànim (76,0%)
- mals de cap (54,2%)	- ansietat o angoixa (68,6%)
- irritabilitat (52,2%)	- mals de cap (60,1%)
- ganes de plorar sense motius (51,7%)	- ganes de plorar sense motius (58,2%)

A l'enquesta realitzada a Espanya també observem una major incidència de tots els símptomes al grup de dones que es declara maltractada en comparació a les dones catalogades com a maltractades "tècnicament".

4.5. Perfil comparatiu de les dones víctimes de maltractament amb la població femenina resident a Andorra.

Un cop descrita la situació actual de maltractament a dones en l'àmbit domèstic, passem a realitzar una anàlisi comparativa del perfil de les dones víctimes d'aquesta violència amb la mostra de dones residents a Andorra que han realitzat l'enquesta, considerant tant a les dones que hem definit "tècnicament" com a maltractades a l'actualitat (dones Tipus A), com aquelles que declaren haver sofert, durant l'últim any, alguna situació en la qual s'han sentit maltractades (dones Tipus B).

EDAT

Edat	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total	136 (13'9%)	47 (4'8%)	982
De 18 a 29 anys	17,7	24,0	19,8
De 30 a 44 anys	50,7	42,6	35,3
De 45 a 64 anys	24,8	28,0	29,5
De 65 anys o més	6,8	5,4	15,4

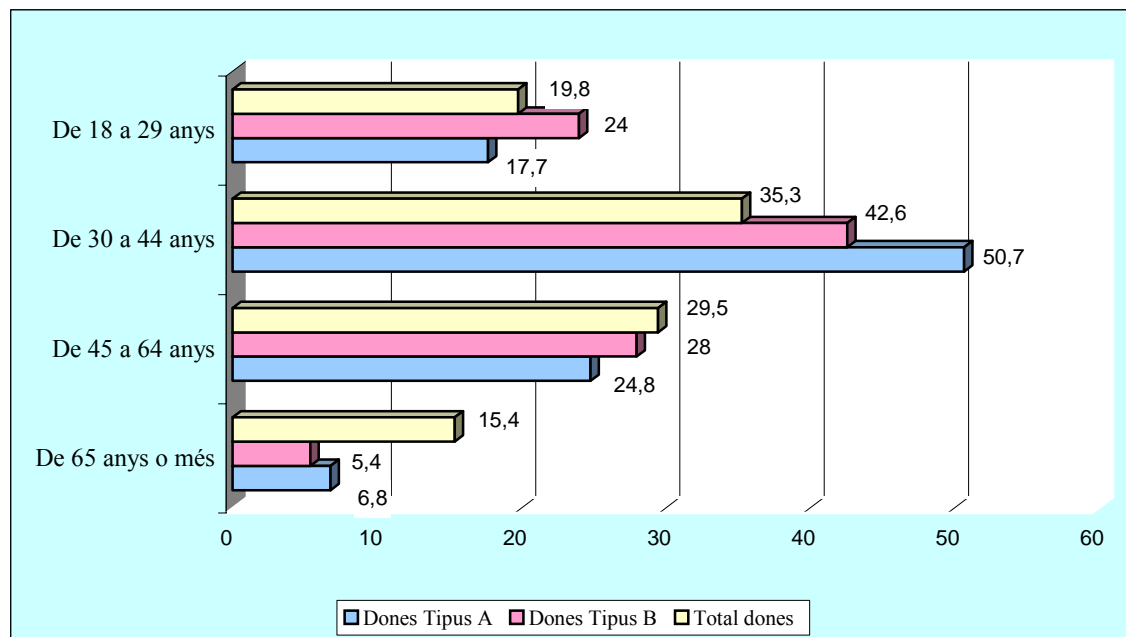
La distribució de les dones considerades Tipus A ("tècnicament" maltractades) segons l'edat presenta una incidència superior de dones maltractades a l'interval d'edat que va entre els 30 i els 44 anys d'edat (50'7%) –com podem veure a la taula, hi ha proporcionalment més dones Tipus A amb edats de 30 a 44 anys que en el total de dones que representa un 35'3%–; seguit de l'interval d'edat que va de 45 a 64 anys (24'8%); la proporció és menor, quan parlem de les dones més joves (17'7%) i de les dones més grans de 65 anys, on el percentatge es redueix de manera molt considerable (6'8%).

Si comparem aquestes dades amb la mateixa enquesta realitzada a Espanya, comprovem que les dones Tipus A presenten una incidència major de dones "tècnicament" maltractades entre els 45 i 64 anys (34'8%), seguides de les dones de 30 a 44 anys (29'7%) i de les dones més joves (19%) i disminueix el percentatge a l'interval d'edat de 65 anys o més (16'4%).

Si parlem de maltractament declarat (Tipus B), i a l'igual que amb el maltractament "tècnic" (Dones Tipus A), l'interval que presenta més incidència d'aquest tipus de maltractament és també el que va de 30 a 44 anys (42'6%); seguit del grup d'edat que comprèn dels 45 als 64 anys (28%), de 18 a 29 anys d'edat (24%) i, finalment i en molt menor percentatge, de 65 o més anys (amb un 5'4%).

A Espanya, i en el cas del maltractament declarat, hi ha proporcionalment més dones Tipus B amb edats que van dels 30 als 44 anys (33'8%) que en el total de dones (28'7%), així com a l'interval de 45 a 64 anys (34'9% sobre un total de dones d'aquest interval d'edat del 27'9%); la incidència del maltractament declarat és menor, en canvi, entre les més joves i les de més edat (17'8% i 13'3% respectivament).

Edat

A la gràfica anterior podem veure el percentatge que correspon per a cada un dels intervals d'edat en relació a dones Tipus A, dones Tipus B i el total de dones.

SITUACIÓ FAMILIAR

Situació familiar	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total	136 (13'9%)	47 (4'8%)	982
Té parella i conviu amb aquesta parella	83,6	54,3	67,9
Té parella però no conviu amb ella	6,6	10,7	7,1
No té parella	9,8	35,0	25,0

% Verticals		De 18 a 29 anys	De 30 a 44 anys	De 45 a 64 anys	De 65 anys o més
Total	982	195	347	290	150
Té parella i conviu amb aquesta parella	67,9	45,5	85,6	77,6	37,6
Té parella però no conviu amb ella	7,1	24,8	3,7	2,3	1,7
No té parella	25,0	29,8	10,8	20,1	60,7

El 67,9% de les dones d'Andorra de 18 o més anys manifesta tenir parella actualment i conviure amb aquesta parella. Aquesta proporció és major entre les dones de 30 a 64 anys. Un 7% afirma tenir parella però no conviu amb ella. Aquesta situació és més freqüent entre les dones més joves (un 24,8% de 18 a 29 anys).

D'altra banda, una quarta part (25%) manifesta que no té parella en l'actualitat. Aquesta circumstància és més freqüent entre les dones més joves (de 18 a 29 anys gairebé el 30%) i entre les dones que superen els 65 anys (60,7%).

Si comparem les dades anteriors a les obtingudes a Espanya, trobem que el 63,2% de les dones residents al país (de 18 o més anys) manifesta que té i conviu amb la parella en l'actualitat.

Un 11% afirma tenir parella però no conviu amb ella, dada que presenta més percentatge entre les dones més joves, així com també entre les dones que superen el 65 anys.

I, finalment, a nivell de les dones que afirmen no tenir parella en l'actualitat (25,7%) aquesta circumstància es dona més entre les més joves i entre les que superen els 65 anys.

En general, veiem que en línies generals els resultats són molt similars als obtinguts en la present enquesta.

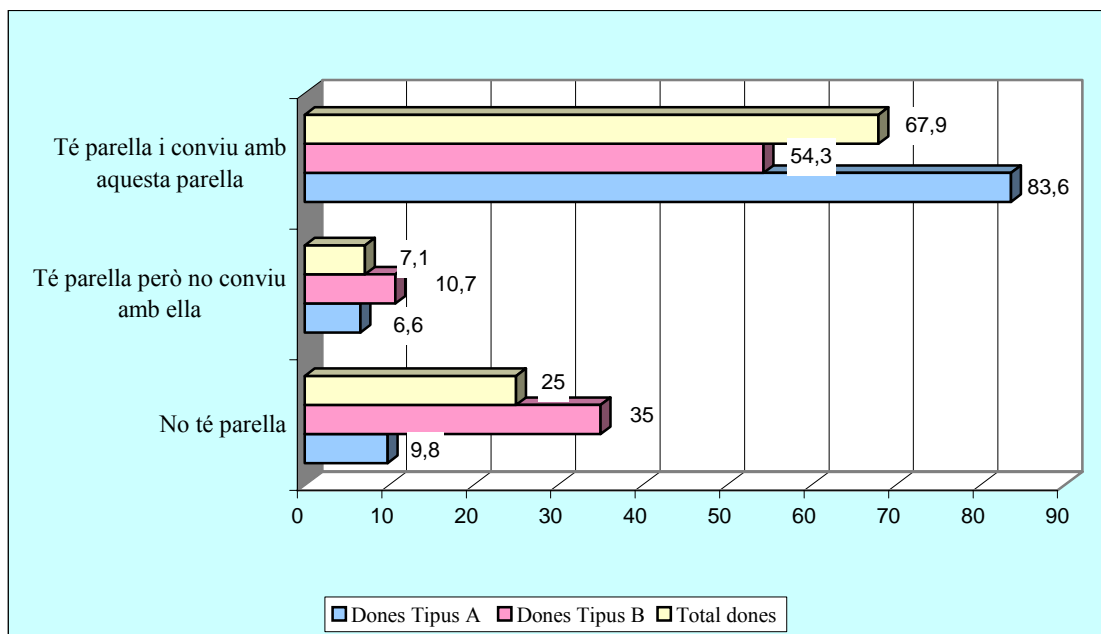
Entre les dones maltractades, la situació més freqüent és també la de tenir parella i conviure amb aquesta parella. Referent a les dones Tipus A o les "tècnicament" maltractades, observem que representen un 83,6 %.

Entre les dones Tipus B aquesta proporció disminueix al 54,3% i augmenta, en canvi, el percentatge de dones que no tenen parella (35%), que en el cas de les dones "tècnicament" maltractades o Tipus A el percentatge disminueix al 9,8% (dones Tipus A que manifesten no tenir parella).

Respecte a Espanya, els resultats continuen sent molt similars respecte a la mateixa qüestió plantejada a Andorra, ja que la situació més freqüent entre les dones maltractades, és també la de tenir parella i conviure amb aquesta parella, sobretot entre les dones “tècnicament” maltractades (Tipus A que representen 73,6%).

Entre les dones Tipus B, la proporció disminueix al 56,7% i augmenta el nombre de dones que actualment no tenen parella (31,9%), mentre que entre les dones “tècnicament” maltractades aquest percentatge disminueix al 15,3%.

En l'actualitat...

ESTAT CIVIL

Estat civil	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total	136 (13'9%)	47 (4'8%)	982
Soltera	26,6	33,7	26,9
Casada	70,7	43,0	52,8
Separada	1,4	15,6	5,9
Divorciada	1,4	3,9	3,3
Vídua	0,0	3,7	11,1

Respecte a l'estat civil, també observem que es produeixen diferències a l'hora de comparar a les dones maltractades amb l'univers de dones.

Entre les dones Tipus A ("tècnicament" maltractades) trobem un percentatge important de dones casades, concretament el 70,7%, en comparació a 52,8% de la població total i el 43% de les dones Tipus B (dones autoclassificades com a maltractades).

Entre les dones maltractades, veiem que augmenta sensiblement el percentatge de solteres entre les dones Tipus B (33,7%) respecte a la població total del mateix grup de solteres (29,9%).

També observem que entre les dones vídues disminueix considerablement la proporció de maltractades –cap cas entre les dones Tipus A ("tècnicament" maltractades) i un 3,7% entre les dones Tipus B (dones autoclassificades com a maltractades), respecte al 11,1% de la població total.

Referent a separades i divorciades –un 5,9% i un 3,3%, respectivament, del total de la mostra– augmenta de manera significativa el percentatge de dones separades i divorciades entre les dones Tipus B (15,6% i 3,9% respectivament) i disminueixen considerablement els percentatges entre les dones Tipus A separades i divorciades (1,4% en cadascun d'ambdós casos).

Segons les dades de l'Equip d'Atenció Integral a la Dona (EAID) gairebé el 70% de la població que acudeix a aquest servei són casades o amb parella –casades un 55% i parelles de fet 14%–, separades (13%) i solteres (18%).

Quant a Espanya també s'observen diferències, respecte a l'estat civil de la dona en relació al maltractament.

Així, trobem que entre les dones Tipus A, més de les dues tercers parts (67,9%), estan actualment casades en comparació de la població total de dones casades que representen un 58,5% i de les dones Tipus B un 51,1% dels casos.

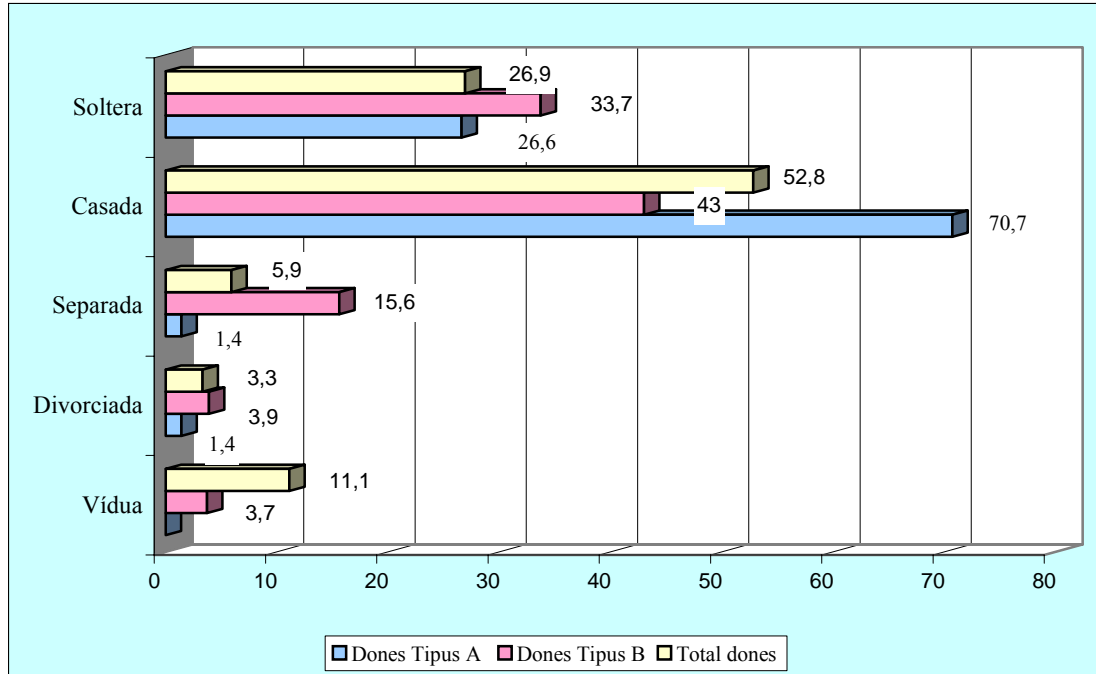
A Espanya, és menor el percentatge de maltractament entre les solteres (un 23% entre les Tipus A i un 23,1% entre les Tipus B respecte a la població total que és del 25,6%).

El cas de les vídues, i a l'igual que a Andorra, els percentatges de maltractament també són menors (un 3% entre les dones Tipus A i un 7,6 entre les Tipus B respecte a un 11,9% del

total). Cal assenyalar que aquests percentatges de maltractament entre les vídues (respecte a la població total de vídues) són molt menors a Andorra.

Quant a separades i divorciades (2,3% i 1,6%, respectivament, del total) augmenta la proporció de les separades i divorciades, entre les dones Tipus B (11,5% i 6,4% en cada cas).

Estat civil

⇒ **Actual relació i relacions anteriors de les dones que actualment tenen parella**

A continuació es detalla, per a aquelles dones que en l'actualitat tenen parella (75% de la mostra) quant temps porten amb la seva actual parella, així com també, si han tingut una altra parella diferent a l'actual en els últims deu anys.

Situació familiar	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total	136 (13'9%)	47 (4'8%)	982
Té parella i conviu amb aquesta parella	83,6	54,3	67,9
Té parella però no conviu amb ella	6,6	10,7	7,1
No té parella	9,8	35,0	25,0

**Quant temps porta amb la seva actual parella?
(Base: dones que actualment tenen parella)**

Temps amb la parella?	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total dones que tenen parella	123 (90%)	31 (65%)	739 (75%)
Menys de 5 anys	13,0	29,2	19,2
De 5 a 9 anys	10,6	10,5	15,1
De 10 a 15 anys	24,4	3,0	18,2
De 16 a 20 anys	13,4	6,0	11,0
De 21 a 25 anys	10,5	8,9	10,1
De 26 a 35 anys	16,6	33,7	15,7
De 36 a 45 anys	7,3	5,9	6,1
Més de 45 anys	4,2	2,8	4,6
No contesta	0,0	0,0	0,1
Mitjana d'anys amb la parella	19'1	19	17'7

La mitjana d'anys que el global de les dones d'Andorra porta amb la seva parella és de 18 anys (17,7 anys); aquesta mitjana d'anys de relació amb la parella és sensiblement superior entre les dones maltractades, Tipus A i també entre les Tipus B, amb 19 anys de mitjana amb la parella.

Amb relació a Espanya, la mitjana d'anys que la dona resident porta amb la seva actual parella és de gairebé 22 anys (21,8%); aquesta mitjana és una mica més alta entre les dones Tipus A (23 anys) i lleugerament menor entre les Tipus B (19,5 anys).

% Verticals		De 18 a 28 anys	De 30 a 44 anys	De 45 a 64 anys	De 65 anys o més
Total dones amb parella	737	137	309	231	60
Menys de 5 anys	19,2	67,1	12,1	5,3	0,0
De 5 a 9 anys	15,1	32,9	16,8	5,7	1,4
De 10 a 15 anys	18,2	0,0	38,5	6,5	0,0
De 16 a 20 anys	11,0	0,0	19,4	8,9	0,0
De 21 a 25 anys	10,1	0,0	10,9	17,5	0,0
De 26 a 35 anys	15,7	0,0	2,4	43,5	12,9
De 36 a 45 anys	6,1	0,0	0,0	11,8	30,0
Més de 45 anys	4,6	0,0	0,0	0,8	54,3
No contesta	0,1	0,0	0,0	0,0	1,4

Com és lògic, i fent la descripció de la taula anterior, a mida que augmenta l'edat de la dona també augmenta el temps de relació amb la seva parella actual.

**En els últims 10 anys, ha tingut alguna parella diferent a l'actual?
(Base: dones que actualment tenen parella)**

Parelles diferents a l'actual	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	123 (90%)	31 (65%)	739 (75%)
Sí	9,7	22,5	17,9
No	89,6	77,4	81,9
No contesta	0,8	3,2	0,2

En relació a si aquestes dones que tenen parella en l'actualitat han tingut una altra diferent en els darrers deu anys, el 17,9% del total de la mostra de la població femenina contesta de manera afirmativa. Aquesta proporció és major en les dones Tipus B (dones que s'autoclassifiquen com a maltractades) amb un 22,5% i, en el cas de les dones Tipus A disminueix la proporció al 9,7%.

En els resultats espanyols, trobem que el 11,3% del total responen que han tingut una parella diferent a l'actual en els darrers anys i que aquesta proporció augmenta lleugerament entre les dones Tipus B (17,9%).

Quantes parelles diferents ha tingut?

(Base: dones que actualment tenen parella i en els últims 10 anys han tingut una altra parella diferent a l'actual)

Quantes?	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Dones que tenen parella i en els últims 10 anys han tingut una diferent.	9,75 % (10/12)	25,8% (8)	14,88% (110/130)
1 parella	71,2	77,2	71,6
2 parelles	7,6	11,4	18,9
3 parelles	21,2	0,0	8,8
No contesta	0,0	11,4	0,7
Mitjana de parelles diferents	1'5	1'1	1'4

En el cas de les dones que responen de manera afirmativa al fet d'haver tingut alguna parella diferent a l'actual, en els darrers 10 anys, la gran majoria manifesta haver mantingut només una altra parella, sent la mitjana d'1,4 parelles diferents, en el cas de les dones Tipus A i Tipus B aquesta mitjana es manté molt similar (1,5 i 1,1 respectivament)

Si fem la comparació amb Espanya, el 59,1% manifesta haver tingut només una altra parella, sent la mitjana sensiblement superior a la d'Andorra (1,63) pel total de dones i en el cas del Tipus A espanyoles trobem que la mitjana és de 1,97 i de les Tipus B 1,88, mitjanes també superiors a les d'Andorra.

⇒ **Relacions anteriors de les dones que actualment no tenen parella**

Ha tingut alguna parella en els últims 10 anys?
(Base: dones que actualment no tenen parella)

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	13%	14%	25%
Sí	76,0	58,3	39,7
No	24,0	35,6	59,2
No contesta	0,0	6,1	1'1

Les dues mateixes qüestions anteriors, també s'han plantejat a les dones que actualment no tenen parella (25% del total de la mostra) i els resultats són molt significatius si comparem les dones maltractades (Tipus A i B) amb l'univers total de dones.

Gairebé un 40% del total de dones que afirmen no tenir parella en l'actualitat, manifesta haver tingut una parella en els darrers 10 anys. Aquest fet, augmenta de manera considerable entre les dones Tipus A (76%) com també entre les dones Tipus B (58,3%).

Quant als resultats obtinguts a Espanya, el percentatge de dones que afirma no tenir parella en l'actualitat és del 25,7% (percentatge molt similar a l'obtingut a Andorra). Més d'una tercera part de dones sense parella afirma manifesta haver tingut una parella en els darrers 10 anys i aquest fet es veu augmentat entre les dones maltractades –55,6% entre les dones Tipus A i 58,6% entre les Tipus B.

Quantes parelles ha tingut?

(Base: dones que actualment no tenen parella i han tingut alguna parella en els darrers 10 anys)

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Dones que no tenen parella i en els últims 10 anys han tingut una diferent.	9'6%	10'8%	10%
1 vegada	34,3	37,8	60,0
2 vegades	34,0	35,9	26,9
3 vegades	31,7	16,8	12,2
No contesta	0,0	9,5	1,0
Mitjana de parelles diferents	1'9	1'7	2'5

Per a la majoria de les dones del còmput global (60%) aquesta situació s'ha donat una sola vegada –una relació de parella en els darrers 10 anys– en el cas de les Tipus A i B el percentatge disminueix per a una vegada (34,3% i 37,8 respectivament) i augmenten els percentatges entre les dones maltractades de dos i tres relacions de parella en els darrers 10 anys –2 relacions: 34% entre les dones Tipus A i gairebé 36% entre les Tipus B respecte a un 26,9% del total; 3 relacions: 31,7% entre les dones Tipus A i 16,8% entre les Tipus B respecte a un 12,2% del total.

La mitjana de parelles entre les dones que no tenen parella en l'actualitat és major entre la població total (2,5); entre les dones Tipus A (1,9) i respecte de les dones Tipus B la proporció disminueix sensiblement (1,7).

A Espanya i de manera molt similar que a Andorra, la majoria de les dones manifesta haver tingut una relació de parella en els darrers 10 anys (61,1%), entre les dones Tipus A hi ha un 27,3% que han tingut dues relacions diferents i un 12,8% que han tingut tres o més, i per tant la mitjana és superior que la de les dones Tipus B i la del total (1.64, 1.40, 1.56 en cadascun dels casos).

⇒ **Nombre de fills**

Vostè té fills?

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Fills?	13'9%	4'8%	100%
Sí	76,3	62,6	71,0
No	23,7	37,4	29,0

Referent als fills, set de cada deu del total de les dones enquestades afirmen tenir fills (71%).

Si observem a les dones maltractades –Tipus A i Tipus B– la proporció augmenta entre les primeres o “tècnicament” maltractades (76,3%) i disminueix entre les segones, dones que s'autoclassifiquen com a maltractades (62,6%).

A l'enquesta realitzada a Espanya, la proporció de dones amb fills augmenta al 75,9% entre les dones Tipus A i al 72,6 entre les dones Tipus B.

% Verticals	De 18 a 29 anys	De 30 a 44 anys	De 45 a 64 anys	De 65 anys o més
Fills dona Tipus A	19	68	34	9
1 fill	0,0	42,7	27,8	0,0
2 fills	0,0	49,3	50,0	36,4
3 fills	0,0	2,7	8,3	45,5
4 fills	0,0	0,0	2,8	0,0
5 fills	0,0	0,0	2,8	9,1
6 o més fills	0,0	0,0	0,0	0,0
No contesta	100,0	5,3	8,3	9,1

Quant a de les dones maltractades i el nombre de fills en relació a l'edat, la gràfica mostra que hi ha un percentatge major de mares en els intervals d'edat amb més de trenta anys.

Destaca el fet de no trobar cap cas de dones Tipus A que comprenen la franja de 18 a 29 anys amb fills.

A Espanya destaca el fet que hi ha un percentatge de mares menors de trenta anys, sobretot entre les dones Tipus A (10,5% de 18 a 29 anys respecte al 6,9% del total).

% Verticals	De 18 a 28 anys	De 30 a 44 anys	De 45 a 64 anys	De 65 anys o més
Fills Dona Tipus B	0	15	13	2
1 fill	0	31,2	28,6	0,0
2 fills	0	62,5	42,9	100,0
3 fills	0	6,3	28,6	0,0
4 fills	0	0,0	0,0	0,0
5 fills	0	0,0	0,0	0,0
6 o més fills	0	0,0	0,0	0,0
No contesta	0	0,0	0,0	0,0

Quants fills?

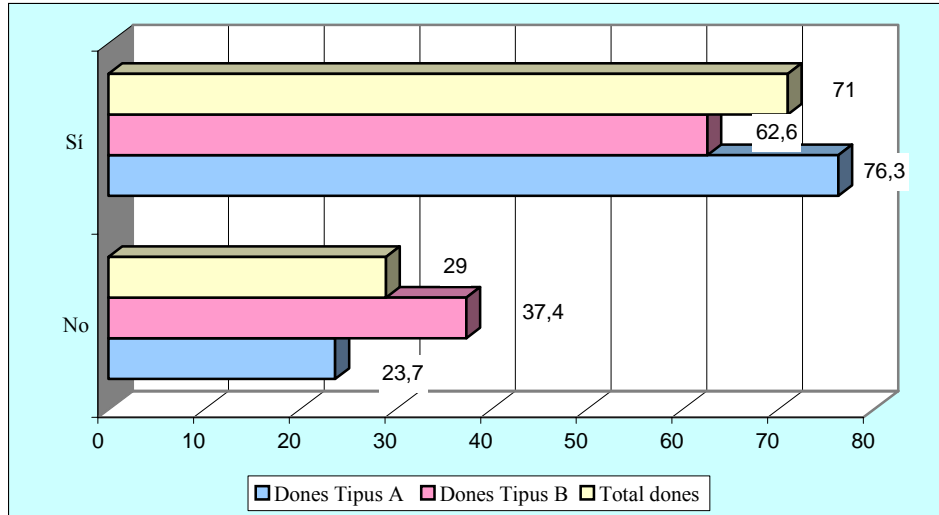
(Base: dones que tenen fills)

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Quants?	76'4	61'7	70'9
1 fill	37,5	27,5	36,9
2 fills	51,9	55,1	45,1
3 fills	8,6	17,2	12,4
4 fills	0,9	0,0	3,8
5 fills	1,9	0,0	1,0
6 o més fills	0,0	0,0	0,7
Mitjana fills	1,78	1,87	1,9

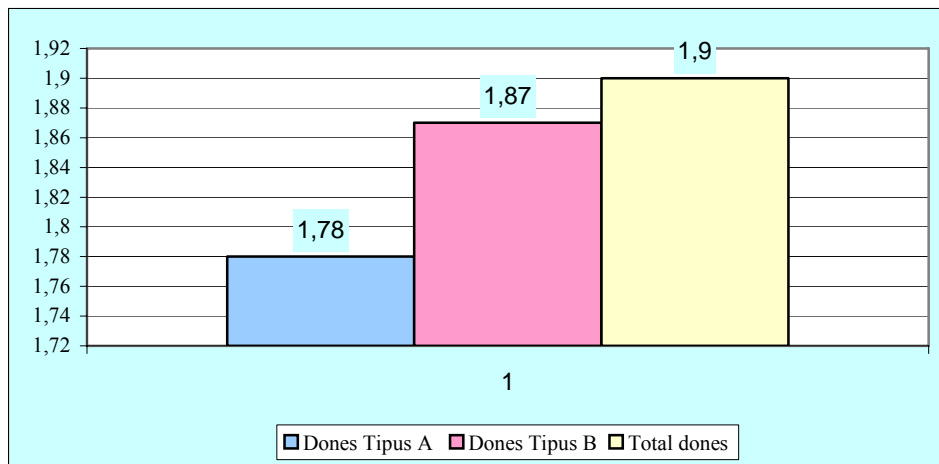
En referència al nombre de fills, no es veu una diferència important si comparem la mitjana total de fills (1,9) respecte les dones maltractades –ja siguin A o B– que presenten una mitjana de 1,78 i 1,87 de fills respectivament.

Amb relació a Espanya aquests percentatges són superiors: població total de dones (2,30), Tipus A (2,43) i dones Tipus B (2,30).

Vostè té fills?

Mitjana de fills

⇒ **Persones que conviuen en el seu domicili actualment**

A més de vostè, quantes persones conviuen normalment en el seu domicili, en l'actualitat?

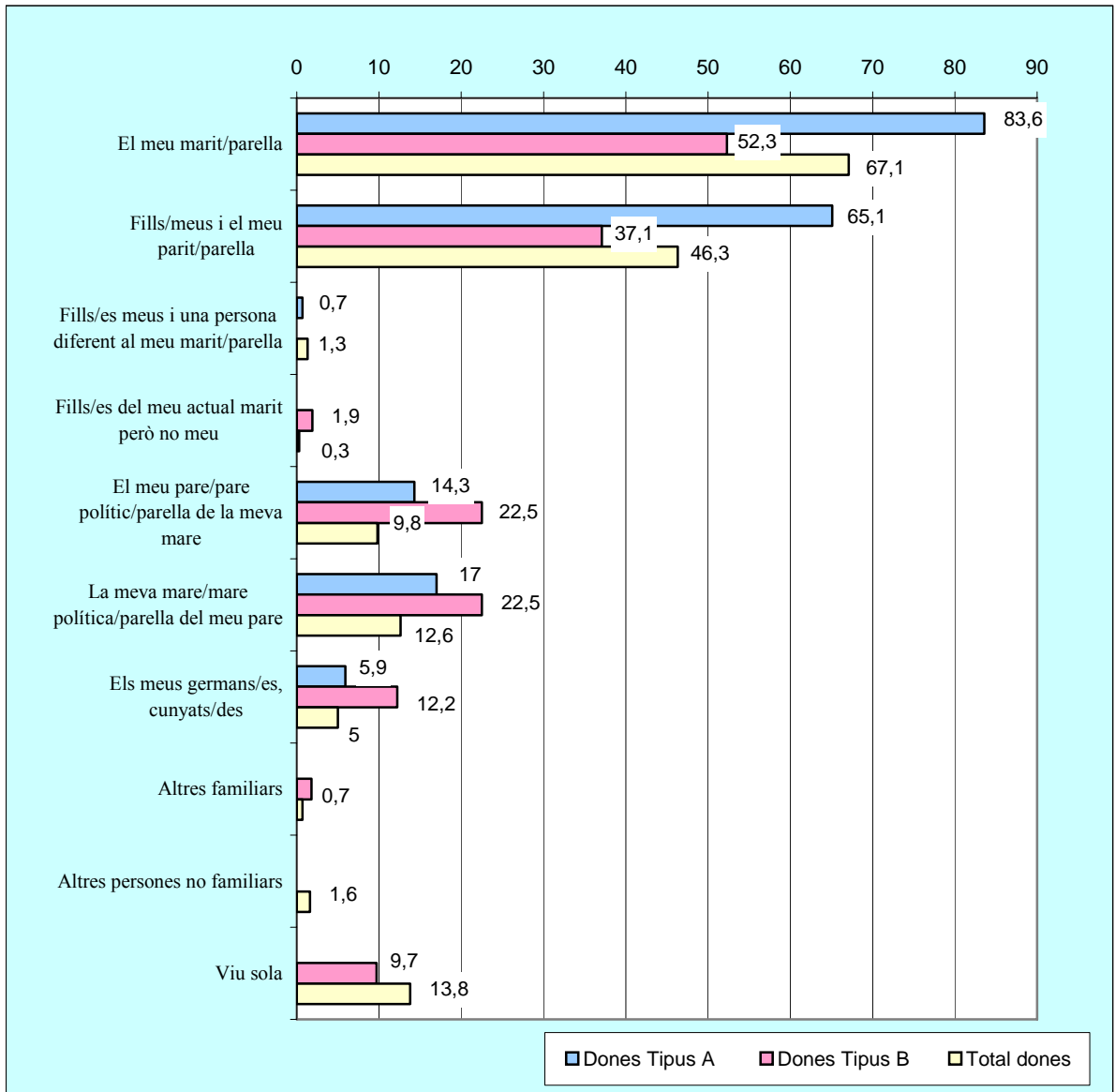
% verticals	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Convivència familiar	13,9	4'8	100
El meu marit/parella	83,6	52,3	67,1
Fills/meus i del meu marit/parella	65,1	37,1	46,3
Fills/es meus i d'una persona diferent al meu marit/parella	0,7	0,0	1,3
Fills/es del meu actual marit però no meus	0,0	1,9	0,3
El meu pare/pare polític/parella de la meva mare	14,3	22,5	9,8%
La meva mare/mare política/parella del meu pare	17,0	22,5	12,6
Els meus germans/es, cunyats/des	5,9	12,2	5,0
Altres familiars	0,0	1,8	0,7
Altres persones no familiars	0,0	0,0	1,6
Viu sola	0,0	9,7	13,8

El 67% de les dones residents a Andorra afirma que conviu en l'actualitat amb el seu marit/ parella, proporció que augmenta entre les dones Tipus A (83,6%) i disminueix entre les dones Tipus B (52,3%).

El 46,3% de la població total manifesta viure amb els fills seus i del seu marit/parella i aquest percentatge augmenta entre les dones Tipus A que ho contesta en el 65% del casos i disminueix el percentatge considerablement entre les Tipus B (37%).

També destaca que les dones Tipus A i Tipus B presenten un percentatge superior quant a convivència amb el pare/pare polític o parella de la mare –14,3% i 22,5% respectivament en comparació a la població total amb la mateixa convivència que representa un 9,8%. Respecte a la convivència amb les mares/mares polítiques i parella del pare les proporcions igualment són superiors si les comparem a la població total (12,6%) –entre les dones Tipus A el 17% i entre les B el 22,5%.

A més de vostè, quines persones conviuen normalment en el seu domicili actualment?

En total, i amb vostè, quantes persones conviuen en el seu domicili?

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	13,9	4,8	100
1 persona	9,7	0,0	13,9
2 persones	32,7	19,9	30,8
3 persones	24,0	40,0	27,4
4 persones	30,2	37,5	23,8
5 persones	3,4	2,0	3,2
6 persones	0,0	0,7	0,7
7 persones	0,0	0,0	0,2
8 persones	0,0	0,0	0,0
9 persones	0,0	0,0	0,0
10 o més persones	0,0	0,0	0,0
Mitjana persones	2,8	3,2	2,7

La mitjana de persones que conviuen a la llar de les dones enquestades de 18 o més anys és de 2,7. Aquesta mitjana de persones que conviuen a la llar augmenta entre les dones Tipus A (“tècnicament” maltractades) que és de 2,8 i entre les dones Tipus B (autoclassificades com a maltractades) la mitjana és de 3,2.

Mitjana d'edat de les persones que conviuen en el seu domicili?

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Marit/parella	47,73	49,49	46,97
Pare/pare polític/parella de la mare	54,10	52,90	53,97
Mare/mare política/parella del pare	57,28	51,27	55,04
Fill/a més gran	17,20	15,26	15,50
Fill/a més petita	11,50	13,03	10,79

A la taula anterior es detallen les mitjanes d'edat dels components que conviuen amb la dona (es detallen les edats mitjanes de les persones que conviuen en el domicili de la població global de dones, de les dones Tipus A i de les Tipus B).

⇒ **Cap de família i persona que aporta els majors ingressos econòmics a la seva llar**

I en el domicili on vostè viu. Qui és el cap de família?

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	13'9	4'8	100
Vostè mateixa	8,1	29,2	24,6
El seu marit/parella	45,9	23,5	31,8
Vostè i el seu marit/parella per igual	31,7	22,9	32,7
El seu pare/pare polític/parella de la seva mare	13,7	13,7	8,3
La seva mare/mare política/parella del seu pare	0,7	8,8	1,6
El seu fill/a	0,0	0,0	0,5
El seu germà/cunyat	0,0	1,9	0,2
Altres	0,0	0,0	0,3

Les variables del sexe de qui té la funció de cap de casa o família, com també de qui aporta els majors ingressos econòmics a la llar, estan directament relacionats amb l'edat i l'estat civil de les dones enquestades.

Els resultats de l'enquesta mostren que 3 de cada 10 dones (31,8%) manifesten que el cap de família és el marit /parella, aquest percentatge augmenta en l'interval d'edat comprès de 30 a 44 anys (41,5%) i entre les de 45 a 64 anys (38%) i les casades (54%).

A nivell de les unitats familiars que comparteixen el rol de cap de família resulta un percentatge lleugerament superior (32,7%), i destaquen les llars de dones amb edats compreses entre 30 i 44 (40,2%) i també les casades (40,7%).

Un 24,6% de la mostra total manifesta que és ella mateixa la cap de família de la unitat domèstica, en aquest apartat destaquen el grup d'edat de les dones de 65 anys o més (59%), així com les vídues (92,1%) separades (71,1%) i divorciades (77,1%).

Un 8,3% de la població de dones enquestades manifesta que el cap de família és el pare/pare polític/parella de la mare, aquesta proporció augmenta (38%) entre l'interval de 18 a 29 anys i entre les solteres (30,1%).

Si comparem els resultats obtinguts amb els d'Espanya comprovem que en línies generals mantenen la mateixa dinàmica a l'hora d'establir qui és el cap de casa en cada situació.

Relació de les variables cap de família /edat (població total)

% Verticals		De 18 a 29 anys	De 30 a 44 anys	De 45 a 64 anys	De 65 anys o més
Total	982	195	347	290	151
Vostè mateixa	24,6	9,9	15,7	27,3	59,0
El seu marit/parella	31,8	11,6	41,5	38,0	23,6
Vostè i el seu marit/parella per igual	32,7	33,1	40,2	33,8	12,9
El seu pare/pare polític/parella de la seva mare	8,3	38,0	1,8	0,3	0,0
La seva mare/mare política/parella del seu pare	1,6	6,6	0,5	0,0	0,6
El seu fill/a	0,5	0,0	0,0	0,3	2,8
El seu germà/cunyat	0,2	0,0	0,3	0,3	0,0
Altres	0,3	0,8	0,0	0,0	1,1

Relació de les variables cap de família /estat civil (població total)

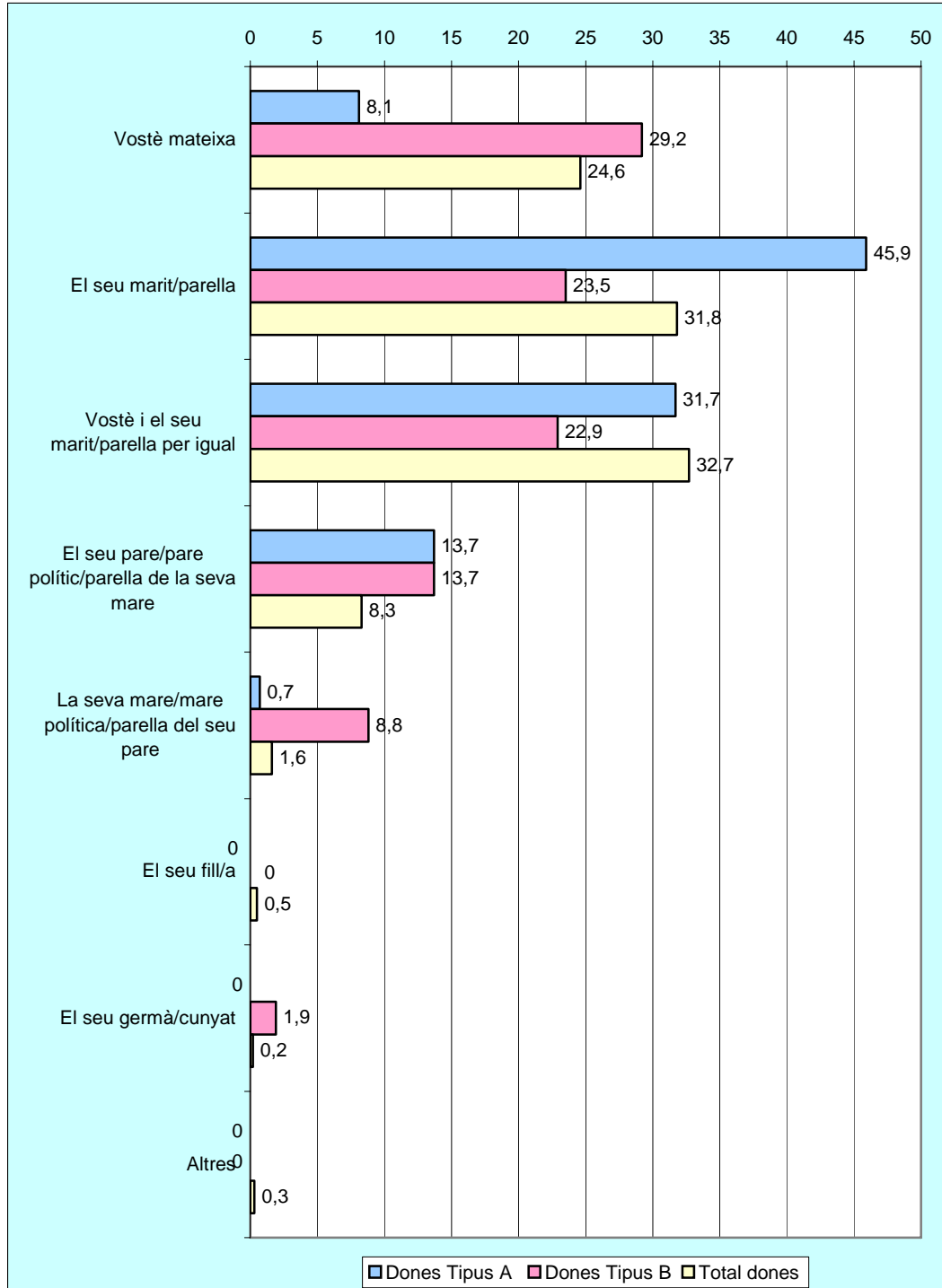
% Verticals		Soltera	Casada	Separada	Divorciada	Vídua
Total	982	264	519	58	32	109
Vostè mateixa	24,6	19,3	4,7	71,1	77,1	92,1
El seu marit/parella	31,8	10,8	54,0	6,4	0,0	0,0
Vostè i el seu marit/parella per igual	32,7	34,3	40,7	22,5	17,4	0,8
El seu pare/pare polític/parella de la seva mare	8,3	30,1	0,2	0,0	2,9	0,0
La seva mare/mare política/parella del seu pare	1,6	5,2	0,2	0,0	0,0	0,8
El seu fill/a	0,5	0,0	0,0	0,0	2,6	4,0
El seu germà/cunyat	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,9
Altres	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	1,6

Entre el col·lectiu de dones maltractades, les diferències envers la població global enquestada són rellevats:

Entre les dones Tipus A (“tècnicament” maltractades) un 45,9% manifesta que és el seu marit o parella actual el cap de família a la llar; el 31,7% manifesta que aquest rol de cap de casa el comparteixen per igual entre ella i el seu marit/parella i només un 8,1% afirma que són elles mateixes les que tenen el rol de cap de família

D’altra banda, entre les dones Tipus B (dones que s’autoclassifiquen com a maltractades) la situació és diferent, ja que el percentatge de dones que manifesta que el cap de família és el marit o parella disminueix al 23,5%; les que manifesten que són elles les que tenen el rol de cap de família representa un percentatge del 29,2% (percentatge més alt que el de la població total femenina i de les dones Tipus A); mentre que les dones que manifesten compartir el rol de cap de casa amb el marit representen un 22,9% de les dones d’aquest grup.

I en el domicili on vostè viu, qui és el cap de família?

És vostè qui aporta els més grans ingressos a la seva llar?

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	13,9	4,8	100
Sí	11,9	29,2	24,3
No	88,1	70,8	75,0
No contesta	0,0	0,0	0,6

Referent a qui és la persona que aporta els majors ingressos a la llar, i en relació al total de la població, ressalta que tres quartes parts de la població femenina major de 18 anys, afirma que **no** són elles les que aporten els ingressos econòmics més importants a la unitat domèstica; mentre que gairebé una quarta part (24,3%) de la població total manifesta que són elles les que aporten els majors ingressos.

Quant a les dones maltractades trobem diferències importants ja que entre les dones Tipus A (dones “tècnicament” maltractades) disminueix el percentatge de dones que afirma que és la que aporta els majors ingressos (11,9%); en canvi, entre les dones Tipus B (dones que s’autoclassifiquen com a maltractades) aquest percentatge és més alt i representa el 29,2%.

En relació a l’enquesta realitzada a Espanya, els resultats continuen sent similars ja que el percentatge de dones que afirmen que són les que aporten els majors ingressos a la llar representen el (24,7%); en relació a les dones Tipus A aquest percentatge de dones que afirma que és la que aporta els majors ingressos és de 15,8% (percentatge sensiblement més alt que a Andorra); i en el cas de les dones Tipus B el percentatge és del 33,7%.

Ens podria dir qui és la persona que aporta més ingressos a la llar?

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	88,2	70,2	75
El seu marit i vostè per igual	23,3	26,7	33,6
Marit/parella	63,6	41,5	49,4
Pare/pare polític/parella de la seva mare	10,2	29,0	10,3
Mare/mare política/parella del seu pare	0,0	0,0	1,1
Fill/filla	0,8	0,0	3,3
El seu germà/cunyat	0,0	2,7	0,3
Altres	2,1	1,7	1,7
No contesta	0,0	0,3	0,3

Gairebé 5 de cada 10 dones afirma que la persona que aporta els majors ingressos a la llar és el marit/parella (concretament el 49,4%), seguit de les que afirmen que és el marit i ella per igual (33,6%); en molta menor proporció és el pare/pare polític/parella de la mare (10,3%).

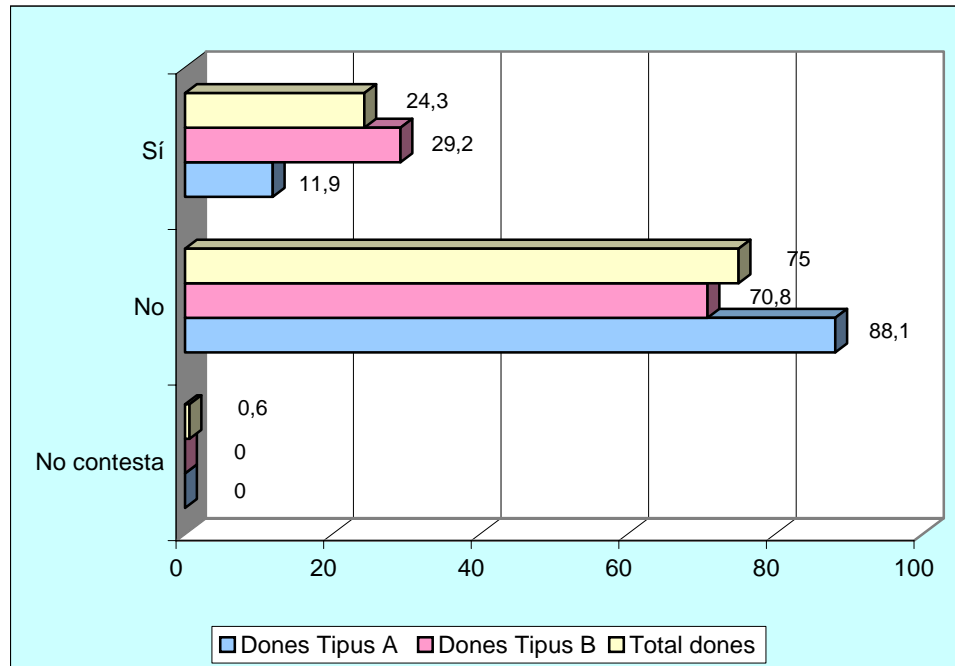
A nivell de les dones maltractades s'observa el següent:

Les dones Tipus A (dones "tècnicament" maltractades) afirmen en un percentatge bastant superior al global de la població, que és el marit/parella el que aporta els ingressos econòmics més important a la llar (63,6%); també disminueix el percentatge de dones que afirmen que són elles i el seu company per igual (23,3%) i es manté el percentatge de les que assenyalen que és el pare/pare polític/parella de la mare (10,2%).

Les dones tipus B (dones que s'autoclassifiquen com a maltractades) afirmen que la persona que aporta els majors ingressos és el marit/parella (41,5%); seguit del pare/pare polític/parella de la mare (29% respecte al 10,3% de la població total); i el seu marit i ella per igual (26,7%).

A Espanya, i en línies generals, és també el marit o parella la persona que aporta els majors ingressos a la llar (47,4% del total, 46,7% entre les dones Tipus A i un 42,4% entre les Tipus B); seguit de la dona i la seva parella per igual (27,7% del total, 31,3% entre les dones Tipus A i un 32,6% entre les Tipus B).

És vostè qui aporta els més grans ingressos econòmics a la seva llar?

SITUACIÓ LABORAL

Quina és la seva situació laboral actualment?

% verticals	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	13,9%	4,8%	100%
ACTIVES			
Ocupades			
Estic treballant pel meu compte (autònoma)	6,0	3,7	6,6
Treball a l'administració pública	10,1	18,1	14,8
Treball a l'empresa privada, en un lloc fix	57,1	53,3	48,6
Treball a l'empresa privada, en un lloc eventual	1,4	1,9	2,0
Parades			
Estic aturada i busco treball	0,0	0,0	0,2
Estic aturada i no busco treball	2,0	2,0	0,9
INACTIVES			
Sóc estudiant	8,3	3,4	4,3
Sóc mestressa de casa	5,4	7,9	5,9
Estic jubilada o incapacitada	9,7	9,6	16,8

Un 72% del total de dones majors de 18 anys treballa en l'actualitat; només el 1'1% son parades; i el 27% són inactives (estudiants, mestresses de casa i dones jubilades o incapacitades).

De les dones ocupades, el major percentatge és el de les dones que treballen per a l'empresa privada en un lloc fix (48,6%), seguit de les dones que treballen per a l'Administració Pública (14,8%) i les autònomes (6,6%).

Entre les inactives, el major percentatge és el de jubilades (16,8%), mestresses de casa (5,9%) i estudiants (4,3%).

Entre les dones maltractades, s'observa que respecte a les dones Tipus A (dones "tècnicament" maltractades) hi ha una proporció de dones que treballen més alta en comparació a la població total (74,6%); entre les inactives (23,4%) augmenta la proporció d'estudiants (8,3% respecte al 4,3% de la població total d'estudiants) i disminueix el

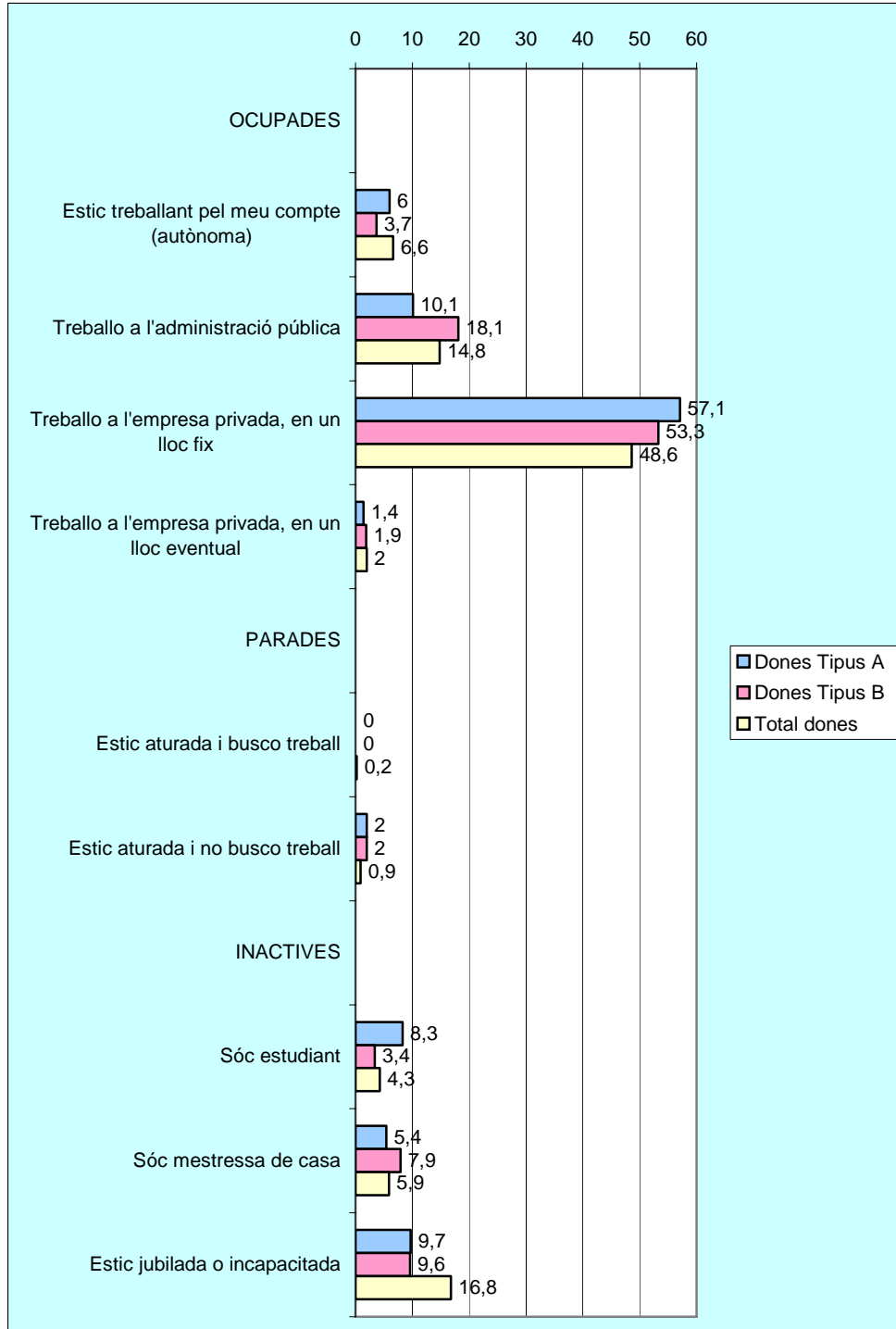
percentatge de mestresses de casa o jubilades/incapacitades (5,4% i 9,7% respectivament).

En relació de les dones Tipus B (dones que s'autoclassifiquen com a maltractades) el percentatge de dones majors de 18 anys que treballen és el més alt (77%); el grup de dones inactives (20,9%) també és menor en comparació a la població total (estudiants 3,4%, mestresses de casa 7,9% i jubilades /incapacitades 9,5%).

Segons l'Equip d'Atenció Integral a la Dona (Ministeri de Salut, Benestar, Família i Habitatge) les dones que acudeixen a aquest servei treballen en la seva majoria, per tant, es pot afirmar que la dona maltractada està activa laboralment

En comparació a l'enquesta realitzada a Espanya els resultats obtinguts són notablement diferents: un 38,8% de les dones residents al nostre país veí i major de 18 anys treballa en l'actualitat (a Andorra un 72%); el 7,6% són parades (1,1% a Andorra) i el 53,3% són inactives (estudiants, mestresses de casa, jubilades i incapacitades).

Quina és la seva situació laboral actualment?

**Ens podria dir quina és la raó principal per la qual vostè treballa?
(Base: dones que treballen en l'actualitat)**

% verticals	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total	(102) 75%	(36) 76,5%	(707) 71'9%
Per aportar ingressos a casa	87,4	81,6	89,3
Aplicar els meus coneixements professionals	7,9	0,0	7,8
Tenir més independència econòmica	10,4	27,9	13,9
Sortir de casa i relacionar-me	4,3	5,2	3,6
Realitzar tasques diferents	0,0	0,0	0,3
Sentir-me més realitzada	4,3	16,5	6,8
Altres raons	1,6	0,0	2,8
No contesta	0,0	0,0	0,1

* Resposta múltiple: els percentatges poden sumar més de 100

La raó principal per treballar (de les dones que treballen en l'actualitat) és l'aportació d'ingressos a la llar –un 89,3% de la població total de dones, un 87,4% entre les dones Tipus A i un 81,6% entre les dones Tipus B.

La segona raó que es manifesta és el fet de tenir més independència econòmica –un 13,9% entre el total, entre les dones Tipus A un 10,4% i entre les Tipus B 27,9%.

La tercera raó que manifesten les dones per treballar varia segons la població total, on un 7,8% de les dones manifesten que és per poder aplicar els seus coneixements professionals; les Tipus A també opten per l'opció de l'aplicació de coneixements professionals (7,9%) i en canvi les dones Tipus B afirmen que és per sentir-se més realitzades (16,5%).

Entre les dones Tipus A i B cobra major importància el fet de sortir de casa i relacionar-se que entre la població total.

Els resultats a Espanya també deixen palès que la raó de més pes que té la dona per treballar és l'aportació d'ingressos econòmics a la llar (un 72,5% del total, un 76,8% de les dones Tipus A un 73,1% de les dones Tipus B).

Les raons apuntades són molt similars a les anomenades a Andorra: independència econòmica (24,7%), la possibilitat d'aplicar coneixements professionals (14,9%) i la realització personal (13,6%).

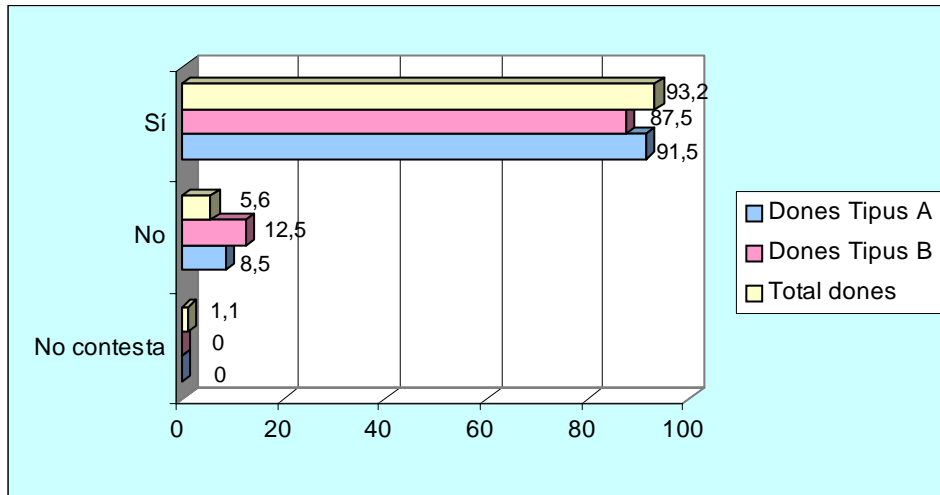
**Diria vostè que a la seva parella li agrada que vostè tingui un treball?
(Base: dones que treballen i tenen parella en l'actualitat)**

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	(97) 71,3%	(22) 46,8%	(584) 59,4%
Sí	91,5	87,5	93,2
No	8,5	12,5	5,6
No contesta	0,0	0,0	1,1

Quan es demana a les dones si al marit o parella li agrada que tinguin un treball el 93,2% de la població total afirma que sí, i únicament el 5,6% manifesta que no, en canvi el percentatge de negativa augmenta sensiblement respecte les dones Tipus A (8,5%) i en les dones Tipus B un 12,5%.

Els resultats obtinguts a Espanya mostren que pel que fa al total només 5,7% respon de manera negativa; la proporció augmenta pel que fa a les dones Tipus B (15,1%) i entre les dones Tipus A un 14%.

**Diria vostè que a la seva parella li agrada que vostè tingui un treball?
(Base: dones que treballen i tenen parella en l'actualitat)**

**Ha tingut alguna feina remunerada anteriorment?
(Base: dones que no treballen actualment)**

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	(35) 12,5%	(12) 4,2%	(277) 28'2%
Sí	87,5	68,1	80,0
No	12,5	24,1	19,7
No contesta	0,0	7,8	0,3

A les dones que no treballen a l'actualitat se'ls hi demana si han tingut algun treball remunerat anteriorment. Un total de 8 de cada 10 dones afirma haver treballat amb anterioritat (80%); S'observa que les dones Tipus A ("tècnicament" maltractades) són les que presenten els majors percentatges (87,5%) i les dones Tipus B (dones que s'autoclassifiquen com a maltractades) les que presenten els menors percentatges (68,1%).

A Espanya l'enquesta revela que el total de dones que ha treballat amb anterioritat (entre les dones que no treballen) és del 58,2%. Entre les Tipus A han treballat el 61,4% i entre les dones Tipus B han treballat el 69%.

Per quina raó ho va deixar?

(Base: dones que no treballen en l'actualitat però sí han tingut un treball remunerat amb anterioritat)

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	(30) 13,9%	(9) 4%	(220) 10,2%
Estava mal pagat	0,0	0,0	0,0
No em convenia l'horari	10,6	0,0	2,9
Es va oposar el meu marit/la meva parella	0,0	0,0	0,0
Es va oposar la meva família	0,0	0,0	0,0
L'empresa va tancar	3,1	0,0	2,9
Va acabar el contracte. Em van acomiadar	0,0	0,0	0,8
No m'interessava continuar treballant	0,0	9,6	5,0
Pels estudis	26,5	16,4	14,6
Perquè em vaig casar	0,0	0,0	1,6
Per atendre/tenir cura dels fills	14,6	18,6	16,4
Es va jubilar	19,8	17,3	47,0
Altres	30,8	28,8	12,2
No contesta	0,0	9,3	0,8

* Resposta múltiple: els percentatges poden sumar més de 100

Referent a les raons per les quals van deixar la feina (les dones que no treballen actualment però que sí han tingut un treball remunerat amb anterioritat), la població total de dones afirmen en primer lloc, que el motiu va ser la jubilació (47%); en segon lloc, per atendre o tenir cura dels fills (16,4%) i, en tercer lloc, pels estudis (14,6%)

Quant a les dones maltractades, les dones Tipus A ("tècnicament" maltractades) afirmen en primer lloc, que el motiu per deixar la feina va ser la opció "d'altres motius" (30,8%) – per malaltia; per tenir cura d'algun familiar; el marit es va prejubilar; embarassada–, en segon lloc, els estudis (26,5%); i en tercer lloc, la jubilació (19,8%).

Les dones Tipus B (dones que s'autoclassifiquen com a maltractades) afirmen en primer lloc, "altres motius" (28,8%) –per malaltia; per tenir cura d'algun familiar; el marit es va prejubilar; embarassada–, en segon lloc, per atendre o tenir cura dels fills (18,6%) i en tercer lloc, es va jubilar (17,3%).

Busca feina en l'actualitat?

(Base: dones que no treballen actualment)

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	(35) 12,5 %	(12) 4,2 %	(277) 28'2%
Sí	0,0	0,0	4,0
No	100,0	92,2	95,7
No contesta	0,0	7,8	0,3

A les dones que no treballen actualment, se'ls hi demana si busquen feina en l'actualitat: del total de dones observem que només un 4% manifesta que busca feina en l'actualitat. Entre les dones maltractades –Tipus A i Tipus B– no trobem cap cas que afirmi buscar feina en l'actualitat. A l'apartat següent es detallen les raons o motius pels quals aquestes dones no busquen feina.

Remarquem el fet que el percentatge de dones actives a Andorra és molt alt, concretament i segons el resultat de l'enquesta és del 72%.

Per què no busca feina?

(Base: dones que no treballen en l'actualitat i no busquen feina actualment)

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	12,5%	3'4%	26,9%
No estic preparada	0,0	0,0	0,0
Prefereixo dedicar-me a les tasques de la llar	13,3	31,7	15,7
No puc perquè he de fer les feines de la llar	0,0	0,0	0,3
No hi ha feina	0,0	0,0	0,0
El meu marit/parella no vol	0,0	0,0	0,0
Els meus pares/altres familiars no volen	0,0	0,0	0,0
Per estudis	32,5	13,8	13,4
Per edat	24,5	14,6	57,2
Per malaltia	18,9	24,1	6,4
Altres	8,0	8,0	5,6
No contesta	2,7	7,8	1,4

Resposta múltiple: els percentatges poden sumar més de 100

Els motius que manifesten el total de les dones que no treballen en l'actualitat per no buscar feina són: en primer lloc, l'edat (57,2%); en segon lloc les dones que no treballen manifesten dedicar-se a les tasques de la llar (15,7%) i en tercer lloc, pels estudis (13,4%).

Referent a les dones maltractades, les dones Tipus A afirmen en primer lloc que el motiu pel qual no busca feina són els estudis (32,5%), en segon lloc l'edat (24,5%) i en tercer lloc, per malaltia (18,9%).

Quant a les dones Tipus B, el percentatge més alt correspon a les dones que prefereixen dedicar-se a la llar (31,7%), per malaltia (24,1%), i el motiu de l'edat en un 14,6%.

NIVELL EDUCATIU

Nivell d'estudis finalitzats?

	Dones Tipus A
	(136)
No sap llegir ni escriure	1,3
Estudis primaris incomplets	10,7
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	32,1
EGB. Batxiller Elemental	21,8
FP I o equivalent	4,0
FP II o equivalent	3,1
BUP, COU, Batxiller Superior	12,8
Estudis Universitaris. Cicle Curt (3-4 anys)	7,0
Estudis Universitaris. Cicle Llarg (5-6 anys)	7,1

→ 44,1%

→ 41,7%

→ 14,1%

	Dones Tipus B
	(47)
No sap llegir ni escriure	0,0
Estudis primaris incomplets	11,8
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	15,5
EGB. Batxiller Elemental	13,3
FP I o equivalent	3,9
FP II o equivalent	3,4
BUP, COU, Batxiller Superior	26,1
Estudis Universitaris. Cicle Curt (3-4 anys)	22,1
Estudis Universitaris. Cicle Llarg (5-6 anys)	3,9

→ 27,3%

→ 46,7%

→ 26%

	Total dones	
	(982)	
No sap llegir ni escriure	0,8	⇒ 35%
Estudis primaris incomplets	13,9	
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	20,3	
EGB. Batxiller Elemental	18,9	⇒ 45,5%
FP I o equivalent	3,2	
FP II o equivalent	5,7	⇒ 19,6%
BUP, COU, Batxiller Superior	17,7	
Estudis Universitaris. Cicle Curt (3-4 anys)	10,6	
Estudis Universitaris. Cicle Llarg (5-6 anys)	9,0	

Segons la variable del nivell d'estudis, s'observen diferències entre el total de les dones i les dones maltractades, tant entre les Tipus A com entre les Tipus B.

Referent al nivell del total de dones d'Andorra s'observa que un 35% afirma tenir estudis primaris complets, incomplets i sense estudis; un 45,5% afirma tenir estudis secundaris i el percentatge de dones amb estudis universitaris representa un 19,6% del total de les dones residents a Andorra majors de 18 anys.

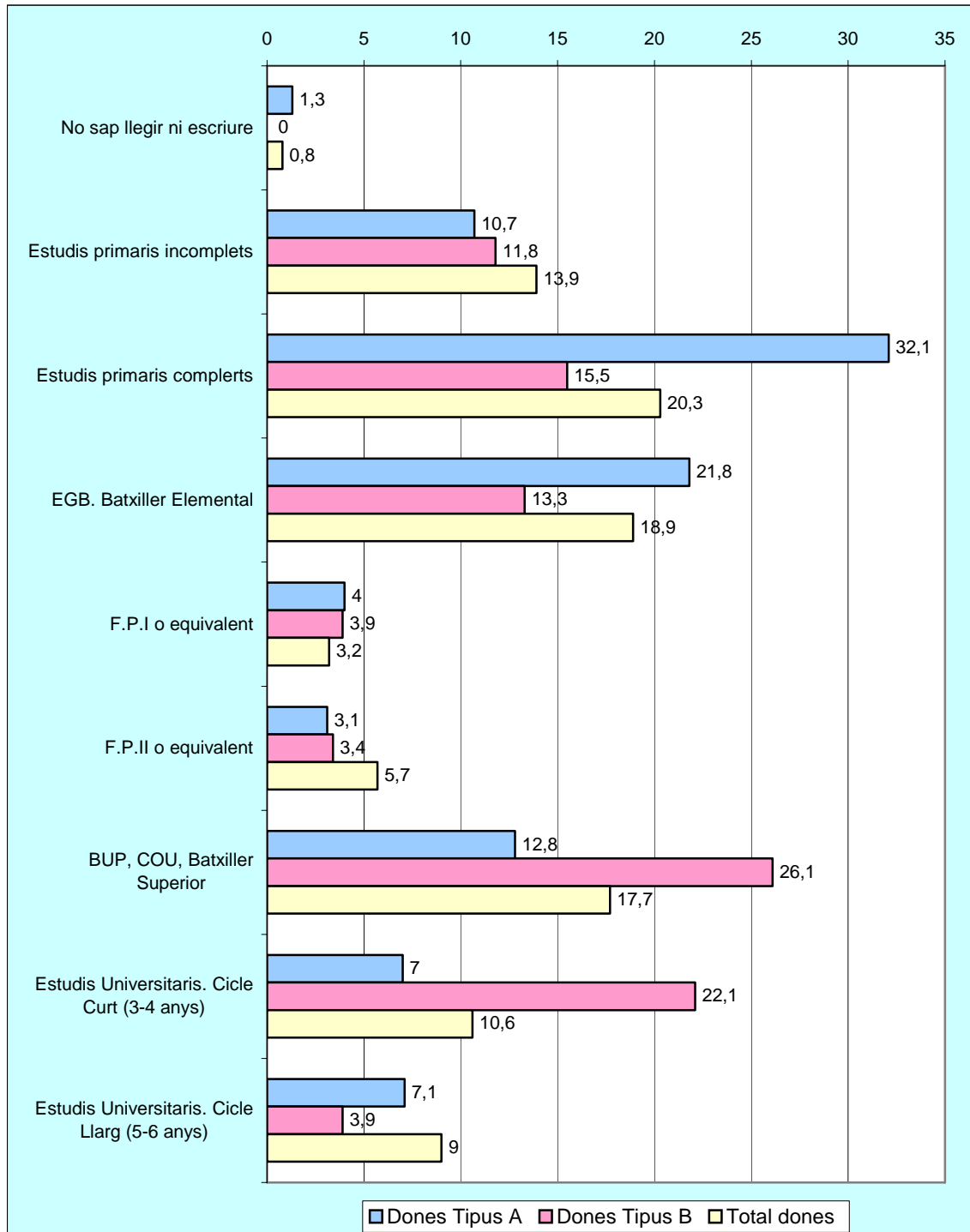
En relació a les dones maltractades, observem moltes diferències entre les dones Tipus A ("tècnicament maltractades") i les dones Tipus B (dones que s'autoclassifiquen com a maltractades). Les dones Tipus A tenen un menor nivell educatiu que les dones Tipus B; en aquest sentit, les dones Tipus A presenten el percentatge més elevat d'estudis primaris complets, incomplets, i sense estudis (44,1%) respecte a les dones Tipus B en aquest nivell d'estudis (27,3%); a nivell d'estudis intermedis, les diferències ja no són tan importants entre els dos grups de dones maltractades –les dones Tipus A representen un 41,7% respecte a les dones Tipus B que representen un 46,7%–; a nivell d'estudis universitaris, les dones Tipus B són les que presenten el percentatge més alt (26%) en comparació al total de dones (19,6%) i a les dones Tipus B, que representen el percentatge més baix (14,1%).

A Espanya (enquesta abril 2006) també s'observen diferències entre el total de dones i les dones maltractades. Les dones considerades com a "tècnicament" maltractades també tenen un menor nivell educatiu que les dones que es declaren maltractades.

Quant a les dones Tipus A és menor el percentatge de dones amb estudis intermedis (49%) que les dones Tipus B (51,8%); així com el nombre de dones que ha realitzat estudis superiors (un 14,8% respecte a un 17,5% entre les Tipus B i d'una quinta part respecte al conjunt de dones de la població); contràriament, el nombre de dones Tipus A amb estudis

primaris, incomplets, complets i sense estudis (35,9%) és major que el de les dones Tipus B (30,6%) i que el del total de la població femenina resident a Espanya (34,5%).

Nivell d'estudis

CREENCES RELIGIOSES

En l'aspecte religiós, com es defineix vostè?

	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	(136) 13,9%	(47) 4,9%	(982) 100%
Catòlica practicant	21,1%	15,4%	26,3%
Catòlica no practicant	66,9%	52,7%	57,1%
Altres religions*	0,7%	2,0%	1,3%
Agnòstica/atea	11,3%	24,0%	11,9%
No practica cap religió	0,0%	5,9%	3,5%

Un 26,3% de les dones residents a Andorra majors de 18 anys manifesten que són catòliques practicants, mentre que un 57% afirmen ser catòliques però no practiquen la seva religió.

Gairebé un 12% afirma ser agnòstica/atea, un 3,5% de les dones no practica cap religió i, finalment, un 1,3% manifesta que practica d'altres religions.

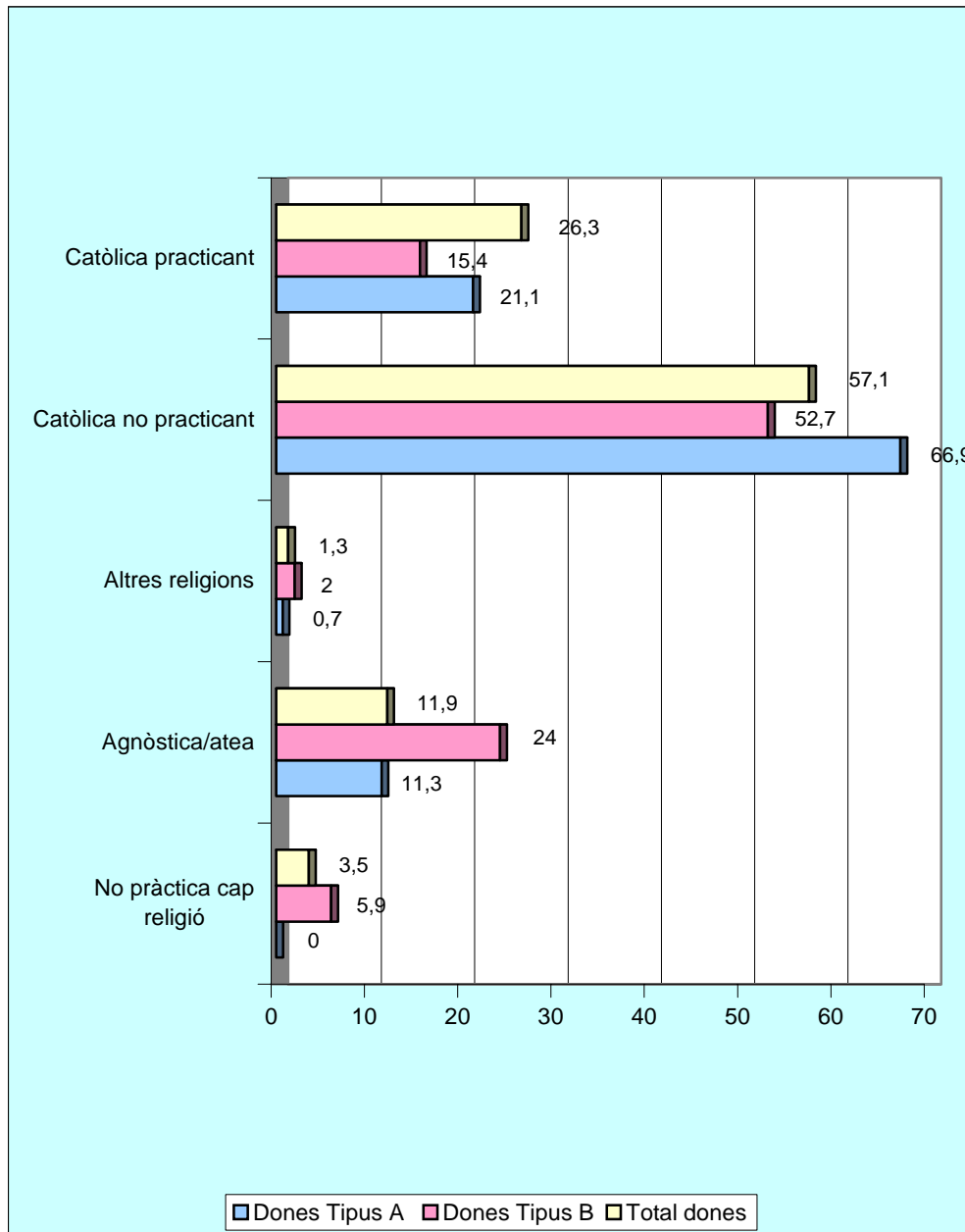
El percentatge de dones catòliques practicants disminueix entre les dones maltractades (21,1% entre les Tipus A i 15,4% entre les Tipus B), i augmenta el grup de les dones no practicants respecte al total de dones (gairebé un 67% entre les Tipus A i un 52,7% entre les dones Tipus B).

Es manté el percentatge entre les dones agnòstiques/atees (11,3% respecte al total de dones Tipus A), per augmentar de manera important el percentatge entre les dones Tipus B (5,9%).

En relació a les dades obtingudes a Espanya observem que el percentatge de dones maltractades catòliques practicants descendeix (al 29% entre les Tipus B i al 30,7% entre les dones Tipus A respecte a la població total que representa el 33,5%), per augmentar el percentatge de les no practicants (52,1% entre les dones Tipus A i 50,7% entre les dones Tipus B respecte el total de la població que representa el 49,5%).

* **Altres religions:** (N=13): evangelista: 4; testimonis de Jehovà: 3; Musulmana: 3; Cristiana: 1; Protestant: 1; Budisme: 1

En l'aspecte religiós, com es defineix vostè?

NIVELL D'INGRESSOS EN LA LLAR

La mitjana d'ingressos familiars a Andorra està al voltant de 2.900 euros mensuals, els ingressos familiars de la seva llar són?

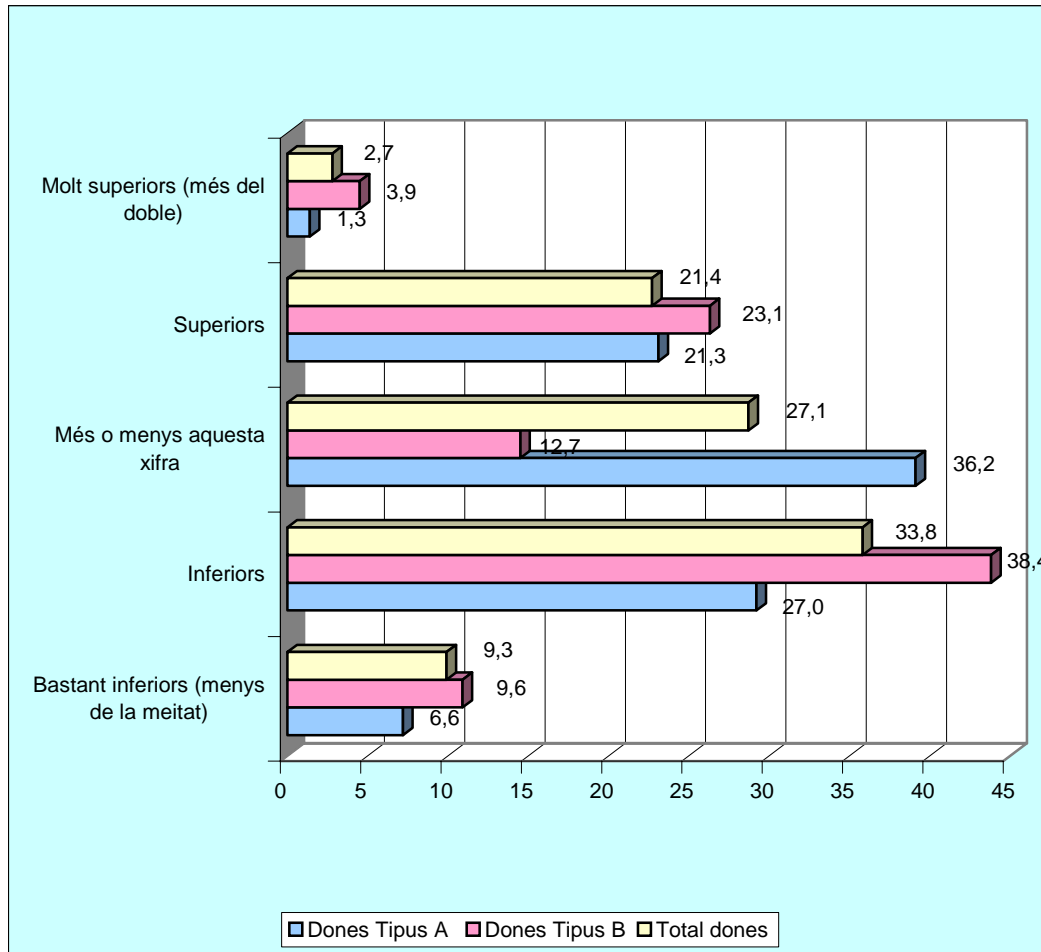
	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	(136) 13,9%	(47) 4,9%	(982) 100%
Molt superiors (més del doble)	1,3%	3,9%	2,7%
Superiors	21,3%	23,1%	21,4%
Més o menys aquesta xifra	36,2%	12,7%	27,1%
Inferiors	27,0%	38,4%	33,8%
Bastant inferiors (menys de la meitat)	6,6%	9,6%	9,3%
No contesta	7,5%	12,3%	5,7%

A l'hora d'analitzar la comparativa entre el nivell d'ingressos de la població de dones d'Andorra majors de 18 anys i les dones maltractades observem els següents resultats:

S'aprecia a l'hora d'avaluar la incidència del maltractament Tipus B (maltractament declarat) que entre les dones amb menors ingressos augmenta la incidència de maltractament –les dones Tipus B que manifesten tenir ingressos inferiors (38,4%) i bastant inferiors (9,6%) augmenta lleugerament respecte al total de les dones (33,8% i 9,3% respectivament).

A nivell del maltractament de les dones Tipus A (maltractament “tècnic”) observem que en la franja de menors ingressos hi ha una menor incidència de maltractament si ho comparem amb les dones Tipus B i les dones de la població total –mitjana d'ingressos inferiors a 2.900 euros representa un 27% respecte al 33,8% de total; i ingressos familiars bastant inferiors a 2.900 euros representen un 6,6% respecte a un 9,3% de la població total.

La mitjana d'ingressos familiars a Andorra està al voltant de 2.900 euros mensuals, els ingressos familiars de la seva llar són?

4.6. Incidència de les diferents simptomatologies en les dones maltractades.

Síntomes que ha tingut vostè en el darrer any amb certa freqüència

	Dones Tipus A		Dones Tipus B		Total dones	
	Sí	No	Sí	No	Sí	No
Mals de cap	59,4	40,6	73,9	26,1	50,4	49,5
Grip	33,2	66,8	41,2	58,8	37,9	62,0
Ganes de plorar sense motiu	41,9	58,1	53,8	46,2	27,7	72,2
Mals d'esquena o articulacions	78,4	21,6	78,2	21,8	70,7	29,2
Canvis d'ànim	65,1	34,9	68,6	31,4	48,0	51,9
Ansietat o angoixa	50,7	49,3	54,0	46,0	34,9	65,0
Inapetència sexual	54,9	45,1	50,5	49,5	32,3	67,6
Irritabilitat	51,1	48,9	61,2	38,8	36,4	63,5
Insomni, manca de son	45,7	54,3	66,6	33,4	37,6	62,3
Fatiga permanent	32,9	67,1	46,1	53,9	30,1	69,8
Tristesa perquè pensava que no valia res	35,3	64,7	51,4	48,6	17,0	82,9

A trets generals, els mals d'esquena o articulacions no són defintoris de cap tipus de maltractament doncs com reflecteixen les dades el 70% de la població femenina enquestada pateix aquest tipus de mal. Si bé és cert que el percentatge de dones entre les considerades maltractades, siguin les tipus A o B, és lleugerament més alt, aquesta diferència no es prou important.

Pel que fa als mals de cap i els canvis d'ànim, també s'observa que també són mals bastant generalitzats (els pateixen la meitat de les enquestades), però que s'incrementen en les dones que es consideren maltractades (especialment en les Tipus B).

Com s'aprecia en el quadre les dones maltractades pateixen més que la resta de població femenina (els percentatges de tots els símptomes són efectivament més elevats entre la població maltractada que la població global), destacant sobretot les dones tipus B que resulten ser les més afectades.

Els símptomes més anomenats per les dones de tipus B són :

- ⇒ Mals d'esquena i articulacions
- ⇒ Mals de cap

- ⇒ Canvis d'ànim
- ⇒ Insomni
- ⇒ Irritabilitat
- ⇒ Ansietat o angoixa
- ⇒ Ganes de plorar sense motiu
- ⇒ Tristesa perquè pensava que no valia res

Els símptomes més anomenats per les dones tipus A són:

- ⇒ Mals d'esquena o articulacions
- ⇒ Canvis d'ànim
- ⇒ Mals de cap
- ⇒ Inapetència sexual
- ⇒ Irritabilitat
- ⇒ Ansietat o angoixa
- ⇒ Insomni
- ⇒ Ganes de plorar sense motiu

Com es pot observar els maltractaments, a banda de produir danys físics, ocasionen en la major part dels casos constatats danys psicològics importants.

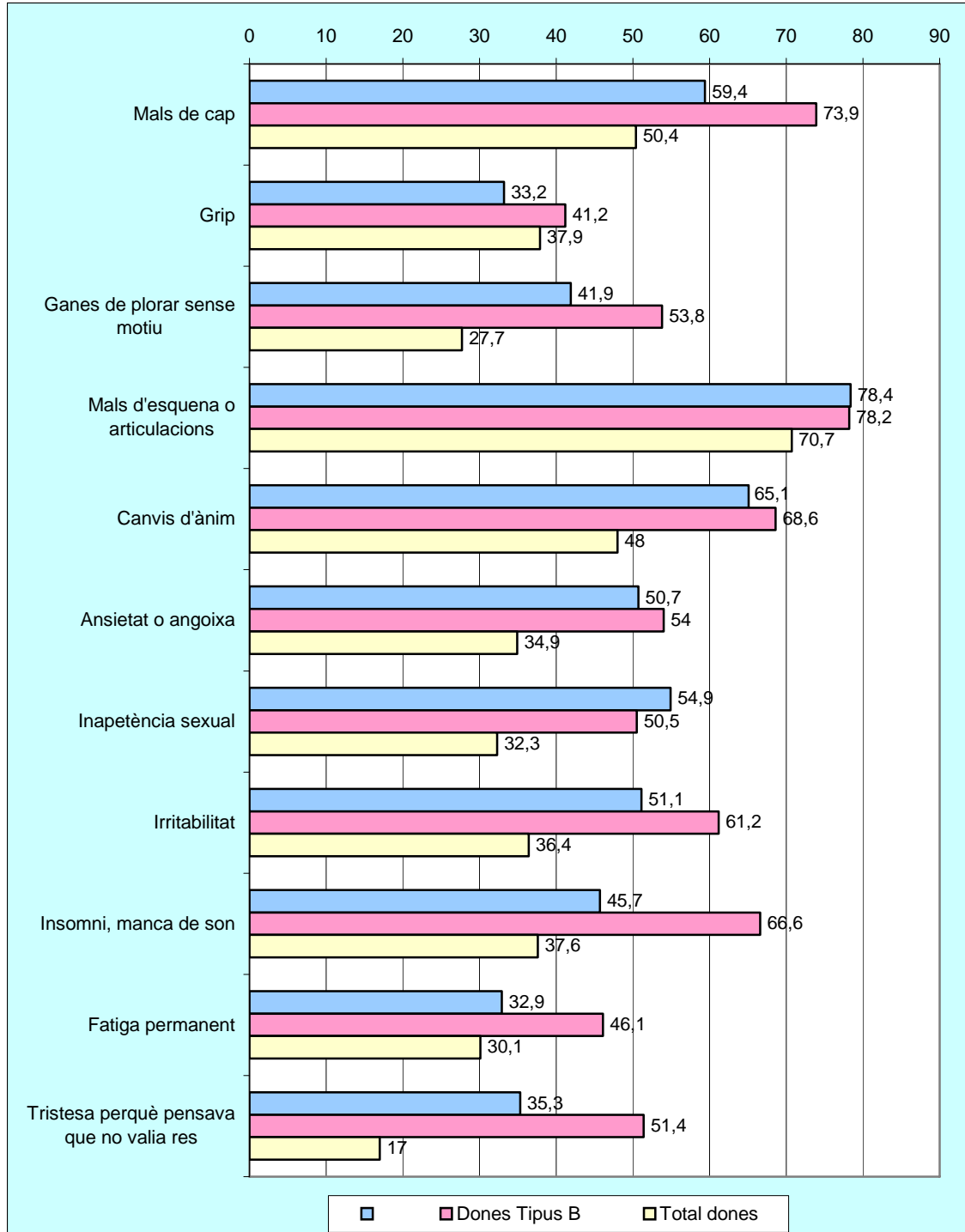
En comparació amb els resultats de l'enquesta sobre la violència realitzada a Espanya (2006), també es manifesta un grau bastant més alt de la simptomatologia estudiada entre les enquestades maltractades que entre les enquestades que conformen la població general. D'altra banda, també es fa palès que les dones tipus B pateixen en major percentatge els símptomes descrits que les dones tipus A. Per tant, es pot parlar que el perfil de la dona maltractada a Andorra es similar a la dona maltractada a Espanya, simptomàticament parlant.

Resultats enquesta sobre la violència contra les dones a Espanya (abril, 2006)

Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
- mals d'esquena o articulacions (77%)	- mals d'esquena o articulacions (80,3%)	- mals d'esquena o articulacions (68,7%)
- canvis d'ànim (69,5%)	- canvis d'ànim (76,0%)	- canvis d'ànim (49,1%)
- mals de cap (54,2%)	- ansietat o angoixa (68,6%)	- mals de cap (43,3%)
- irritabilitat (52,2%)	- mals de cap (60,1%)	- insomni (34,3%)
- ganes de plorar sense motius (51,7%)	- ganes de plorar sense motius (58,2%)	- ansietat o angoixa (32,1%)

A l'enquesta realitzada a Espanya també observem una major incidència en tots els símptomes al grup de dones que es declara maltractada en comparació a les dones catalogades com a maltractades "tècnicament".

Símptomes que ha tingut vostè en el darrer any amb certa freqüència

4.7. El maltractament. Actes i actituds associats

Freqüència del maltractament entre el total de dones que s'identifiquen amb les diferents afirmacions (ordenades de major a menor percentatge).

		Base	Freqüentment	A vegades	Quasi mai
7	Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganes	9,1% (79)	0,4	7,1	1,6
23	No valora el treball que realitza	5% (42)	0,9	3,5	0,6
6	Decideix les coses que pot o no pot fer	4,8% (42)	0,2	3,0	1,6
15	Li diu que tot ho fa malament, que és una persona negada	3,4% (30)	0,3	2,1	1,0
1	Li impedeix veure a la família o tenir relacions Amb amics, veïns,...	3,3% (30)	0,4	1,2	1'7
25	Davant els seus fills diu coses que no la deixen bé	3,1% (26)	0,2	1,8	1,1
22	Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a una organització)	2,8%(24)	0,4	1'8	0,6
14	Li diu que a on anirà sense ell/a (que no és capaç de fer res sola)	2,7% (23)	0,2	1'9	0,6
8	No té en compte les seves necessitats(li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar,...	2,1% (18)	0,1	1,6	0,4
4	L'insulta o amenaça	1,4% (12)	0,2	0,6	0,6
12	Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dóna cops	1,4% (12)	0,2	1,2	0,0
9	A vegades li produeix por	1% (8)	0,2	0,8	0,0
2	Li treu els diners que vostè guanya o no li dóna el suficient que necessita per mantenir-se	0,2% (2)	0,0	0,2	0,0

Tipus de maltractament:

Violència Psicològica

Violència estructural

Violència Física

Violència econòmica

Violència sexual

Violència espiritual

En aquest apartat s'analitzen les dades de les 13 frases escollides (veure l'apartat teòric) i que descriuen les diverses situacions de maltractament envers a la dona i en el medi de la unitat domèstica.

A continuació es detallen i comparen els resultats d'aquestes frases respecte al conjunt total de la població femenina resident a Andorra i major de 18 anys, així com també els resultats de les dones maltractades (dones Tipus A i B).

Població total de dones:

Referent a la població total de dones, la frase amb la qual s'identifiquem amb més percentatge és: "insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganades" amb un 9,1% (un 0,4% manifesta que "freqüentment", "a vegades" 7,1% i "quasi mai" 1,6%).

Entre el cinc i el tres per cent del total de la mostra, s'obtenen les següent frases:

- ⇒ "No valora el treball que realitza": en un 5% de les respostes (3,5% "a vegades").
- ⇒ "Decideix les coses que pot o no pot fer": 4,8% (un 3% "a vegades" i un 1,6% "quasi mai").
- ⇒ "Li diu que tot ho fa malament, que és una persona negada": 3,4% del total (un 2,1% manifesta que "a vegades").
- ⇒ "Li impedeix veure a la família o tenir relacions amb amics, veïns...": en un 3,3% dels casos (1,2% i 1,7% amb una freqüència de "a vegades" o "quasi mai", respectivament).
- ⇒ "Davant els seus fills diu coses que no la deixen bé": en un 3,1% de les respostes (1,8% i 1,1% "a vegades" o "quasi mai", respectivament).

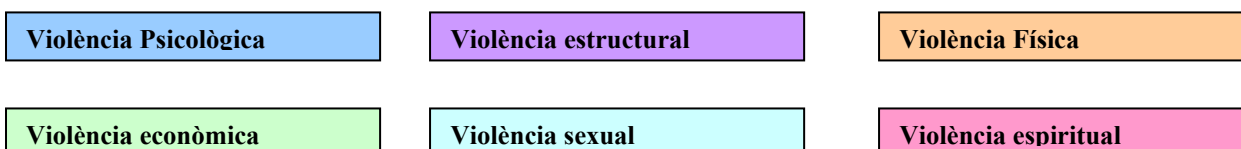
Per sota del 3% s'observen:

- ⇒ "Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a una organització)": en un 2,8% de les respostes (on un 1,8% contesta "a vegades" i un 0,6% "quasi mai").
- ⇒ "Li diu que a on anirà sense ell/a (que no és capaç de fer res sola)": en un 2,7% de les afirmacions (1,9% "a vegades").
- ⇒ "No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar...": en un 2,1% (1,6% contesta que "a vegades").
- ⇒ "L'insulta o amenaça": representa un 1,4% de les afirmacions (0,6% "a vegades" i "quasi mai").
- ⇒ "Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dóna cops": un 1,4% del total (un 0,2% contesta que "freqüentment" i un 1,2% "a vegades").
- ⇒ "A vegades li produeix por": en 1% de les afirmacions de les quals un 0,8% es produeixen "a vegades".
- ⇒ "Li treu els diners que vostè guanya o no li dóna el suficient que necessita per mantenir-se": en un 0,2% de les afirmacions.

Percentatge de dones Tipus A, Tipus B i Total que s'identifiquen amb les diverses afirmacions (ordenades de major a menor percentatge)

		Dones Tipus A		Dones Tipus B		Total dones
7	Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganes	47,1 (65)	1*	14,6 (6)	8	9,1% (79)
23	No valora el treball que realitza	27,1 (37)	2	21,6 (9)	2	5% (42)
6	Decideix les coses que pot o no pot fer	20,3 (28)	3	16,6 (7)	6	4,8% (42)
15	Li diu que tot ho fa malament, que és una persona negada	15,1 (21)	4	22,8 (10)	1	3,4% (30)
1	Li impedeix veure a la família o tenir relacions amb amics, veïns,...	10,4 (15)	8	2,1 (1)	12	3,3% (30)
25	Davant els seus fills diu coses que no la deixen bé	12,7 (17)	7	20,5 (8)	3	3,1% (26)
22	Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a una organització)	13,6 (19)	5	14,7 (6)	7	2,8% (24)
14	Li diu que a on anirà sense ell/a (que no és capaç de fer res sola)	13,2 (18)	6	16,8 (7)	5	2,7% (23)
8	No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar,...	10,6 (14)	9	4,3 (2)	11	2,1% (18)
4	L'insulta o amenaça	5,2 (7)	12	14,5 (6)	9	1,4% (12)
12	Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dóna cops	9,0 (12)	10	19,1 (8)	4	1,4% (12)
9	A vegades li produeix por	6,1 (8)	11	13,1 (6)	10	1,0% (8)
2	Li treu els diners que vostè guanya o no li dóna el suficient que necessita per mantenir-se	1,4 (2)	13	2,1(1)	13	0,2% (2)

Tipus de maltractament:

*Posició de cadascuna de les frases

Quant a les dones maltractades, s'observa que aquestes se senten més afectades per cadascuna de les frases en comparació al total de les dones, així com també, presenten unes freqüències més elevades.

Les diferències més importants entre les dones Tipus A ("tècnicament" maltractades) i les Tipus B (dones que s'autoclassifiquen com a maltractades) són les següents:

■ **Les dones Tipus A afirmen en major percentatge que les Tipus B:**

- ⇒ "Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganes" (47,1% en comparació a un 14,6% en les dones Tipus B).
- ⇒ "No valora el treball que realitza" (27,1% en comparació a un 21,6% en les dones Tipus B).
- ⇒ "Decideix les coses que pot o no pot fer" (20,3% respecte al 16,6% de les dones Tipus B).
- ⇒ "Li impedeix veure a la família o tenir relacions amb amics, veïns..." (10,4% respecte a un 2,1% en les dones Tipus B).
- ⇒ "No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar..." (10,6% respecte a un 4,3% de les Tipus B).

■ **D'altra banda, les dones Tipus B afirmen, amb una proporció més alta que les Tipus A:**

- ⇒ "Li diu que tot ho fa malament, que és una persona negada" (22,8% respecte un 15,1% en les dones Tipus A).
- ⇒ "Davant els seus fills diu coses que no la deixen bé" (20,5% per un 12,7% de les Tipus A)
- ⇒ "Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a una organització)" (14,7% en comparació a un 13,6% de les Tipus A.
- ⇒ "Li diu que a on anirà sense ell/a (que no és capaç de fer res sola)" (16,8% per un 13,2% de les dones Tipus A).
- ⇒ "L'insulta o amenaça" (14,5% respecte a un 5,2% de les dones Tipus B).
- ⇒ "Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dóna cops" (19,1% respecte a un 9% en les dones Tipus A)
- ⇒ "A vegades li produeix por" (13,1% respecte un 6,1% en les dones Tipus A)
- ⇒ "Li treu els diners que vostè guanya o no li dóna el suficient que necessita per mantenir-se" (2,1% respecte un 1,4% de les dones Tipus A).

Tanmateix que els resultats obtinguts a Espanya, en el present estudi s'observa que hi ha diferències entre les dones Tipus A i les dones Tipus B.

Per una banda, referent a les dones **Tipus A** (“tècnicament” maltractades) s’observa que s’identifiquen més amb un tipus de **maltractament estructural**, en el qual hi ha diferències i relacions de poder que generen i legitimen la desigualtat entre les persones (per raó de sexe, edat,...). Aquestes actituds es troben molt arrelades en la nostra cultura i es reproduïxen de manera continuada en el dia a dia: “Decideix les coses que pot o no pot fer”, “No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar...”, així com també, s’identifiquen més casos de **maltractament sexual**: “Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganes”.

Per una altra banda, i referent a les dones **Tipus B** predominen els aspectes referits al **maltractament psicològic i físic**: “L’insulta o amenaça”, “A vegades li produeix por”, “quan s’enfada li arriba a empènyer o li dóna cops”.

En quins aspectes se sent vostè maltractada?

(Base: dones que es consideren maltractades durant l'últim any o alguna vegada a la seva vida)

(i responen “quasi mai”, “mai” o “NS/NC” en les tretze frases) → no s'analitza per manca de casos)

- Tipus B (maltractament durant l'últim any) → (85%* del 4'8%)

En quins aspectes se sent maltractada?	85% del 4,8%
Psicològicament	67,1
Físicament	9,2
Sexualment	0,0
Espiritualment	2,1
Econòmicament	9,2
Estructuralment	19,3
No vol dir-ho	4,6

Resposta múltiple: els percentatges poden sumar més de 100

- Maltractament durant l'últim any o alguna vegada a la seva vida → (88,5% del 17,4 % de dones que manifesten maltractament durant l'últim any o alguna vegada a la seva vida)

En quins aspectes se sent maltractada?	88,5% del 17'4%
Psicològicament	59,7
Físicament	7,1
Sexualment	0,8
Espiritualment	0,8
Econòmicament	6,4
Estructuralment	12,4
No vol dir-ho	3,2
Laboralment*	19,2
Altres	0,8

Resposta múltiple: els percentatges poden sumar més de 100

* L'aspecte laboral no entra dins dels objectius de la present enquesta → treballa accidental que caldria valorar en posteriors estudis. Representa un 19% de les respostes (pregunta amb opció multirresposta).

Al fer la pregunta de manera oberta –a aquelles dones que es consideren maltractades durant l'últim any (Tipus B) i que no s'identifiquen amb cap de les tretze frases o només “quasi mai”– sobre quins aspectes es consideren maltractades, una gran proporció de dones respon que s'han sentit afectades en l'aspecte psicològic (67,1%). Pel que fa al maltractament estructural ho manifesten en un 19,3% del casos, el maltractament econòmic ho anomenen el 9,2%, maltractament físic el 9,2% i maltractament espiritual un 2,1%.

Cal remarcar que l'agrupació de cadascuna de les afirmacions obtingudes s'ha classificat segons el tipus de maltractament definit pel Consell d'Europa i amb el mateixos criteris.

Els resultats obtinguts a Espanya (en aquesta enquesta s'han analitzat les dones que s'han sentit maltractades en el darrer any o alguna vegada a la seva vida i responen quasi mai, mai o Ns/Nc en les tretze frases) indiquen els següents resultats: les respostes que presenten un percentatge més important corresponen amb el maltractament psicològic (90,6%), seguit del maltractament físic (17,6%), del maltractament econòmic (4,8%), del maltractament estructural (4,1%), del maltractament espiritual (2,1%) i del maltractament sexual (1,6%).

Com a conclusió general, es pot dir que la violència psicològica i emocional, caracteritzada per un abús de poder constant per part d'un dels membres sobre l'altre, és la més comuna dins l'àmbit familiar. Segons les dades de l'Equip d'Atenció Integral a la Dona (EAID) el maltractament psicològic és un dels motius principals pel qual han acudit a aquest servei.

4.8. Els maltractadors

4.8.1. Qui són?

S'ha considerat maltractament domèstic tot aquell causat per:

- ⇒ marit/parella xicot o ex- marit/ex- parella/ex- xicot
- ⇒ **L'actual** Els fills/es, ja siguin seus i del seu actual marit /parella, com seus i d'una altra persona diferent al seu actual marit/parella, o del seu actual marit/ parella però no seus
- ⇒ El pare/pare polític /parella de la seva mare
- ⇒ La mare/mare política/parella de la seva mare
- ⇒ Els germans-es/ cunyats-des
- ⇒ Altres persones de la família –el grup més important– i altres persones no familiars

Com ja s'ha comentat al llarg de l'informe, la major part dels actes de violència a la llar entre les dones considerades “**tècnicament maltractades**” (**Tipus A**), són provocats per la parella (84,6%). La mare/mare política o parella de la mare representen un 8,9% dels casos; el pare/pare polític/parella del pare en un 7,1%; els fills en un 6,1%. En molta menor proporció “altres” persones de la llar amb un 0,7% i l' ex-parella amb un 0,7% (aquest percentatge es pot afegir al de la parella).

En el cas de les **dones que es declaren maltractades (Tipus B)**, i a l'igual que en les dones Tipus A, la major part d'actes de violència a la llar són provocats per la parella (59,5%) ja sigui l'actual parella (45,8%) o l' ex-marit/ex-parella (13,7%). La mare/mare política/parella del pare en un 21,6%; fills en un 17,4% –fills propis i de la parella (15,5%) i fills de la parella però no seus (1,9%)– pare/pare polític/parella de la mare (8,8%); i en menor proporció, “altres” familiars (5,2%) i germans i cunyats (3,9%).

Persona que causa el maltractament:

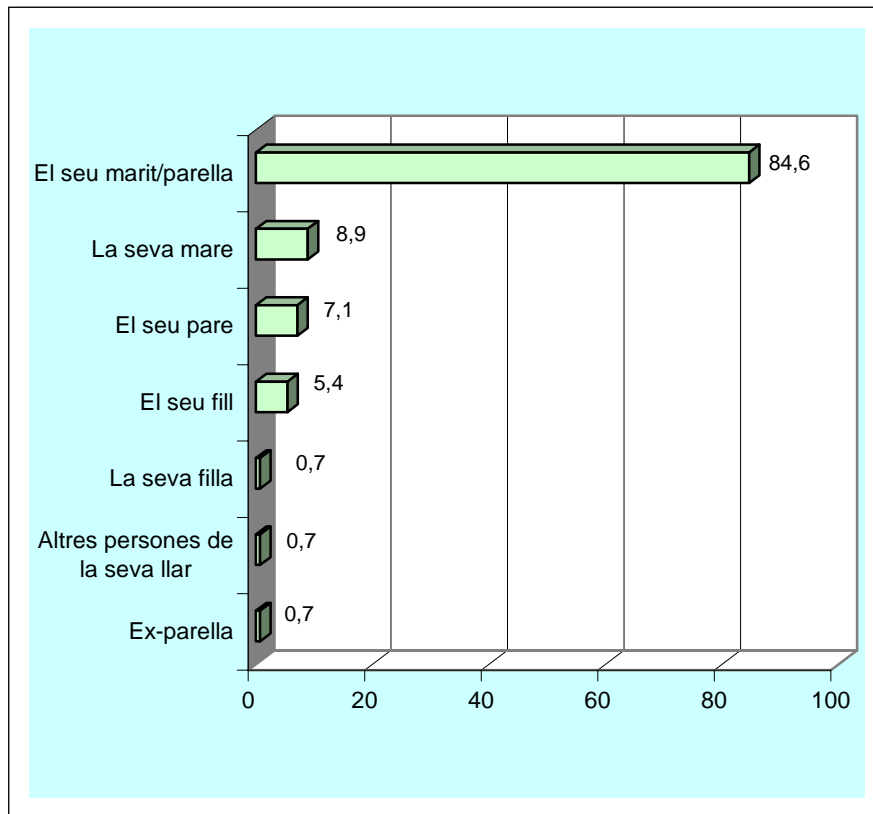
Tipus A: Maltractament Tècnic

	Freqüències	Percentatges
Persona que causa el maltractament Total: Dones tipus A	136	13,9%
El seu marit/parella	115	84,6
La seva mare	12	8,9
El seu pare	10	7,1
El seu fill	7	5,4
La seva filla	1	0,7
Altres persones de la seva llar	1	0,7
Ex-parella	1	0,7

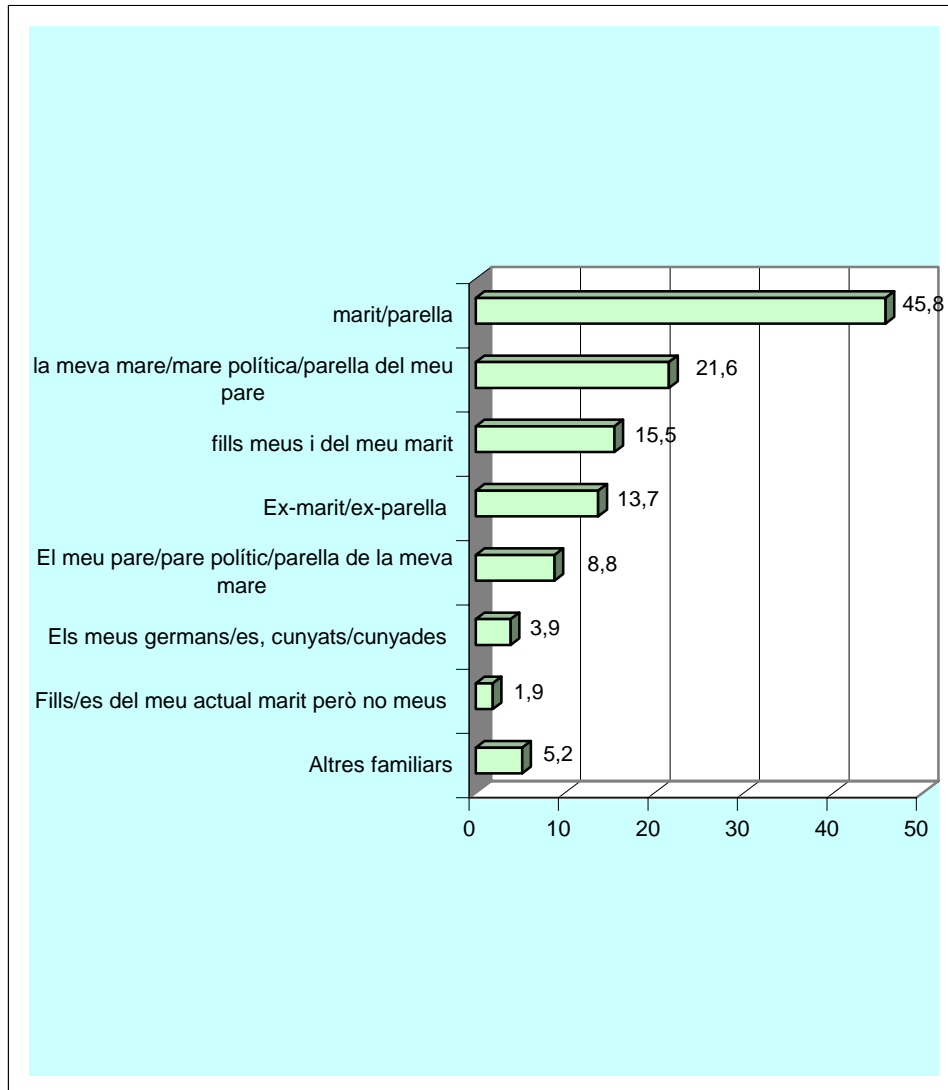
Tipus B: Maltractament Declarat

	Freqüències	Percentatges
Persona que causa el maltractament Dones tipus B	47	4,8%
marit/parella	22	45,8
la meva mare/mare política/parella del meu pare	10	21,6
Fills meus i del meu marit	7	15,5
Ex-marit/ex-parella	6	13,7
El meu pare/pare polític/parella de la meva mare	4	8,8
Els meus germans/es, cunyats/cunyades	2	3,9
Fills/es del meu actual marit però no meus	1	1,9
Altres familiars	2	5,2

Tipus A: Maltractament Tècnic

Tipus B: Maltractament Declarat

Percentatge de dones que s'identifiquen amb les diferents afirmacions

Actualment, amb quina freqüència diria vostè que alguna persona de la seva llar (o el seu xicot/parella que no conviu amb vostè)?

Percentatges (%)		Freqüentment	A vegades	Quasi mai	Mai	Ns/Nc
L'impedeix veure a la família o tenir relacions amb amics, veïns...	T	0,4	1,2	1,7	95,0	1,3
	A	2,7	7,7	3,7	85,9	0,0
	B	2,1	0,0	16,4	71,4	10,1
Li treu els diners que vostè guanya o no li dóna el suficient que necessita per a mantenir-se	T	0,0	0,2	0,0	98,3	1,5
	A	0,0	1,4	0,0	98,6	0,0
	B	0,0	2,1	0,0	87,8	10,1
L'insulta o amenaça	T	0,2	0,6	0,6	97,1	1,5
	A	1,4	3,8	1,8	93,0	0,0
	B	2,2	12,3	3,8	71,6	10,1
Decideix les coses que vostè pot o no pot fer	T	0,2	3,0	1,6	93,6	1,5
	A	1,4	18,9	0,7	79,0	0,0
	B	2,2	14,0	6,4	67,2	10,1
Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganes	T	0,4	7,1	1,6	88,7	2,1
	A	2,8	44,3	1,4	49,7	1,9
	B	2,2	12,4	6,6	68,6	10,1
No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar...)	T	0,1	1,6	0,4	96,1	1,7
	A	0,7	9,9	1,4	87,4	0,7
	B	0,0	4,3	2,2	83,4	10,1
A vegades li produeix por	T	0,2	0,8	0,0	97,3	1,7
	A	1,4	4,7	0,0	93,9	0,0
	B	4,4	8,7	0,0	76,8	10,1
Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dóna cops	T	0,2	1,2	0,0	96,8	1,7
	A	1,4	7,6	0,0	91,0	0,0
	B	4,4	14,7	0,0	70,8	10,1
Li diu que a on anirà sense ell/ella (que no és capaç de fer res sola)	T	0,2	1,9	0,6	95,4	1,8
	A	1,4	11,8	0,0	86,8	0,0
	B	4,4	12,4	6,4	66,7	10,1

Li diu que tot ho fa malament, que és una persona negada	T	0,3	2,1	1,0	94,7	1,8
	A	2,0	13,1	1,2	83,7	0,0
	B	4,4	18,4	10,2	56,9	10,1
Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a alguna organització)	T	0,4	1,8	0,6	95,2	2,0
	A	2,7	10,9	1,8	83,2	1,4
	B	6,6	8,1	6,4	66,7	12,3
No valora el treball que realitza	T	0,9	3,5	0,6	93,0	2,0
	A	5,4	21,7	0,0	71,5	1,4
	B	8,9	12,7	4,3	63,6	10,5
Davant dels seus fills diu coses que no la deixen bé	T	0,2	1,8	1,1	95,6	1,2
	A	1,4	11,3	3,4	84,0	0,0
	B	2,4	18,1	2,4	72,6	4,6

A la taula anterior observem les diverses situacions de maltractament i la freqüència – “freqüentment”, “a vegades”, “quasi mai” – de cadascuna de les tretze frases.

A la mateixa taula, també es diferencia a quin grup de dones es refereixen els percentatges – total de dones (color groc), dones Tipus A (color blau) i dones Tipus B (color rosa).

4.8.2. Perfil dels maltractadors

■ Edat

L'edat mitjana del marit/parella maltractador és la següent.

- ⇒ **Marit/parella: 48 anys** (la mitjana d'edat que resulta d'entre les dones que es declaren maltractades pel seu marit/parella en l'últim any és de 48,28 anys).

L'estereotip de la persona que agredeix normalment respon a un home de tarannà conflictiu i violent, de nivell cultural i de classe baixa, i probablement amb problemes d'alcohol o drogues. Però quan es va més enllà i es fa un estudi sobre aquesta qüestió, la tipologia de la persona que agredeix no coincideix necessàriament amb el perfil descrit. La realitat també ens mostra que sovint es troben entre els agressors perfils de persones de classe mitja-baixa, de nivell cultural alt, etc.

■ **Nivell d'estudis del marit/parella maltractador**

A les dones que actualment tenen parella se'ls hi ha demanat el nivell d'estudis assolits per aquesta. El resultat entre les dones que declaren que són maltractades pel seu marit/parella comparat amb el total de la mostra de les dones enquestades és el següent:

Quin és el nivell d'estudis acabats del seu marit/parella actual?

	Maltractament declarat del marit/parella (31%)	
Quin és el nivell d'estudis acabats del seu marit/parella actual?		
No sap llegir ni escriure	0,0	→ 35'8%
Estudis primaris incomplets	11,9	
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	23,9	→ 49,1%
EGB. Batxiller Elemental	20,5	
FP I o equivalent	3,1	
FP II o equivalent	8,2	→ 12,1%
BUP, COU, Batxiller Superior	17,3	
Estudis Universitaris. Cicle Curt	3,0	
Estudis Universitaris. Cicle Llarg	9,1	
Ns/Nc	3,0	

	Total dones	
Quin és el nivell d'estudis acabats del seu marit/parella actual?	(735)75%	
No sap llegir ni escriure	0,2	⇒ 31,9%
Estudis primaris incomplets	7,9	
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	23,8	
EGB. Batxiller Elemental	23,5	⇒ 50%
FP I o equivalent	4,6	
FP II o equivalent	5,6	
BUP, COU, Batxiller Superior	16,3	⇒ 16,2%
Estudis Universitaris. Cicle Curt	6,3	
Estudis Universitaris. Cicle Llarg	9,9	
Ns/Nc	1,8	

Com podem observar en les taules anteriors el nivell d'estudis assolits dels marits/parelles maltractadors és menor que el declarat pel total de les dones respecte als seus marits/parelles.

Nivell d'estudis

	Nivell d'estudis marit/parella	
Nivell d'estudis acabats del seu marit/ parella actual?		
No sap llegir ni escriure	0,0	→ 35'8%
Estudis primaris incomplets	11,9	
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	23,9	
EGB. Batxiller Elemental	20,5	→ 49,1%
FP I o equivalent	3,1	
FP II o equivalent	8,2	
BUP, COU, Batxiller Superior	17,3	→ 12,1%
Estudis Universitaris. Cicle Curt	3,0	
Estudis Universitaris. Cicle Llarg	9,1	
Ns/Nc	3,0	
Nivell estudis dona		
Quin és el nivell d'estudis acabats de la dóna que es declara maltractada pel seu marit/parella		
No sap llegir ni escriure	0,0	→ 38,3%
Estudis primaris incomplets	17,3	
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	21,0	
EGB. Batxiller Elemental	4,4	→ 41,5%
FP I o equivalent	4,2	
FP II o equivalent	0,0	
BUP, COU, Batxiller Superior	32,9	→ 20,2%
Estudis Universitaris. Cicle Curt	11,7	
Estudis Universitaris. Cicle Llarg	8,5	
Ns/Nc	0,0	

Si comparem el nivell d'estudis de les dones que s'han sentit maltractades pel seu marit/parella durant l'últim any, comprovem que a nivell d'estudis bàsics i superiors hi ha una proporció més alta de dones amb estudis que la dels homes. Aquesta proporció només és més alta en el cas dels homes en estudis de nivell mig.

Si comparem les dades resultants de l'enquesta d'Andorra amb les dades obtingudes a Espanya també observem que el nivell formatiu de dels marits/parelles maltractadores és menor que el declarat pel total de les dones respecte als seus marits/parelles.

Trobem diferències si comparem el nivell d'estudis de les dones que s'han sentit maltractades pel seu marit/parella durant l'últim any, ja que a Espanya les dades revelen un lleu nivell formatiu inferior de les dones maltractades enfront els maltractadors.

A Andorra aquesta diferència de formació inferior només la trobem en la franja corresponent al nivell formatiu de Batxiller elemental i superior o equivalent on trobem que un 49,1% dels homes presenten aquesta formació enfront d'un 41,5% de les dones que es declaren maltractades. En la resta de nivells formatius la dona presenta una formació acadèmica superior.

■ **Situació laboral del marit/parella maltractador**

En el darrer any, el seu actual marit o parella ha treballat?
(Base: dones que actualment tenen parella)

	Maltractament declarat de marit/parella (n=31)	Total dones
Sí	85,0	87,8
No	12,0	11,6
No contesta	3,0	0,7

Més de vuit de cada deu dones que declaren haver estat maltractades pel seu marit/ parella afirmen que la parella ha treballat en el darrer any –aquesta xifra és lleugerament inferior al resultant dels marits del total de les dones (87,8%).

Durant quants mesos del darrer any ha treballat?
(Base: dones que tenen parella i que aquesta parella va treballar durant el darrer any)

	Maltractament declarat de marit/parella (n=26)	Total dones
De 0 a 3 mesos	0,0	0,4
De 4 a 6 mesos	6,2	1,0
De 7 a 11 mesos	0,0	0,1
Tot l'any	93,8	98,5
No contesta	0,0	0,0
Mitjana mesos treballats	11,62	11,89

La major part dels marits/parelles va tenir feina durant tot l'any (93,8% respecte a un 98,5% del total de les dones).

El treball és/era?

	Maltractament declarat de marit/parella (n=26)	Total dones
A temps complert	90,3	97,6
A temps parcial	9,7	2,4
No contesta	0,0	0,0

La major part de les parelles tenen una feina a temps complet (90,3% en el maltractament declarat respecte un 97,6% en el total de la mostra).

Com a conclusió, i segons les dades que es desprenen del present estudi, no sembla que hi hagi una relació entre la situació laboral del maltractador i el fet de causar o no maltractament envers la dona ja que les dades obtingudes, no es diferencien de les dades dels marits/parelles de la població total de dones residents a Andorra i majors de 18 anys.

Aquests mateixos resultats són els resultants a l'enquesta realitzada a Espanya (abril, 2006) i on la major part de les parelles va tenir treball tot l'any (87,2% respecte un 97,3 del total); d'aquest treball, en el 93,6% dels casos, va ser a temps complet (94,7% en el total).

■ Possibles “causes de la violència” en els maltractadors

Aquesta persona o alguna persona de les que ha mencionat tenia o té algun dels següents problemes que li menciona a continuació?

Maltractament declarat

MALTRACTAMENT DECLARAT (4,8%)		Parella (22)	Ex- parella (6)	Fills/es (7)	Pare (4)	Mare(10)	Germans/es (2)	Altres familiars (2)
Beu/havia begut massa	32,2%	41,5%	42,9%	0,0%	39,0%	9,2%	50,0%	0,0%
Consumeix/consumia drogues	11,7%	4,2%	14,2%	37,9%	0,0%	9,2%	0,0%	0,0%
Està/estava a l'atur	1,9%	0,0%	14,2%	0,0%	0,0%	2,5%	0,0%	0,0%
Es troba/es trobava estressat per un problema familiar	39,1%	37,2%	28,3%	38,3%	39%	31,7%	100%	0,0%

Amb les dades obtingudes a l'enquesta hi ha dos problemes que semblen estar associats amb el maltractament i són l'estrès i l'alcohol.

Quan es demana a les dones que es declaren maltractades per alguna persona de la seva llar, de la seva família o la seva parella/xicot (encara que no convisqui amb ella) si aquesta persona té o tenia algun problema com beure massa, consum de drogues, estar a l'atur o estar estressat per algun problema familiar, observem que els problemes que presenten una incidència més important són l'estrès (39,1%) i l'alcohol (32,2%), en molt menor percentatge, un 11,7% de les dones que es declaren maltractades manifesta que el maltractador consumeix/consumia drogues (11,7%) i només un 1,9% de les dones afirma que la persona que maltracta està o estava a l'atur.

Per la manca de casos de cada problemàtica concreta (alcohol, drogues, atur, estrès) és impossible fer interpretacions de les dades ja que com observem a la taula anterior, entre parèntesis es mostren els valors absoluts de les persones afectes de cada problemàtica i manquen casos per a fer una aproximació a la realitat.

En línies generals, i si comparem els resultats amb Espanya també observem que els dos problemes que si semblen estar associats amb el maltractament són l'estrès i l'alcohol.

4.9. Dones que han trencat una relació de parella en els últims deu anys, el maltractament com a causa i conseqüència

Quines són les causes que van motivar la seva separació (Resposta múltiple)
(Base: dones que han trencat una relació de parella en els últims 10 anys)
(Resposta múltiple: els percentatges poden donar més de cent)

% Vertical	Dones Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total	(16,1%) 22	(46,8%) 22	33,8% (302)
Defunció	0,0	4,1	18,4%
Va abandonar la llar	0,0	12,7	5,5%
Vaig abandonar la llar	4,1	8,3	2,9%
Va conèixer una altra persona	15,5	11,5	10,7%
Vaig conèixer una altra persona	0,0	8,3	3,7%
La relació anava a menys poc a poc i vam decidir separar-nos	44,9	37,4	19,6%
Les discussions eren contínues	8,2	41,3	15,9%
Es va desresponsabilitzar i vaig tenir que fer-me càrrec de tot	4,3	4,3	3,4%
Es va ficar en temes de drogues, alcohol, jocs	4,1	20,9	11,1%
Es quedava tots els diners i em deixava sense res	0,0	8,4	2,7%
No em tenia compte per res	4,1	8,6	8,5%
Va arribar a maltractar-me físicament	4,1	16,7	4,5%
Em deia que tot ho feia malament	4,1	16,9	6,3%
Em controlava perquè era molt gelós	8,2	16,6	7,1%
Les relacions sexuals les teníem quan ell volia	0,0	8,3	0,6%
No em deixava relacionar-me amb altres persones	0,0	4,1	1,4%
No tractava bé als meus fills	0,0	0,0	0,0%
M'amenaçava contínuament	0,0	4,1	3,1%
Abusava contínuament dels meus fills	0,0	0,0	0,0%
Altres, Quines?	0,0	0,0	1,5%
Ns/Nc	38,5	8,3	35,5

Malgrat la poca quantitat de casos que disposem, a la taula es poden veure algunes de les causes més freqüents que motiven la separació de parella. En les dones Tipus B destaca el percentatge més elevat de maltractament, com a causa de separació, respecte a les dones Tipus A i el total de les dones que han trencat una relació en els darrers 10 anys (percentatges senyalats en negreta).

Aquesta separació va desencadenar el següents comportaments per part del seu marit, ex-parella, i amb quina freqüència?

(Base: dones que han trencat una relació de parella en els darrers 10 anys)

(Resposta múltiple: els percentatges poden donar més de 100)

Amenaces	Dona Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
	(16,1%) 22	(46,8%) 22	(33,8%)
En moltes ocasions	0,0	16,7	3,1
En varies ocasions	0,0	8,3	8,8
Molt poques ocasions	0,0	4,1	4,3
Mai	54,2	55,2	29,2
Ns/Nc	45,8	15,6	54,6

Problemes amb els fills	Dona Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
En moltes ocasions	0,0	8,4	3,1
En varies ocasions	0,0	0,0	1,8
Molt poques ocasions	0,0	55,1	3,1
Mai	46,9	19,8	35,7
Ns/Nc	53,1	0,0	56,3

Assajament	Dona Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
En moltes ocasions	0,0	12,6%	3,1
En varies ocasions	0,0	0,0%	1,8
Molt poques ocasions	0,0	0,0%	3,1
Mai	54,2	67,6%	35,7
Ns/Nc	45,8	19,8%	56,3

Intromissió amb la següent parella	Dona Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
En moltes ocasions	0,0	12,6	1,2
En varies ocasions	0,0	8,3	2,5
Molt poques ocasions	0,0	0,0	1,2
Mai	54,2	63,5	39,8
Ns/Nc	45,8	15,6	55,2

Problemes en el treball	Dona Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
En moltes ocasions	0,0	12,6	1,5
En varies ocasions	0,0	8,3	2,3
Molt poques ocasions	0,0	0,0	1,5
Mai	46,9	63,5	39,4
Ns/Nc	53,1	15,6	55,2

A la taula anterior també comprovem, encara que el nombre de casos és molt reduït, que el perfil de la dona que és declara maltractada (Tipus B) és la que ha presentat uns percentatges més alts quant als diferents comportaments problemàtics: amenaces, problemes amb els fills, assajament, intromissió amb la següent parella i problemes en el treball.

En els resultats de l'enquesta realitzada a Espanya (abril, 2006) també s'observa que aquest tipus de comportaments tenen més freqüència entre les dones Tipus B que entre les dones Tipus A i total.

4.10. El maltractament entre les dones andorranes i estrangeres residents a Andorra

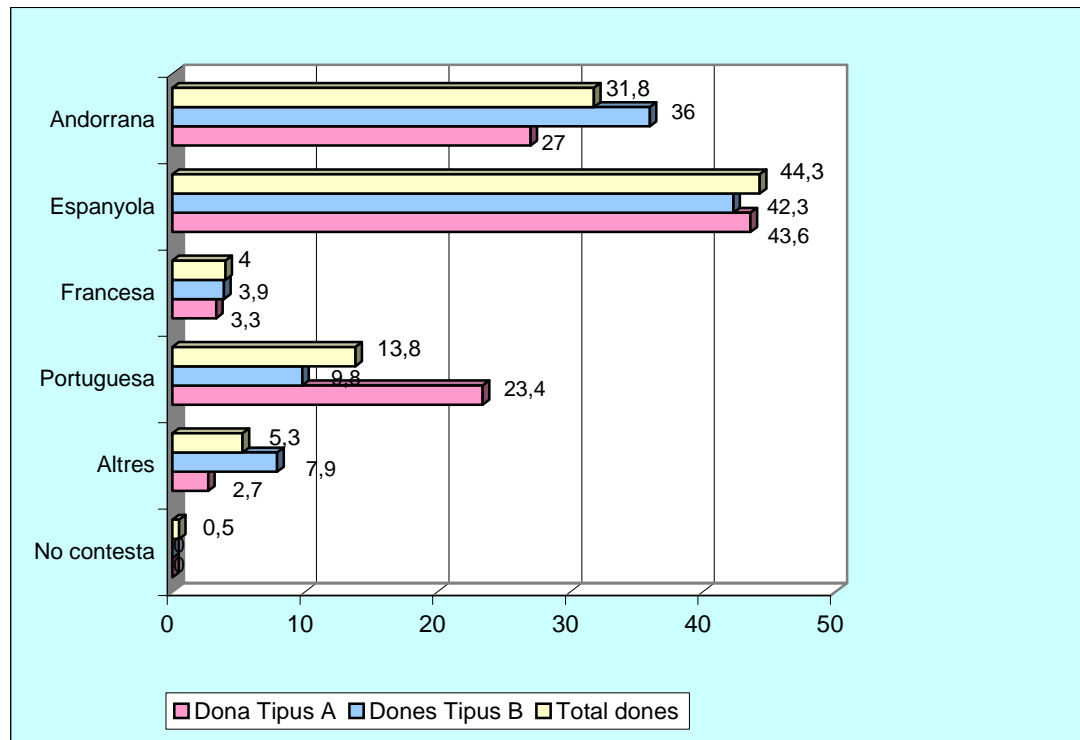
% Verticals	Dona Tipus A	Dones Tipus B	Total dones
Total	13,9%	4,8%	100%
Andorrana	27,0	36,0	31,8
Espanyola	43,6	42,3	44,3
Francesa	3,3	3,9	4,0
Portuguesa	23,4	9,8	13,8
Altres	2,7	7,9	5,3
No contesta	0,0	0,0	0,5

A la taula anterior s'observa aparentment que les dones espanyoles i andorranes són les que més engreixen el percentatge de maltractament, ja siguin dones Tipus A o Tipus B, encara que no es pot establir una correlació clara entre violència i nacionalitat perquè el gruix més important de població és d'origen espanyol i andorrà.

També cal assenyalar el 23,4% de dones de nacionalitat portuguesa Tipus A ("maltractament "tècnic") respecte al total de dones portugueses (13,8%), així com també el 7,9% de dones Tipus B d'"altres" nacionalitats respecte al total (5,3%).

Segons les fonts de l'Equip d'Atenció Integral a la Dona (EAID) una tercera part de les dones que hi acudeixen per rebre ajuda d'aquest equip són d'origen espanyol, una altra tercera part són d'origen portuguès, un 13% d'andorranes, un 5,4% correspon a dones de nacionalitat francesa i d'altres nacionalitats un 17,4%.

Nacionalitat

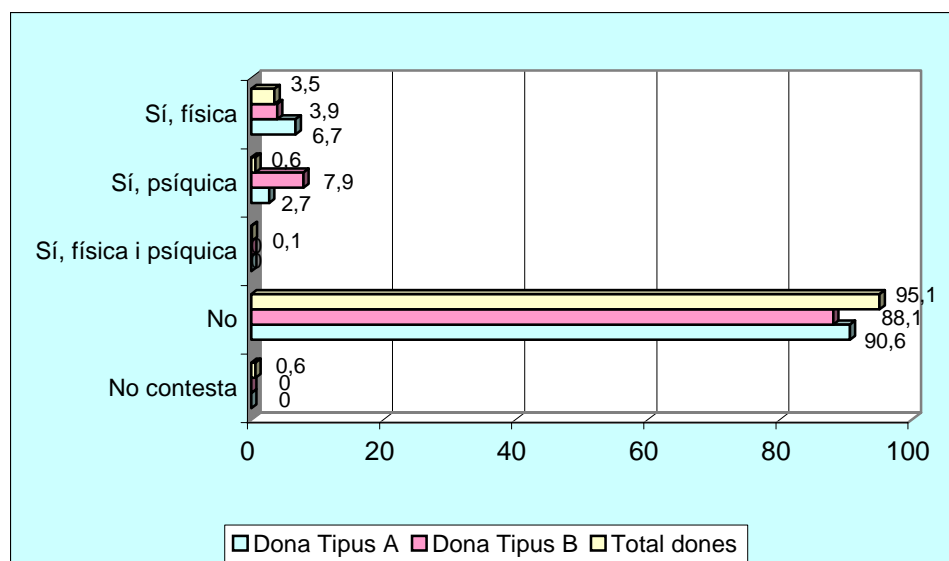

4.11. El maltractament entre les dones discapacitades

Té algun tipus de discapacitat?

% Verticals	Dona Tipus A	Dona Tipus B	Total dones
Total	13,9%	4,8%	100%
Sí, física	6,7	3,9	3,5
Sí, psíquica	2,7	7,9	0,6
Sí, física i psíquica	0,0	0,0	0,1
No	90,6	88,1	95,1
No contesta	0,0	0,0	0,6

Segons els resultats, entre les dones maltractades Tipus A, ressalta el percentatge, tot i que és petit, de gairebé un 7% de discapacitat física respecte al 4% de les Tipus B. En canvi en les dones Tipus B hi ha més percentatge de dones amb discapacitat psíquica que física.

4.12. Percepció sobre la incidència del maltractament dins de l'àmbit familiar

Té vostè coneixement si a la seva família més propera hi ha alguna dona (la seva mare, filla/es, germana/es) víctima de maltractament?

	Freqüències	Percentatges
Total	982	100
Sí	194	19,7
No	779	79,9
No contesta	10	0,5

A la pregunta de si la dona enquestada coneix alguna dona de la seva família que és víctima de maltractaments, un gairebé 20% de la població femenina (concretament un 19,7%) es manifesta de manera afirmativa.

Qui?

Total =19,7%	Fa menys d'un any	Fa més d'un any però menys de cinc anys	Fa més de cinc anys	No contesta
La seva mare 3% (34)	2,7%	10,1%	82,5%	4,7%
La seva filla/es 1% (5)	60,1%	39,9%	0,0%	0,0%
La seva germana/es 9% (88)	8,6%	59,5%	30%	1,8%
Altres dones 7% (70)	16%	50,8%	32%	1,3%

Quan demanem de qui es tracta aquesta dona víctima de maltractament observem que un 9% dels casos totals corresponen a la germana, un 7% a altres dones, un 3% correspon a les mares, i un 1% a les filles.

CONCLUSIONS

En el present treball es recullen els resultats de la primera enquesta que es realitza a Andorra sobre la violència envers la dona en l'àmbit de la llar. Aquesta mateixa enquesta ja s'ha realitzat a Espanya en tres ocasions per l'Institut de la Mujer.

L'estudi té tres objectius:

1. Quantificar els actes violents envers la dona en l'àmbit domèstic.
2. Conèixer les característiques socials i personals de les dones maltractades.
3. Determinar els símptomes físics i psicològics del maltractament.

Segons la metodologia de l'enquesta es diferencien dos tipus de maltractament:

- **Maltractament Tipus A o "tècnic:** que és el maltractament ocasionat a dones que no es consideren a si mateixes com a maltractades però que responen que són víctimes de determinats comportaments considerats com a indicatius de cert grau de violència segons les persones expertes.

Les dones Tipus A són aquelles que han respost a l'enquesta "freqüentment" o "a vegades" a alguna de les tretze frases següents:

- L'impedeix veure a la família o tenir relacions amb amics o veïns...
- Li treu els diners que vostè guanya o no li dóna el suficient que necessita per mantenir-se.
- L'insulta o amenaça.
- Decideix les coses que vostè pot o no pot fer.
- Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no en té ganes.
- No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar...
- A vegades li produeix por.
- Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dóna cops.
- Li diu que a on anirà sense ell/a (que no és capaç de fer res sola)
- Li diu que tot ho fa malament, que és una persona negada.
- Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a alguna organització...
- No valora el treball que realitza
- Davant dels seus fills diu coses que no la deixen bé.

- **Maltractament Tipus B o declarat:** dones que manifesten haver estat maltractades durant el darrer any.

Quant als resultats de l'enquesta observem que el **4,8%** de les dones residents a Andorra, majors de 18 anys que conviuen amb alguna persona a la llar o que tenen parella encara que aquesta no convisqui amb ella, declara haver estat víctima de maltractament durant el

darrer any, per part d'alguna de les persones que conviuen a la seva llar o pel seu xicot o ex-parella encara que no convisqui amb la dona (dones Tipus B).

El **13,9%** de les dones que resideixen a Andorra de 18 o més anys són considerades "tècnicament" com a maltractades (dones Tipus A).

Amb relació a quina és la persona que causa el maltractament (ja sigui en les dones Tipus A com en les Tipus B) es comprova, segons els resultats obtinguts a l'enquesta, que són majoritàriament produïts per la parella –concretament en un percentatge de 84,6% en el cas de les dones Tipus A i en el cas de les dones Tipus B en un 58,3%– i que aquests maltractaments, no són fets puntuals o esporàdics sinó que són actituds que responen a comportaments agressius que es perllonguen al llarg del temps.

Si relacionem el maltractament amb la variable de l'edat de la població femenina observem que la franja d'edat que presenta una incidència superior és la de 30 a 44 anys seguit de la franja d'edat de 45 a 64 anys (ja sigui en el maltractament Tipus A com en el Tipus B).

No obstant això, comprovem, que si analitzem les dades de manera més detallada, les dones Tipus B (maltractament declarat) estan sobrerrepresentades en el grup d'edat de 18 a 29 anys respecte al total del mateix grup d'edat (un 24% de dones de 18 a 24 anys respecte un 19,8% del total i mateix grup d'edat) fet que ens pot donar més informació sobre el possible perfil d'aquesta dona maltractada.

Quant a la situació familiar entre les dones maltractades (Tipus A i B) la situació més freqüent és la de tenir parella i conviure amb aquesta parella – entre les dones Tipus A aquesta situació representa un 83,6% i entre les dones Tipus B és del 54,3%. Malgrat aquests percentatges respecte al total de les dones maltractades, observem, a l'igual que amb la variable edat, que les dones Tipus B estan sobrerrepresentades respecte al grup de dones que no tenen parella (35% sobre el total del 25% de dones que no tenen parella) i de les dones que tenen parella però no conviuen amb ella (10,7% sobre un total del 7,1% que no tenen parella).

Amb relació a l'estat civil de les dones maltractades el major percentatge es dona entre les dones casades – un 70,7% de les dones Tipus A i un 43% de les dones Tipus B estan casades. Si observem les dades de manera més detinguda comprovem que les dones Tipus B o declarades estan sobrerrepresentades respecte al mateix grup a nivell de les solteres (33,7% respecte al total de solteres que és un 26,9%) i en el grup de separades i divorciades (19,5% respecte al total de separades/divorciades que representen un 9,2%).

Si relacionem el maltractament amb la situació laboral de la dona observem que tant les dones Tipus A com les Tipus B presenten un percentatges superiors d'activitat laboral respecte a la situació laboral del total de dones enquestades –concretament, les dones Tipus A representen un 74,6% de dones actives i les dones Tipus B un 77% en relació al 72% de la població total de dones enquestades residents a Andorra i majors de 18 anys.

Amb relació el nivell acadèmic trobem que les dones Tipus A tenen un menor nivell formatiu que les dones Tipus B i que el total de dones enquestades –les dones Tipus A

presenten estudis primaris en un 44% dels casos, estudis intermedis en un 41,7% i estudis universitaris en un 14,1%; quant a les dones Tipus B, un 27,3% presenten estudis primaris, estudis intermedis en un 46,7% dels casos, i un 26% d'estudis universitaris.

Finalment, tots els símptomes testats a l'enquesta, ja siguin físics i psicològics, tenen una incidència major entre les dones maltractades en relació a la població total de dones residents a Andorra i majors de 18 anys, és a dir, les dones maltractades pateixen en major proporció que les dones que no ho estan: mals de cap, grip, ganes de plorar sense motiu, dolors d'esquena i articulacions, canvis d'ànim, ansietat o angoixa, inapetència sexual, irritabilitat, insomni, fatiga i tristesa.

ANNEXES

Annex 1: Qüestionari (també en castellà, francès i portuguès)

Bon dia/bona tarda. L'Institut d'Estudis Andorrans està realitzant una enquesta per a conèixer la situació de la dona a la llar (temes de salut, feines de la llar, fills....) i ens agradaria tenir la seva opinió. S'està entrevistant a més de 1000 dones residents a Andorra i a vostè se l'ha escollit a l'atzar per participar a l'estudi. Les seves respostes són totalment confidencials

1.- Em podria dir, si us plau, a quin grup d'edat pertany?

De 18 a 28 anys	(1)	
De 30 a 44 anys	(2)	
De 45 a 64 anys	(3)	
De 65 anys o més	(4)	
Ns/nc	(5)	

2a. Actualment vostè....

Té parella i conviu amb aquesta parella	
Té parella però no conviu amb ella	
No té parella	
Ns/nc	

**2b. Independentment de l'actual relació de parella (la tingui o no la tingui)
¿Vostè actualment està?**

Soltera	(1)	
Casada	(2)	
Separada	(3)	
Divorciada	(4)	
Vídua	(5)	
Ns/nc	(6)	

Només per a les que tenen actualment parella (a la pregunta 2ª han dit que tenen parella)

A P.2a

3. ¿Quant de temps porta amb la seva actual parella?

_____ ANYS
N.S./N.C. 0

4. En els darrers 10 anys, ha tingut alguna parella diferent a l'actual?

Sí (1)		Quantes? (número).....
No (2)		
Ns/nc (3)		

Només a les que actualment no tenen parella (han dit que No tenen parella a la pregunta 2A)

5. ¿Ha tingut alguna parella en els darrers 10 anys?

Sí (1)		Quantes? (número).....
No (2)		
Ns/nc (3)		

PER A TOTES

6. ¿Quin és el seu nivell d'estudis acabats

No sap de llegir i escriure	(1)	
Estudis primaris incomplets	(2)	
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	(3)	
EGB, Batxiller Elemental	(4)	
FP o equivalent	(5)	
FP o equivalent	(6)	
BUP, COU, Batxiller Superior	(7)	
Estudis Universitaris. Cicle curt	(8)	
Estudis Universitaris. Cicle llarg	(9)	

7. ¿Vostè té fills?

Sí (1)		Quants? (número).....
No (2)		
Ns/nc (3)		

8a. A més de vostè, quines persones conviuen normalment en el seu domicili actualment?

El meu marit/parella (1)		
Fills/es meus i del meu marit/parella (2)		Quants?.....
Fills/es meus i d'una persona diferent al meu actual marit/parella		Quants?.....
Fills/es del meu actual marit però no meus		Quants?.....
El meu pare/pare polític/parella de la meua mare		
La meua mare/mare política/ parella del meu pare		
Els meus germans/es, cunyats/cunyades		
Altres familiars. Quins?.....		
Altres persones no familiars. Quins?.....		
Viu sola		

8b. I en el domicili on vostè viu. Qui és el cap de família?

Vostè mateixa (1)	
El seu marit/parella (2)	
Vostè i el seu marit/parella per igual (3)	
El seu pare/pare polític/parella de la seva mare (4)	
La seva mare/mare política/parella del seu pare (5)	
El seu fill/filla (6)	
El seu germà/cunyat (7)	
Altres (especificar):..... (8)	

9. En total, i amb vostè, quantes persones conviuen al seu domicili?

.....

9.1., Ens podria dir les edats, més o menys, de cadascuna d'aquestes persones? (sense vostè)

Marit/ parella anys
Pare/pare polític/parella de la mare anys
Mare/mare política/parella del seu pare anys
Fill/filla més gran anys
Fill/filla més petita anys
El seu germà/cunyat anys
Altres (especificar):..... anys

10. ¿És vostè qui aporta els majors ingressos econòmics de la seva llar?

Sí (1)	
No (2)	
Ns/nc (3)	

¿Ens podria qui és?

El seu marit/parella i vostè per igual	
Marit/parella	
Pare/pare polític/parella de la seva mare	
Mare/mare política/parella del seu pare	
Fill/filla més petita	
El seu germà/cunyat	
Altres (especificar):.....	

11. ¿Quina és la seva situació laboral principal actualment? (una sola resposta)

Estic treballant pel meu compte (autònom) (1)	
Treballo a l'administració pública (2)	
Treballo a l'administració privada, en un lloc fix (3)	
Treballo a l'empresa privada, en un lloc eventual (4)	

Passar a P.12

Estic aturada i busco treball (1)	
Estic aturada i no busco treball (2)	
Sóc estudiant (3)	
Sóc mestressa de casa (4)	
Estic jubilada o incapacitada (5)	

Passar a la P.14

Només per les persones que treballen (has respost primera part de la P.11)

12. ¿Ens podria dir per quina raó principal per la qual vostè treballa?(RESPOSTA MÚLTIPLE: MÀXIM DUES RESPOSTES)

Per aportar ingressos a casa (1)	
Aplicar els meus coneixements professionals (2)	
Tenir més independència econòmica (3)	
Sortir de casa i relacionar-me (4)	
Realitzar tasques diferents (5)	
Sentir-me més realitzada (6)	
Altres raons. Quines?.....	

Només per a les que tenen parella actualment (i si a més treballen)

13. ¿Diria vostè que la seva parella li agrada que vostè tingui un treball?

Sí (1)	
No (2)	
Ns/nc (3)	

Només per a les que no treballen actualment (han respost que no treballen fora de casa a la pregunta 11)		
14. ¿Ha tingut alguna feina remunerada anteriorment?		
Sí (1)	☐	
No (2)	☐	
Ns/nc (3)	☐	
→ ¿Per quina raó la va deixar? (RESPOSTA MÚLTIPLE. ENTREVISTADORA. NO SUGGERIR)		
Estava mal pagat (1)	☐	
No em convenia l'horari (2)	☐	
Es va oposar el meu marit/parella (3)	☐	
Es va oposar la meva família (4)	☐	
L'empresa va tancar (5)	☐	
Va acabar el contracte. Em van acomiadar (6)	☐	
No m'interessava continuar treballant (7)	☐	
Pels estudis (8)	☐	
Perquè em vaig casar (9)	☐	
Per atendre/tenir cura dels fills (10)	☐	
Es va jubilar (11)	☐	
Altres (especificar).....	☐	
Ns/nc	☐	
15. ¿Busca feina a l'actualitat? .		
Sí (1)	☐	
No (2)	☐	
Ns/nc (3)	☐	
→ ¿Per què? (RESPOSTA MÚLTIPLE. ENTREVISTADORA. NO SUGGERIR)		
No estic preparada (1)	☐	
Prefereixo dedicar-me a les tasques de la llar (2)	☐	
No puc perquè he de fer les feines de la llar (3)	☐	
No hi ha feina (4)	☐	
El meu marit/parella no vol (5)	☐	
Els meus pares/altres familiars no volen (6)	☐	
Per estudis (7)	☐	
Per edat (8)	☐	
Altres. Quins?..... (9)	☐	
Ns/nc (99)	☐	

NOMÉS PER A LES PERSONES QUE ACTUALMENT TENEN PARELLA (Han respost a la pregunta 2)

16. En el darrer any, el seu actual marit/parella, ¿ha treballat?

Sí (1)	☐
No (2)	☐
Ns/nc (3)	☐

→ ¿Quants mesos del darrer any va treballar?
_____ mesos

¿El treball era...?

A temps complert (1)	☐
A temps parcial (2)	☐
Ns/nc (3)	☐

17. ¿Quin és el nivell d'estudis acabats del seu marit/parella actual?

No sap de llegir i escriure	(1)	
Estudis primaris incomplets	(2)	
Estudis primaris complets (certificat d'escolaritat)	(3)	
EGB, Batxiller Elemental	(4)	
F.P. o equivalent	(5)	
F.P. o equivalent	(6)	
BUP, COU, Batxiller Superior	(7)	
Estudis Universitaris de 3-4 anys	(8)	
Estudis Universitaris de 5-6 anys	(9)	

18. Com vostè sap, la salut és el més important per a moltes persones. Per això ens agradaria que ens digués, dels símptomes que llegiré, quins ha tingut vostè durant el darrer any amb certa freqüència?

		Sí (1)	No (2)
Mals de cap	(1)		
Grip	(2)		
Ganes de plorar sense motius	(3)		
Mals d'esquena o articulacions	(4)		
Canvis d'ànim	(5)		
Ansietat o angoixa	(6)		
Inapetència sexual	(7)		
Irritabilitat	(8)		
Insomni, manca de son	(9)		
Fatiga permanent	(7)		
Tristor perquè pensava que no valia res	(8)		

Fer la pregunta 19 i la 20 a totes menys a les que actualment no tenen parella (han respost que no tenen parella a la pregunta 2) i a més viuen soles actualment (a la pregunta 8 han respost "visc sola").

19. Actualment, ¿amb quina freqüència diria vostè que alguna persona de la seva llar (o el seu xicot/parella que no conviu amb vostè)...?

(ENTREVISTADORA: deixar clar que és en "l'actualitat")

20. De quina persona es tracta?

P.19						P.20 Només un dígit 1,2,3 en cada frase. De quina persona es tracta?								
	Freqüentment	A vegades	Quasi mai	Mai	Ns/n c	El seu marit /parella	El seu pare	La seva mare	El seu fill	La seva filla	El seu germà/s i cunyats	Altra persona de la seva llar	Ns/n c	
1.- L'impedeix veure a la família o tenir relacions amb amics, veïns														
2.- Li treu els diners que vostè guanya o no li dona el suficient per necessita per mantenir-se														
4.- L'insulta o l'amenaça														
6.- Decideix les coses que vostè pot o no pot fer														
7.- Insisteix en tenir relacions sexuals encara que sàpiga que no té ganes														
8.- No té en compte les seves necessitats (li deixa el pitjor lloc de la casa, el pitjor menjar...)														
9.- A vegades li produeix por														
12.- Quan s'enfada li arriba a empènyer o li dona cops														
14.- Li diu que a on anirà sense ell/ella (que no és capaç de fer res sola)														
15.- Li diu que tot ho fa malament, que es una persona negada														
22.- Ironitza o no valora les seves creences (anar a l'església, votar a un partit, pertànyer a alguna organització)														
23.- No valora el treball que realitza														
Només per les que tenen fills														
25.- Davant els seus fills diu coses que lo li deixen bé														

DEMANAR LA P.21 NOMÉS SI HAN RESPST SÍ ALGUNA FRASE DE LA P.19

21. I d'aquestes situacions ¿des de quan es produeixen?

	Fa menys d'un any	Fa més d'un any però menys de 5 anys	Fa més de 5 anys	Ns/n c
El seu marit/parella				
Pare/pare polític/parella de la seva mare				
Mare/mare política/parella del seu pare				
El seu fill/s				
La seva filla/es				
El seu germà/ns/cunyat/s				
Una altra persona a la seva llar				

A TOTES (ENCARA QUE VISQUIN SOLES)

22. Durant el darrer any, alguna vegada ha patit alguna situació que vostè s'hagi considerat maltractada per qualsevol familiar, la seva parella/xicot o per alguna persona de les que conviu amb vostè? I si no en el darrer any, alguna vegada s'ha sentit maltractada per algun familiar, per la seva parella/xicot o per alguna persona de les que conviu amb vostè?

	En el darrer any			Alguna vegada a la seva vida		
	Sí	No	Ns/nc	Sí	No	Ns/nc
El meu marit/parella						
Fills/es meus i del meu marit/parella						
Fills/es meus i d'una persona diferent al meu actual marit/parella						
Fills/es del meu actual marit però no meus						
El meu pare/pare polític/parella de la meva mare						
La meva mare/mare política/ parella del meu pare						
Els meus germans/es, cunyats/cunyades						
Exmarit/exparella						
Altres familiars. Quins?.....						
Altres persones no familiars. Quins?.....						

DEMANAR LA P.22b NOMÉS SI HA CONTESTAT "SÍ" a la pregunta 22A, TANT "EN EL DARRER ANY" COM "ALGUNA VEGADA A LA VIDA" PER QUALSEVOL PERSONA QUE MENCIONIN

22b. Aquesta persona o alguna de les persones que ha mencionat, tenia o té un dels següents problemes que menciona a continuació?

	Sí	No	Ns/nc
Beu/ havia begut massa (1)			
Consumeix/consumia drogues (2)			
Està/estava a l'atur (3)			
Es troba, es trobava estressat per algun problema familiar (4)			

DEMANAR LA P.23 NOMÉS SI:

- **HA RESPOST "SÍ" A LA PREGUNTA 22 NOMÉS "EN EL DARRER ANY" PER QUALSEVOL DE LES PERSONES QUE MENCIONIN**
- **I A MÉS HAGIN RESPOST "QUASI MAI" O "MAI" O "NS/NC" A LA PREGUNTA 19.**

23. ¿En quins aspectes se sent vostè maltractada?. (ENTREVISTADORA: INSISTIR "SUTILMENT" PER RESPONDRE DE MANERA OBERTA SOBRE ELS ASPECTES PELS QUAIS SE SENT MALTRACTADES).

24. ¿Té vostè coneixement si a la seva família més propera hagi alguna dona (la seva mare, filla/es, germana/es) víctima de maltractaments?

Sí (1)		Respondre la 24.1
No (2)		Passar a la pregunta 25
Ns/nc (3)		

24.1.- Quines?

	Fa menys d'un any	Fa més d'1 any però menys de 5 anys	Fa més de 5 anys	Ns/nc
La seva mare (1)				
La seva filla/es (2)				
La seva germana/es (3)				
Altres dones. Quines?.....				

25. En l'aspecte religiós, com es defineix vostè?

Catòlic practicant (1)	
Catòlic no practicant (2)	
Altres religions. Quina?.....(3)	
Agnòstica/Atea.....(4)	
No practica cap religió.....(5)	
Ns/nc (99)	

26. La mitjana d'ingressos familiars a Andorra està al voltant de 2.900 euros mensuals, els ingressos familiars de la seva llar són?

Molt superiors (més del doble) (1)	
Superiors (2)	
Més o menys aquesta xifra (3)	
Inferiors (4)	
Bastant inferiors (menys de la meitat) (5)	
Ns/nc (99)	

NOMÉS PER LES QUE HAN TRENCAT UNA RELACIÓ DE PARELLA EN ELS DARRERS 10 ANYS (HO HAN RESPOST A LA PREGUNTA 4 I A LA PREGUNTA 5)

27. ¿Quant temps fa que es va divorciar, es va separar o va deixar de conviure amb la seva parella?

_____ Anys
N.S./N.C. 0

28. ¿Quines van ser les causes que van motivar la separació? (RESPOSTA MÚLTIPLE)

Defunció	(1)	
Va abandonar la llar	(2)	
Vaig abandonar la llar	(3)	
Va conèixer a una altra persona	(4)	
Vaig conèixer una altra persona	(5)	
La relació anava a menys poc a poc i van decidir separar-nos	(6)	
Les discussions eren contínues	(7)	
Es va desresponsabilitzar i vaig tenir que fer-me càrrec de tot	(8)	
Es va ficar en temes de drogues, alcohol, jocs	(9)	
Es quedava tots els diners i em deixava sense res	(10)	
No em tenia en compte per res	(11)	
Va arribar a maltractar-me físicament	(12)	
Em deia que tot ho feia malament	(13)	
Em controlava perquè era molt gelós	(14)	
Les relacions sexuals les teníem quan ell volia	(15)	
No em deixava relacionar-me amb altres persones	(16)	
No tractava bé als meus fills	(17)	
M'amenaçava contínuament	(18)	
Abusava contínuament dels meus fills	(19)	
Altres. Quines?.....	(20)	
Ns/nc	(21)	

29. Aquesta separació, va desencadenar els següents comportament per part del seu ex-marit, i amb quina freqüència?

	En moltes ocasions	En varies ocasions	Molt poques ocasions	Mai	Ns/ Nc
Amenaces (1)					
Problemes amb els fills (2)					
Assajament (3)					
Intromissió amb la meva següent parella (4)					
Problemes en el treball (5)					
Altres. Quins:.....(6)					

30. ¿Quina nacionalitat té?

Andorrana (1)		
Espanyola (2)		
Francesa (3)		
Portuguesa (4)		
Altra (5)		Quina?.....

A les que no són andorranes?

31. ¿Em podria dir en quin any va arribar a viure a Andorra?

Any: _____

A TOTES

32. ¿Té algun tipus de discapacitat?

Sí, física	(1)	
Sí, psíquica	(2)	
Sí, física i psíquica	(3)	
No	(4)	
Ns/nc	(5)	

MOLTES GRÀCIES PER LA SEVA COL·LABORACIÓ

MOTIUS PELS QUALS INTERROMPRE L'ENTREVISTA

Per problemes domèstics (nens, cuina...)	(1)		
La presència d'una altra persona ho impedeix	(2)		
Perquè no li ha agradat alguna pregunta	(3)		Quina pregunta?
Per cansanci / avorriment	(4)		
Altres, quins?.....	(5)		

A LES PERSONES QUE DEMANIN UN TELÈFON DE CONTACTE PER DEMANAR INFORMACIÓ, AJUDA...PERQUÈ SÓN VÍCTIMES DE MALTRACTAMENT, L'ENQUESTADORA POT FACILITAR:

Telèfon de contacte gratuït: 18001818 (amb targetes clic no funciona)

Horari: de 8 a 20 hores. De dilluns a divendres

O telèfon del Ministeri de Salut, Benestar, Família i Habitatge: 860345 (trucar en horari d'oficina)

BIBLIOGRAFIA

- APODACA, R.L. “La violencia intrafamiliar contra la mujer en la ciudad de México”. Salud Mental. M.
- CONSELL D’EUROPA. “Informe del grupo de especialistas para combatir la violencia contra las mujeres”, (1997).
- CORSI, J., DOHMEN, M. SOTÉS, M. BONINO, L. “Violencia masculina en la pareja”. Paidòs, Argentina, 1995.
- ESPINAR, E; MATEO, M.A. “Violencia de genero: reflexiones conceptuales, derivaciones prácticas” *Papers*. [Alicante: Universidad de Alicante] núm.86 (2007).
- MINISTERI DE SALUT, BENESTAR, FAMÍLIA i HABITATGE. EQUIP D’ATENCIÓ INTEGRAL A LA DONA. “Memòria de casos 2006-2007”.
- LABRADOR, F.J.; RINCON, P.P.; FERNANDEZ R. “Mujeres victimas de la violencia de genero. Programa de actuación.” Ediciones Pirámide, 2004.
- INSTITUTO DE LA MUJER (2006) “III Macroencuesta sobre la violencia contra las mujeres”. SIGMA DOS, SA, 2006.
- TRUJANO RUIZ P.; MARTINEZ QUIROGA K.; BENITEZ MARTÍNEZ, J.C. a l’article “Violencia hacia el varón”